

Na temelju članka 113., Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine“, broj 153/13) i članka 34. Statuta Grada Vrgorca („Vjesnik - službeno glasilo Grada Vrgorca“, broj 6/09, 2/13 i 5/14), Gradsko vijeće Grada Vrgorca na ____ . sjednici, održanoj _____ godine, donijelo je

ODLUKU

o donošenju pročišćenog teksta Prostornog plana uređenja Grada Vrgorca

Članak 1.

(1) Donosi se pročišćeni tekst Prostornog plana uređenja Grada vrgorca ("Vjesnik - službeno glasilo Grada Vrgorca", br. 9/06, 7/10, 1/11 i 21/16), u daljnjem tekstu Plan.

(2) Pročišćeni tekst je izradila tvrtka ARCHING STUDIO d.o.o. iz Splita.

Članak 2.

Prostorni plan donosi se za administrativni obuhvat Grada Vrgorca. Granica obuhvata Prostornog plana, odnosno granice Grada Vrgorca ucrтана je u grafičkom dijelu Prostornog plana u mjerilu 1:25.000.

Članak 3.

Plan sadržan u elaboratu "Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Vrgorca ", sastoji se od:

1. TEKSTUALNI DIO

Obrazloženje

Odredbe za provođenje

2. GRAFIČKI DIO

1.	KORIŠTENJE I NAMJENA POVRŠINA	
1.	Površine za razvoj i uređenje	M 1:25000
2.	INFRASTRUKTURNI SUSTAVI I MREŽE	
2.1.	Promet	M 1:25000
2.2.	Pošta i telekomunikacije	M 1:25000
2.3.	Elektroenergetski sustavi	M 1:25000
2.4.	Vodnogospodarski sustavi	M 1:25000
2.5.	Vodotoci i njihove naplavne površine	M 1:25000
3.	UVJETI ZA KORISTENJE, UREĐENJE I ZAŠTITU PROSTORA	
3.1.	Područja posebnih uvjeta korištenja	M 1:25000
3.2.	Područja posebnih ograničenja u korištenju	M 1:25000
3.3.	Područja posebnih mjera uređenja i zaštite	M 1:25000
4.a - 4.j	GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA	M 1: 5000

3. OBAVEZNI PRILOZI

- A. Izvod iz dokumenta šireg područja
- B. Popis sektorskih dokumenata i propisa koje je bilo potrebno poštivati u njegovoj izradi, te sažetak dijelova tih dokumenata koji se odnose na sadržaj prostornog plana
- C. Zahtjevi i smjernice
- D. Izvješća o javnoj raspravi
- E. Evidencija postupka izrade i donošenja prostornog plana
- F. Sažetak za javnost

ODREDBE ZA PROVOĐENJE

Članak 4.

Prostorni plan definira neke osnovne pojmove koji se koriste u tekstu ovih Odredbi kako slijedi:

- **Građevinska (brutto) površina zgrade** – je zbroj površina mjerenih u razini podova svih dijelova (etaža) zgrade (Po, S, Pr, K, Pk) određenih prema vanjskim mjerama obodnih zidova s oblogama u koje se ne uračunava površina dijela potkrovlja i zadnje etaže svijetle visine manje od 2,00 m te se ne uračunava površina lođa, vanjskih stubišta, balkona, terasa, prolaza i drugih otvorenih dijelova zgrade.
- **Detaljniji planovi** - podrazumijevaju urbanistički plan uređenja ili detaljni plan uređenja
- **Dvojna građevina** - građevina čija se jedna strana nalazi na međi građevne čestice i na toj strani se naslanja na susjednu građevinu, a s ostalih strana ima neizgrađeni prostor.
- **Etaža** - oznaka bilo kojeg kata građevine, uključujući prizemlje i suteran (ali ne i podrum). Visina građevina ne može prijeći maksimum određen ovim odredbama.
- **Građevna čestica** – je u načelu jedna katastarska čestica čiji je oblik, smještaj u prostoru i veličina u skladu s prostornim planom te koja ima pristup na prometnu površinu sukladan prostornom planu, ako ovim Zakonom nije propisano drukčije.
- **Građevni pravac** određuje graničnu liniju pročelja građevine u odnosu na regulacijsku liniju.
- **Građevina u nizu** - građevna cjelina od najmanje tri međusobno prislunjene građevine približno jednakih gabarita i oblikovanja, čija gradnja, rekonstrukcija, dogradnja ili nadogradnja uvjetuje cjelovito rješenje građevne cjeline.
- **Interpolacija** - gradnja na građevnoj čestici koja se nalazi u kontinuirano izgrađenom potezu, odnosno pretežito dovršenom (izgrađenom) dijelu građevinskog područja naselja.
- **Koeficijent izgrađenosti građevne čestice kig** - odnos izgrađene površine zemljišta pod građevinom i ukupne površine građevne čestice. Zemljište pod građevinom je vertikalna projekcija svih zatvorenih, otvorenih i natkrivenih konstruktivnih dijelova građevine, osim balkona, na građevnu česticu, uključivši i terase u prizemlju građevine kada su iste konstruktivni dijelovi podzemne etaže.
- **Koeficijent iskorištenosti kis** - odnos građevinske (bruto) površine građevina i površine građevne čestice.
- **Kompenzacijski uvjeti** - radnje kojima se ublažuju ili nadomještaju predvidiva oštećenja prirode.
- **Podrum (Po)** je potpuno ukopani dio građevine čiji se prostor nalazi ispod poda prizemlja, odnosno suterena. Građevine koje imaju suteran, mogu imati i podrum, koji može iznositi do 60% građ. čestice.
- **Suteran (S)** je dio građevine čij se prostor nalazi ispod poda prizemlja i ukopan je do 50% svoga volumena u konačno zaravnani teren uz pročelje građevine, odnosno da je najmanje jednim svojim pročeljem izvan terena. Računa se kao nadzemni dio građevine.
- **Potkrovlje (Pk)** je dio građevine čiji se prostor nalazi iznad zadnjega kata i neposredno ispod kosog ili zaobljenog krova, čija visina nadozida ne može biti viša od 1.2 m.
- **Pomoćna građevina** - građevina koja namjenom upotpunjuje stambenu ili stambeno-poslovnu građevinu (prostori za rad, garaže, spremišta i druge pomoćne prostorije što služe za redovnu uporabu građevine); visina najviše jedna etaža do 3,0 m (ako nije drugačije određeno ovim odredbama) uz mogućnost gradnje podruma i krovšta bez nadozida.

- **Postojeća građevina** je građevina izgrađena na temelju građevinske dozvole ili drugog odobravajućeg akta i svaka druga građevina koja je prema Zakonu o prostornom uređenju i gradnji s njom izjednačena.
- **prirodni teren** - neizgrađena površina zemljišta (građevne čestice) prije izgradnje; dio čestice može uređenjem ostati u stanju prirodnog terena.
- **Prizemlje (P)** je dio građevine čiji se prostor nalazi neposredno na površini, odnosno najviše 1,5 m iznad konačno uređenog i zaravnatog terena mjerenom na najnižoj točki uz pročelje građevine ili čiji se prostor nalazi iznad podruma i/ili suterena (ispod poda kata ili krova).
- **rekonstrukcija** - je izvođenje radova kojima se utječe na bitna svojstva, vanjski izgled i namjenu postojećih građevina (dogradnja, nadogradnja, uklanjanje vanjskog dijela, izvođenje radova radi promjene namjene ili tehnološkog procesa).
- **slobodnostojeća građevina** - građevina koja sa svih strana ima neizgrađeni prostor (vlastitu građevnu česticu ili javnu površinu); uz građevinu može biti prislonjena pomoćna građevina.
- **urbanistički definirana lokacija** – je lokacija koja se nalazi unutar izgrađenog i neizgrađenog – komunalno uređenog dijela građevinskog područja, a podrazumijeva odgovarajuću izgrađenu prometnu površinu izvedenu barem u zemljanim radovima i komunalnu infrastrukturu prema lokalnim prilikama ili izdanu lokacijsku dozvolu za iste.
- **Uređeni teren** - neizgrađena površina građevne čestice, vodopropusna i hortikulturno uređena.
- **Visina građevine** mjeri se od konačno zaravnatog ili uređenog terena uz pročelje građevine na njegovom najnižem dijelu do gornjeg ruba stropne konstrukcije zadnjeg kata, odnosno vrha nadozida potkrovlja. Za veće građevine čija površina vertikalne projekcije svih zatvorenih nadzemnih dijelova prelazi 300 m² visina se utvrđuje za svaku dilataciju.

Članak 5.

Provedba ovog Prostornog plana temelji se na odredbama za provođenje ove odluke, kojima se definira namjena i korištenje prostora, načini uređivanja prostora, te zaštita svih vrijednih područja unutar obuhvata Prostornog plana. Svi uvjeti, kojima se regulira buduće uređivanje prostora u granicama obuhvata Prostornog plana, sadržani su u tekstualnom i grafičkom dijelu koji predstavljaju cjelinu za tumačenje svih planskih postavki.

Članak 6.

Odredbe Prostornog plana neposredno se primjenjuju:

- za područja za koja nije utvrđena obveza izrade detaljnijeg plana uređenja (urbanistički plan uređenja ili detaljni plan uređenja),
- u izgrađenim dijelovima građevinskog područja za koje je obvezna izrada detaljnijeg plana uređenja (urbanistički plan uređenja ili detaljni plan uređenja),
- za rekonstrukciju postojećih građevina.

1. UVJETI ZA ODREĐIVANJE NAMJENE POVRŠINA

Članak 7.

(1) Određivanje namjene površina temelji se na prikladnosti prostora za pretežne ili karakteristične i isključive namjene kao i na utvrđivanju dinamičnih djelovanja i učinaka funkcija u prostoru (prometni sustavi, sustav središnjih naselja i razvojnih središta, gravitacije, poticaji razvoju i revitalizaciji područja i cjelatnosti, općoj zaštiti i uređenju prostora i sl.).

(2) Utvrđivanje namjene površina, polazi od:

- vrijednosti pojedinih područja (prirodnih i kulturno povijesnih),
- zatečenog stanja korištenja prostora,
- prostorno-funkcionalnih cjelina (gradskog naselja, prigradskih naselja i izdvojenih naseljskih cjelina).

Članak 8.

(1) Za prostor Grada Vrgorca određeno je slijedeće korištenje i namjena površina:

I Razvoj i uređenje površina naselja

- **mješovita namjena**
 - izgrađeni dio,
 - neizgrađeni dio,
 - neizgrađeni, komunalno uređeni dio.
- **športsko-rekreacijska namjena**
 - športski centri (R).
- **gospodarska namjena**
 - proizvodno-poslovna (I, K).
- **ostale površine**
 - zelene površine.

II Razvoj i uređenje površina izvan naselja

- **športsko-rekreacijska namjena**
 - športski centar (R).
- **gospodarska namjena**
 - poslovna (K),
 - proizvodno-poslovna (I, K).
- **površine za eksploataciju mineralnih sirovina**
 - eksploatacija kamena (E3).
- **poljoprivredne površine**
 - osobito vrijedno obradivo tlo (Vrgorsko polje i Rastok polje),
 - vrijedno obradivo tlo (oranica, vrt, livada, voćnjak, vinograd),
 - ostala obradiva tla.
- **šumske površine**
 - gospodarske šume,
 - zaštitne šume,
- **ostale površine**
 - groblje (simbol),
 - vjetroelektrana,
 - površine na kojima se mogu graditi građevine iz članaka 33. ovih Odredbi,
- **promet**
 - (mreža i objekti za razvoj cestovnog prometa).

(2) Korištenje i namjena površina iz stavka 1. ovog članka prikazana je u grafičkom dijelu elaborata Prostornog plana, kartografski prikaz broj 1. Korištenje i namjena površina u mjerilu 1:25.000.

2. UVJETI ZA UREĐENJE PROSTORA

2.1. Građevine od važnosti za Državu i županiju

Članak 9.

Građevine od važnosti za Državu, određene posebnim propisom i Prostornim planom Splitsko dalmatinske županije, na području Grada Vrgorca su:

a) Cestovne građevine

Autocesta Državne ceste:

- D62 (Dugopolje D1 - Šestanovac - Zagvozd -Vrgorac - Kula Norinska - Metković D9)
- D512 (Makarska D8 - Ravča D 62)
- Spojna cesta autocesta A1 (čvor Ravča) - D8 (Drvenik)
- Spojna cesta autocesta A1 (čvor Rašćane) – L67183

b) Energetske građevine

- DV 110 Ljubuški - Vrgorac
- DV 110kv Ploče - Vrgorac

c) Vodne građevine

Regulacijske i zaštitne građevine (sustav Baćinska jezera - Trebižat):

- Matica Vrgorska, dužina vodotoka 23,90 km
- Matica Rastoka, dužina vodotoka 7,25 km
- Lateralni kanal, dužina vodotoka 2,30 km

d) Slobodna carinska zona Vrgorac

Članak 10.

Građevine od važnosti za Županiju na području Grada Vrgorca su:

a) Prometne građevine s pripadajućim objektima i uređajima

Cestovne građevine Županijske ceste

- Ž6199(D62-Kozica-Šošići-D512)
- Ž 6201 (Poljica Kozička - Stilja - Prapatnice -Vrgorac D62)
- Ž 6207 (Kotezi - Vrgorac D 62)
- Ž6208 (Vrgorac D62 - Staševica -D513)
- Ž 6209 (Ž 6201 - Banja - Orah - granica BIH)
- Ž6210 (Podprolog - Veliki Prolog D 62)
- Ž6211 (Ž6208 - Dusina - Otrić Seoci -D513)

b) Energetske građevine

- KK35kV Vrgorac
- TS110/35 Vrgorac
- DV 400 kV Ploče – Vrgorac - Zagvozd/Imotski
- DV 400 kV Ploče – Vrgorac - Nova Sela
- DV 110 kV Imotski – Vrgorac
- DV 110 kV Ljubuški – Vrgorac
- DV 110 kV Vrgorac - Ploče
- DV 110 kV Vrgorac – Opuzen

c) Vodne građevine

- vodoopskrbni sustav Vrgorac
- izvorište V. Banja
- izvorište Butina, minimalne izdašnosti 1360 l/s, izgrađeno 1971. godine
- sustav odvodnje otpadnih voda Vrgorac - II zona sanitarne zaštite izvorišta Butina
- regulacijske i zaštitne građevine na lokalnim vodama
- građevine za obranu od poplava na lokalnim vodama

Članak 11.

- (1) Prilikom utvrđivanja trasa planiranih državnih i županijskih cesta potrebno je:

- gradnjom ne zauzimati područja zaštićenih ili evidentiranih spomenika i spomeničkih cjelina i arheoloških zona,
- gradnjom ne zauzimati osobito vrijedne poljoprivredne površine,
- riješiti odvodnju oborinskih voda zbog poroznosti krškog područja i zaštite izvorišta pitke vode,
- u slučaju prolaska državne/brze ceste kroz naselje oblikovati cestu kao gradsku, što znači obvezno predviđati nogostup odgovarajuće širine, javne rasvjete, oblikovati podzide, cestovne objekte, stepeništa i sl.).

(2) Moguća su manja odstupanja od planirane trase koridora radi boljeg prilagođavanja trase ceste terenskim uvjetima. Lokacijska dozvola se utvrđuje na temelju stručne podloge za gradnju nove dionice ili rekonstrukcije postojećih dionica državnih cesta.

(3) U koridoru ceste je moguća gradnja građevina benzinskih postaja, odmorišta, vidikovaca i sl. koji neće ugrožavati sigurnost odvijanja prometa ni prirodne vrijednosti područja.

(4) Sve zahvate na terenu koji nastaju gradnjom ili rekonstrukcijom ceste (npr. usjeci i nasipi) potrebno je sanirati radi očuvanja krajobraza. Usjeke je potrebno izvesti u odgovarajućoj širini radi zaštite od odronjavanja kamenja i zemlje po kolniku ceste.

Članak 12.

Prilikom izrade stručne podloge za gradnju energetskih građevina potrebno je osigurati mjere zaštite okoliša.

2.2. Građevinska područja naselja

Članak 13.

(1) Građevinska područja naselja su površine mješovite (prevladavajuće) namjene u kojima prevladava stambena izgradnja (primarna namjena), te svi sadržaji naselja koji prate stanovanje (sekundarna namjena): javni i društveni, gospodarski (proizvodni, poslovni, ugostiteljsko turistički), športsko-rekreacijski, prometne i zelene površine te komunalni objekti i uređaji.

(2) Planovima detaljnijeg stupnja razrade omogućava se daljnje razgraničenje površina naselja.

(3) Građevinska područja iz stavka 1. ovog članka sastoje se od izgrađenog i neizgrađenog dijela a ucrtana su grafičkom dijelu Prostornog plana, kartografski prikaz broj 4. „Građevinska područja naselja“ u mjerilu 1:5000.

(4) Izgrađeni dio građevinskog područja je područje određeno ovim Planom koje je izgrađeno, a

(5) neizgrađeni dio građevinskog područja je područje određeno ovim Planom planirano za daljnji razvoj, a čini ga: uređeni dio građevinskog područja i neuređeni dio građevinskog područja naselja.

Članak 14.

Formiranje građevne čestice unutar građevinskog područja je obvezno za svaku građevinu, površine i oblika koji omogućava njeno racionalno korištenje, te gradnju sukladno ovim odredbama.

Članak 15.

(1) Unutar izgrađenog dijela građevinskog područja naselja za postojeće građevine, moguće je utvrđivanje građevinske čestice za više građevina koje građevinski, stambeno, namjenski i funkcionalno predstavljaju cjelinu ili su tehničko-tehnološki povezane ili ozakonjene istim rješenjem o izvedenom stanju sukladno posebnom zakonu ili uporabnom dozvolom, vodeći računa da se građevna čestica utvrdi tako da oblikom i veličinom omogućava redovitu upotrebu građevina na toj građevnoj čestici.

(2) Za postojeće građevine za koje je utvrđena građevinska čestica iz stavka 1. nije moguće u postupcima rekonstrukcije građevina povećavati prostorne pokazatelje kis i kig, osim u slučajevima ako se formira zasebna građevinska parcela sukladno odredbama članka 14. i članka 28. ove Odluke.

(3) Kada se zemljište nužno za redovnu uporabu građevine određuje u svrhu utvrđivanja građevne čestice, ono će se odrediti kao pojas zemljišta oko građevine minimalne širine 1,0 m, a iznimno kao zemljište ispod te zgrade (dvojna zgrada, zgrada na granici s javnom površinom i sl.).

(4) U zemljište za redovnu upotrebu građevine ne mogu biti uključene javno prometne površine, površine javnog parka ili druge uređene zelene javne površine kao ni dijelovi susjedne već formirane građevne čestice.

Članak 16.

(1) Minimalna udaljenost građevnog pravca od regulacijskog pravca iznosi 5,0 m. Minimalna udaljenost građevinskog pravca od regulacijskog pravca može biti i manja za nerazvrstane ceste uz prethodnu suglasnost Grada, a za lokalne, županijske i državne ceste uz prethodnu suglasnost nadležne uprave.

(2) Prilikom dogradnje izgrađenih građevina, dograđeni dio zadržava postojeći građevni pravac. Udaljenost građevne od regulacijske linije ne primjenjuje se u zaštićenim dijelovima naselja ili kod pojedinačnih zaštićenih građevina.

Članak 17.

(1) Površina otvorenih bazena s pripadajućim pomoćnim prostorijama (strojarnica, instalacijska etaža i sl.) koje se izvode u terenu (podrum) obračunavaju se u koeficijent izgrađenosti građevne čestice.

(2) Bazeni s pripadajućim pomoćnim prostorijama (strojarnica, instalacijska etaža i sl.) moraju biti udaljeni najmanje 2,0 m od granice građevne čestice.

Članak 18.

(1) Prostornim planom se određuje da u iskorištenost građevne čestice ne ulaze podzemni potpuno ukopani dijelovi građevine.

(2) Prostori otvorenih bazena s pripadajućim pomoćnim prostorima (strojarnica, instalacijska etaža i sl.) uračunavaju se u iskorištenost građevne čestice.

Članak 19.

Čestice zemljišta čija veličina i oblik ne omogućavaju izgradnju građevina, koje nemaju direktan pristup sa javne površine, ili se taj pristup ne može osigurati na način određen u članku 20. tretiraju se kao zelene površine.

Članak 20.

(1) Prilikom gradnje građevine obvezno je očuvanje prirodne konfiguracije terena građevne čestice na način da se iskopi izvode samo radi gradnje podruma i temelja a kosi teren uređuje kaskadno ili ostavlja u prirodnom ili zatečenom nagibu. Visina potpornih zidova ne smije preći 1,5 m.

(2) Izgradnja ograda pojedinačnih građevinskih čestica treba biti sukladna tradicionalnom načinu građenja. Ograde se mogu izvoditi do 1,5 m visine u kombinaciji kamena, betona i metala ili ograde od punog zelenila, također to mogu biti kameni ili žbukani ogradni zidovi. Ograde se do pune visine ne mogu izvoditi isključivo od betona. Nisu dozvoljene montažne ograde od armiranog (prefabriciranog) betona.

(3) Najmanje 30% površine građevne čestice mora biti zeleni, vodopropusni teren.

- (4) Između ceste (ulice) i kuće obvezno je uređenje predvrtova.
- (5) Teren oko građevine, potporni zidovi, terase i slično moraju se izvesti da se ne promijeni prirodno oticanje vode na štetu susjednog zemljišta i susjednih građevina.

Članak 21.

- (1) Podrum može imati veću površinu od površine nadzemne građevine i može zauzeti najviše 70% površine građevne čestice-
- (2) Podrum može biti smješten na manjoj udaljenosti od granice građevne čestice od one koja je određena Prostornim planom za nadzemni dio građevine, odnosno na udaljenosti od 1,0 m od granice građevne čestice. U tom slučaju, podrum mora biti izveden ispod razine terena a površina terena nad podrumom izvan površine nadzemne građevine mora biti uređena kao parkiralište, terase i uređene zelene površine (travnjaci, nisko zelenilo, umjetno oblikovani humci, zelene ograde i sl.).

Članak 22.

- (1) Ako se građevine izvode s kosim krovom minimalni nagib može iznositi 200 a maksimalni nagib 350.
- (2) Krov svojom dužom stranom mora biti paralelan s izohipsama terena.
- (3) Građevine u proizvodnoj zoni (hale i sl.) mogu se izvoditi s krovovima manjeg nagiba od odredbe iz stavka 1. ovog članka.
- (4) Radi racionalnog korištenje energije korištenjem dopunskih izvora, prvenstveno sunčeve energije, dopušta se na svim građevinama osim na pojedinačnim zaštićenim građevinama ili unutar zaštićenih graditeljskih cjelina, ugradnja fotonaponskih kolektora.

Članak 23.

- (1) Ako se izvodi istak vijenca krova građevine ondaje on armiranobetonski ili kameni s istakom od 30 cm od ravnine pročelnih zidova građevine. Vijenac je moguće izvesti i kao prepust crijepa. U ovom drugom slučaju vijenac je minimalan.
- (2) Krovni prepust na zabatu može biti istaknut do 20 cm.

Članak 24.

Kiosci i pokretne naprave razmještaju se prema Planu korištenjajavnih površina Grada Vrgorca.

Članak 25.

Na građevnim česticama je potrebno urediti prostor za kratkotrajno odlaganje kućnog otpada. Mjesto za odlaganje treba biti lako pristupačno s javne prometne površine i treba biti zaklonjeno od izravnoga pogleda s ulice.

Članak 26.

- (1) Građevine na građevnim česticama, koje sejednim dijelom naslanjaju na bujice, gradit će se u skladu s vodoprivrednim uvjetima tj. na udaljenosti koja će omogućiti uređenje korita vodotoka i izvedbu inundacije potrebite za najveći protok vode, odnosno na udaljenosti koja će omogućiti pravilan pristup vodotoku.
- (2) Zabranjuje se podizanje ograda i potpornih zidova, odnosno izvođenje drugih radova koji bi mogli smanjiti propusnu moć korita, onemogućiti čišćenje i održavanje ili ga ugroziti na neki drugi način.

Za bilo kakve intervencije ili zahvate na i u blizini čestica «javnog dobra vode» koje mogu poremetiti vodni režim, mora se dobiti suglasnost nadležnog tijela.

Članak 27.

(1) U građevinskom području naselja mogu se graditi manje stambene građevine i višestambene građevine, koje mogu biti stambene, stambeno-poslovne i dr.

(2) **Manje stambene građevine** – stambene građevine maksimalne katnosti podrum i četiri nadzemne etaže, građevinske bruto površine GBP do 400 m², te najviše četiri stambene jedinice, i sa ili bez poslovnog prostora, te max. katnosti podrum i četiri nadzemne etaže.

(3) **Višestambene građevine** – stambene građevine građevinske bruto površine GBP veće od 400 m² i/ili iste građevine sa ili bez poslovnog prostora, te max. katnosti podrum i šest nadzemnih etaža.

Članak 28.

(1) Gradnja građevina u građevinskom području naselja utvrđuje se za:

- građevine unutar izgrađenog građevinskog područja,
- građevine unutar neizgrađenog građevinskog područja (komunalno uređeni i neuređeni dio).

NAČIN GRADNJE GRAĐEVINA

- *Unutar izgrađenog građevinskog područja*
 - građevine se mogu raditi kao samostojeće, dvojne ili građevine u nizu,
 - utvrđuje se min. čestica za manju stambenu građevinu min. 300 m², a za višestambenu građevinu min. 500 m²,
 - koeficijent izgrađenosti (kig) iznosi 0.4,
 - koeficijent iskorištenosti (kis) za manje stambene građevine iznosi 1.6, a za višestambene 2.4,
 - u staroj jezgri prilikom rekonstrukcije postojećih građevina, iste mogu zadržati postojeći koeficijent izgrađenosti (kig) i mogu se dograditi do maksimalne katnosti Po/S+P+2.
- *Unutar neizgrađenog građevinskog područja*
 - građevine se mogu raditi kao samostojeće i dvojne,
 - utvrđuje se min. čestica za manju stambenu građevinu min. 500 m², a za višestambenu građevinu min. 700 m²,
 - koeficijent izgrađenosti (kig) iznosi 0.3,
 - koeficijent iskorištenosti (kis) za manje stambene građevine iznosi 1.2, a za višestambene 1.8.

(2) Za građevine (stambene, višestambene i gospodarske građevine iz članaka 41.i 42. ove Odluke) koje su izgrađene na temelju građevinske dozvole ili su ozakonjene rješenjem o izvedenom stanju, dozvoljava se zatečeno stanje po pitanju udaljenosti od susjednih međa ali se zadržavaju postojeći koeficijent izgrađenosti (kig) i koeficijent iskorištenosti (kis), te ukoliko ispunjavaju druge uvjete propisane ovim planom (posebne i druge uvjete građenja).

(3) Pod posebnim uvjetima građenja podrazumijevaju se uvjeti svih nadležnih tijela u postupku čija je suglasnost potrebna za izdavanje određenog akta.

Članak 29.

(1) U građevinskom području naselja manje stambene građevine mogu se graditi na udaljenosti od najmanje 3,0 m od susjedne međe, a višestambene građevine na udaljenosti od min. 4,0 m.

(2) Izuzetno, udaljenost iz prethodnog stavka za manje stambene građevine može biti i manja, ali

ne manja od 1,0 m od susjedne međe ukoliko udaljenost između građevina iznosi minimalno 6,0 m, uz obveznu suglasnost ovlaštenika susjednog zemljišta.

(3) Udaljenost od javno prometne površine je određena u članku 16. ovih odredbi.

(4) Kod izgrađenih građevina (sa ili mimo odobrenja za građenje) dozvoljava se uz međususjedsku suglasnost i suglasnost nadležnih tijela, da se valorizira zatečeno stanje po pitanju udaljenosti od susjednih međa.

(5) U staroj jezgri udaljenost od susjedne međe može biti i manja od 1,0 m, a udaljenost između građevina može biti i manja od 6,0 m, uz obveznu suglasnost ovlaštenika susjedne građevine odnosno zemljišta.

Članak 30.

(1) Manje stambene građevine mogu se graditi do maksimalne katnosti Po/S+P+2 (podrum i/ili suteran, prizemlje, dvije etaže), odnosno maksimalne visine 12,0 m.

(2) Višestambene građevine mogu se graditi do maksimalne katnosti Po/S+P+4 (podrum i/ili suteran, prizemlje, četiri etaže), odnosno maksimalne visine 18,0 m.

Članak 31.

(1) Na građevnoj čestici može se graditi samo jedna glavna stambena ili stambeno poslovna građevina i pomoćne građevine kao garaže, spremišta, ljetne kuhinje, radne prostorije, bazeni i sl., koje funkcionalno služe stambenoj građevini i zajedno predstavljaju jednu stambeno-gospodarsku cjelinu. Pomoćne građevine mogu se graditi:

- u gabaritu osnovne građevine;
- kao izdvojene tlocrtne površine na građevnoj čestici.

(2) Pomoćne građevine ne mogu se graditi samostalno na građevinskoj čestici.

(3) Pomoćne građevine mogu imati najveću visinu podrum, prizemlje i krov, odnosno najviše 4,0 m mjereno od najniže točke konačno uređenog terena uz građevinu do vijenca građevine i najveću površinu od 50 m² ako se grade kao izdvojene tlocrtne površine na građevnoj čestici. Mogu se smjestiti na udaljenosti od najmanje 3,0 m od granice građevne čestice i ne mogu se postavljati između glavne građevine i javno prometne površine.

(4) Garaže se u pravilu grade u gabaritu stambene građevine ali se mogu graditi i odvojeno. Na kosim terenima garaža se može graditi i na granici građevne čestice, a prema javno prometnoj površini na udaljenosti od najmanje 3,0 m od ruba kolnika ukoliko se takvom izgradnjom ne ugrožava sigurnost prometa i ne presijecaju važni prometni tokovi, ali ne prema državnoj cesti. Udaljenost garaže prema državnoj ili županijskoj cesti je najmanje 5,0 m od ruba kolnika ceste uz posebne uvjete nadležne uprave.

(5) Na kosim terenima kod izvedbe garaže s „donje” strane prometne površine, prostor ispod garaže (u nasipu) može se koristiti kao pomoćni prostor (spremišta i sl.). U tom slučaju dopuštena je najveća visina pomoćnog prostora do 3,0 m mjereno od najniže kote uređenog terena uz garažu do poda garaže.

(6) Površina pomoćne građevine uračunava se u koeficijent izgrađenosti građevne čestice.

(7) Izuzetno, ukoliko se uz manje stambene građevine u seoskim naseljima grade sušare, njihova maksimalna visina vijenca može iznositi 5,0 m od najniže točke uređenog terena uz istu.

2.3. Gradnja izvan granica građevinskog područja

Članak 32.

- (1) Građevine koje se mogu graditi izvan građevinskog područja na prostoru Grada Vrgorca su:
- infrastrukturne građevine (prometne, komunalne, energetske i dr.),
 - stambene i gospodarske građevine u funkciji obavljanja i revitalizacije poljoprivredne djelatnosti i turizma,
 - gospodarske građevine (farme, plastenici, staklenici, poljske kućice, pčelinjaci i dr.),
 - rekreacijske građevine (lovački dom, streljana, pješačke i biciklističke staze, manje zgrade za sklanjanje, vidikovci),
 - građevine posebne namjene (za potrebe obrane),
 - groblja.

(2) Građenje izvan građevinskog područja mora biti uklopljeno u krajobraz tako da se očuva kakvoća i cjelovitost poljodjelskoga zemljišta i šuma. Da se očuva prirodni prostor pogodan za rekreaciju, a gospodarska namjena usmjeri na predjele koji nisu pogodni za rekreaciju. Građenjem se moraju osigurati i sačuvati kvalitetni i vrijedni vidici, osigura što veća površina građevinske čestice, a što manja površina građevnih cjelina, osigura infrastruktura, te sukladno posebnim propisima riješi odvodnja, pročišćavanje otpadnih voda i zbrinjavanje otpada.

(3) Građenjem građevina izvan građevinskog područja ne mogu formirati naselja, ulice ili grupe građevinskih parcele.

(4) Kriteriji građenja izvan građevinskog područja odnose se na gradnju ili uređenje pojedinačnih građevina i zahvata. Kriteriji kojima se određuje vrsta, veličina i namjena građevina i zahvata u prostoru su:

- građevina mora biti u funkciji korištenja prostora (poljoprivredna, lovna, planinarska, stočarska,) ,
- priključak građevne parcele na javno prometnu mrežu mora biti osiguran prema kriterijima ovog plana,
- građevina koja ne može ispuniti uvjete priključka na komunalnu infrastrukturu mora imati vlastitu vodoopskrbu (cisternom), odvodnju i energetske sustav (plinski spremnik, električni agregat ili drugo,
- građevine treba graditi sukladno kriterijima zaštite prostora, vrednovanja krajobraznih vrijednosti i autohtonog graditeljstva.

(5) Građevna čestica za građevinu izgrađenu izvan granica građevinskog područja i ozakonjenu po posebnom zakonu, se može formirati primjenjujući podredno odredbe za formiranje građevne čestice unutar granica građevinskog područja.

Članak 33.

(1) Izvan granica građevinskog područja naselja moguća je gradnja stambenih i gospodarskih građevina u funkciji revitalizacije poljoprivredne proizvodnje. Pod stambenim i gospodarskim građevinama podrazumijevaju se građevine koje za vlastite potrebe, a u funkciji obavljanja djelatnosti poljoprivrede i stočarstva grade izvan građevinskog područja sukladno kategorizaciji i osjetljivosti prostora građenja. U funkciji obavljanja ovih djelatnosti može se graditi isključivo u sklopu površina na kojima se djelatnost obavlja, te sukladno namjeni prostora Prostornog plana.

(2) Stambeni i gospodarski objekti u prostornom smislu moraju sačinjavati prostorno funkcionalnu cjelinu uz racionalno korištenje prostora.

(3) Pod gospodarskim objektima smatraju se građevine za potrebe uzgoja, uskladištenja i prerade biljaka i biljnih proizvoda, uzgoja stoke i tradicionalne prerade mesnih proizvoda, proizvodnju, skladištenje i degustaciju vina te spremište alata i mehanizacije.

(4) Namjena i gabariti ovih objekata određuju se na osnovu vrste elaborirane moguće količine poljoprivredne proizvodnje u vlasničkim granicama prikazanog obuhvata i tehnološkog postupka prerade poljoprivrednih proizvoda.

(5) Građevine iz stavka prvog ovog članka moraju se graditi izvan:

- zaštićenih spomeničkih cjelina i kulturnog krajobraza,
- zaštićenih prirodnih predjela,
- osobito vrijednog poljoprivrednog tla,
- koridora prometnica.

(6) Pod stambenim i gospodarskim građevinama podrazumijevaju se građevine koje se za vlastite potrebe, a u funkciji obavljanja djelatnosti poljoprivrede i stočarstva grade izvan građevinskog područja. Sukladno kategorizaciji i osjetljivosti prostora, graditi u funkciji obavljanja poljoprivredne djelatnosti može se jedino na površinama na kojima se djelatnost obavlja.

(7) Mogućnost izgradnje ovih sadržaja podrazumijeva bavljenje poljoprivredom i stočarstvom.

(8) Stambene i gospodarske građevine u prostornom smislu moraju sačinjavati funkcionalnu cjelinu uz racionalno korištenje prostora. U stambenim objektima ovih cjelina mogu se pružati ugostiteljske i turističke usluge seoskog turizma.

(9) Gospodarske građevine za vlastite potrebe u funkciji obavljanja djelatnosti poljoprivrede i stočarstva mogu se graditi prema sljedećim kriterijima:

- na površinama od 1 do 3 ha mogu imati prizemlje ukupne površine do 200 m² građevinske bruto površine (najveće visine do 5 m) i/ili potpuno ukopani podrum do 400 m² građevinske bruto površine,
- na površinama preko 3 ha mogu imati prizemlje ukupne površine do 400 m² građevinske bruto površine (najveće visine do 5 m) i/ili potpuno ukopani podrum do 1000 m² građevinske bruto površine,
- gospodarske građevine ne mogu se graditi na udaljenosti manjoj od 10 m od granice susjedne parcele.

(10) Stambene građevine za vlastite potrebe u funkciji obavljanja djelatnosti poljoprivrede i stočarstva mogu se graditi prema sljedećim kriterijima:

- može se izraditi samo jedan stambeni objekt,
- stambeni objekti moraju se graditi kao jedinstvene građevine i ne može se graditi više odvojenih pojedinačnih građevina ukupno odgovarajuće površine,
- stambeni objekti ne mogu se graditi zasebno bez gospodarskih objekata i ne mogu se graditi na udaljenosti manjoj od 10 m od granice susjedne parcele,
- katnost stambenih objekata može biti najviše podrum, prizemlje, kat i kosi krov (bez nadozida), najveća bruto tlocrtna površina objekta je 100 m².

(11) Građevine navedene u prethodnim stavcima ovoga članka ne mogu se graditi na površinama šuma gospodarke namjene, te na površinama osobito vrijednog i vrijednog obradivog tla.

Članak 34.

(1) Gospodarske građevine - farme čine građevinu ili grupe građevina s pripadajućim poljoprivrednim zemljištem koje se mogu graditi na zemljištu najmanje površine 2000 m². Gospodarska građevina - farma može zauzeti najviše 10 % pripadajućeg zemljišta.

(2) Na farmi se mogu graditi gospodarske građevine za potrebe:

- biljne proizvodnje;
- stočarske proizvodnje;
- proizvodnje i skladištenja vina;
- prerade poljoprivrednih proizvoda proizvedenih na farmi
- i drugo

(3) Gospodarske građevine iz stavka 2. ovog članka mogu se graditi na udaljenosti od najmanje 50 m od građevinskog područja naselja, osim za gospodarske građevine za potrebe stočarske proizvodnje.

(4) Odnos broja uvjetnih grla i preporučenih najmanjih udaljenosti građevina za uzgoj životinja od građevinskih područja i cesta je sljedeća:

Broj uvjetnih grla	Preporučene najmanje udaljenosti			
	od građ. područja (m)	od državne ceste (m)	od županijske ceste (m)	od lokalne ceste (m)
15-50	30	50	30	10
51-80	60	75	40	15
81-100	90	75	50	20
101-150	140	100	50	30
151-200	170	100	60	40
201-300	200	150	60	40
301 i više	400	200	100	50

(5) Najveća visina građevine iz stavka 2. ovog članka može iznositi 8,0 m mjereno od najniže točke uređenog terena uz građevinu do vijenca građevine.

(6) Površina i raspored gospodarskih građevina na farmi utvrđuje se lokacijskom dozvolom u skladu s potrebama tehnologije. Smještaj građevina je potrebno organizirati tako da se grupiraju u jednom dijelu posjeda.

(7) Oblikovanje građevina na farmi mora biti u skladu s lokalnom graditeljskom tradicijom, a posebno:

- sljeme krova mora pratiti smjer dužeg dijela građevine;
- krov dvostrešan nagiba do 30°
- vanjski prostor uz građevinu hortikulturno oblikovati.

Članak 35.

(1) Gospodarske građevine za uzgoj stoke i peradi (stočarska proizvodnja) mogu se graditi izvan građevinskog područja za uzgoj najmanje 10 uvjetnih grla. Uvjetnim grlom smatra se grlo težine 500 kg i obilježava koeficijentom 1,00. Sve vrste stoke i peradi svode se na uvjetna grla primjenom sljedećih koeficijenata:

Vrsta stoke i peradi	koeficijent	min.broj grla
- krava, steona junica	1,00	3
- bik, vol	1,20	2
- junad 1-2 godine	0,70	5
- junad 6-12 mjeseci	0,50	6

- telad	0,25	1
- krmača+prasad	0,55	60
- tovne svinje do 6 mjeseci	0,25	13,3
- mlade svinje 2-6 mjeseci	0,13	25,7
- konji	1,00	3
- ždrebad	0,75	4
- ovce, koze	0,10	30
- toвна perad	0,00055	1500ut
- nesilice	0,0033	1000

(2) Površina zemljišta za građevine iz stavka 1. ovog članka ne može biti manja od 2000 m², s najvećim koeficijentom izgrađenosti do 0,3. Najveća bruto razvijena površina gospodarskih građevina iznosi 3.000 m² i najveća visina prizemlje s mogućnošću gradnje podruma i tavana, odnosno najviše 6,0 m mjereno od najniže točke uređenog terena uz građevinu do vijenca građevine. Udaljenost građevina od susjedne međe iznosi H/2, gdje je H visina građevine do vijenca.

(3) Gospodarske građevine za uzgoj životinja na farmi smještaju se na udaljenosti od najmanje 100 m od građevinskog područja naselja te 100 m od državnih cesta, 50 m od županijskih cesta i 30 m od lokalnih cesta.

Članak 35.a

Gospodarske građevine – farme unutar građevinskog područja naselja

(1) Na području grada Vrgorca nalazi se nekoliko postojećih farmi u sklopu ili u neposrednoj blizini građevinskog područja naselja i to u Vuletićima, u Akmadžićima, u Šapitima, kod Lužine, zatim sušara Pivac, farma Majići, farma Jaje, farma Brzi, i dr.

(2) Na farmi se mogu graditi gospodarske građevine za potrebe:

- biljne proizvodnje,
- stočarske proizvodnje,
- proizvodnje i skladištenja vina,
- prerade poljoprivrednih proizvoda proizvedenih na farmi
- i drugo

(3) Površina i raspored gospodarskih građevina na farmama utvrđuje se lokacijskom dozvolom u skladu s potrebama tehnologije. Smještaj građevina je potrebno organizirati tako da se grupiraju u jednom dijelu posjeda.

(4) Građevine koje se nalaze u sklopu farmi navedenih u stavku 1. ovog članka mogu se legalizirati u postojećim gabaritima prema slijedećim uvjetima:

- djelatnost koja se u njima obavlja ne smije ugrožavati okoliš,
- građevna čestica za gradnju gospodarskih građevina mora se nalaziti uz sagrađenu javno prometnu površinu, čiji je kolnik najmanje širine 5,5 metara, ili je za javno prometnu površinu prethodno izdana lokacijska dozvola,
- veličina građevne čestice ne može biti manja od 2000 m²,
- koeficijent izgrađenosti građevne čestice iznosi najviše 0,3,
- visina gospodarskih građevina od najniže točke uređenog terena uz građevinu do vijenca građevine ne smije biti viša od 15,0 m (osim tehnološki uvjetovanih dijelova građevine, npr. silosi, dimnjaci i dr.),
- najmanja udaljenost građevine od međa susjednih građevnih čestica unutar građevinskog područja naselja, kao i od pristupne ceste (državna, županijska, lokalna i dr.) iznosi 20,0 m,
- najmanje 30% površine građevne čestice mora biti hortikulturno uređeno a uz rub obuhvata zone obvezno je osigurati pojas zaštitnog zelenila minimalne širine 10,0 m,
- do izgradnje sustava odvodnje otpadnih voda obvezna je izgradnja vlastite kanalizacijske mreže s uređajem za pročišćavanje otpadnih voda,
- parkiranje vozila mora se rješavati na građevnoj čestici prema normativima propisanim u članku 62. ovih odredbi. uz obvezu planiranja zajedničkih (javnih) parkirališta unutar gospodarske zone.

(5) U slučaju da se planira rekonstrukcija objekata u sklopu farmi navedenih u stavku 1. ovog članka, onda vrijede isti uvjeti kao i za gradnju objekata kod novih farmi, a isti su navedeni u člancima 34. i 35. ovoga Plana.

Članak 36.

(1) Na poljoprivrednom zemljištu najmanje površine 2000 m² omogućava se gradnja poljske kućice.

(2) Poljska kućica može se graditi kao prizemnica najveće tlocrtne bruto površine do 20 m². Sljeme krova mora biti usporedno s dužom stranicom građevine, obvezno usporedno sa slojnicama terena.

(3) Postojeće poljske kućice izgrađene na zemljištu manje površine od površine određene u stavku 1. ovog članka, ne mogu povećavati tlocrtnu površinu.

Poljska kućica mora biti građena na način da:

- bude smještena na najmanje plodnom poljoprivrednom zemljištu,
- treba koristiti lokalne materijale (kamen) i treba biti izgrađena po uzoru na tradicijsku gradnju,
- visina do vijenca ne može biti viša od 2,60 m,
- krov mora biti dvostrešan, nagiba od 20° do 35°,
- pokrov treba izvesti na tradicijski način (kupa, kamene ploče).

(4) Poljske kućice ne mogu se graditi na osobito vrijednom poljoprivrednom zemljištu (poljima).

Članak 37.

(1) Staklenici i plastenici se mogu graditi na poljoprivrednom zemljištu izvan osobito vrijednog poljoprivrednog zemljišta. Postavljaju se na udaljenosti od najmanje 3,0 m od međe.

(2) Pčelinjaci se postavljaju u skladu s posebnim propisima tako da ne smetaju najbližim susjedima, prolaznicima i javnom prometu. Pčelinjaci moraju biti udaljeni najmanje 5,0 m od susjedne građevinske čestice ako su okrenuti prema toj čestici, a najmanje 3,0 m ako su okrenuti u suprotnom smjeru.

Članak 38.

(1) Prostornim planom su određene su pozicije vidikovaca na istaknutim reljefnim pozicijama s atraktivnim pogledom. Vidikovci se mogu opreмати kao uređena odmorišta bilo da se do njih pristupa kolnim ili uređenim pješačkim putem.

(2) Na vidikovcu je moguća gradnja jedne građevine maksimalne tlocrtne bruto površine do 100 m², maksimalne visine prizemlja, odnosno najviše 4,0 m mjereno od najniže kote prirodnog terena uz građevinu do vijenca građevine i na građevnoj čestici minimalne površine 500 m².

Članak 39.

(1) U grafičkom dijelu Prostornog plana, kartografski prikaz broj 1 Korištenje i namjena površina u mjerilu 1:25000 naznačene su lokacije i/ili površine postojećih groblja koja je moguće širiti i uređivati u skladu sa potrebama, važećim propisima i posebnim uvjetima.

(2) Osim grobnih mjesta, unutar groblja mogu biti smješteni prizemni prateći sadržaji (kapelica, mrtvačnica, cvjećarnica i sl.). Groblje mora biti ograđeno ogradom.

(3) Lokacijska, odnosno građevna dozvola za gradnju groblja može se ishoditi na temelju Prostornog plana., osim u slučaju kada je za proširenje groblja veće od 30% propisana izrada Urbanističkog plana uređenja (UPU), onda će se isti uvjeti ishoditi na temelju Urbanističkog plana.

Članak 40.

- (1) Prostornim planom utvrđene su zone eksploatacije mineralnih sirovina:
 - E3 Kljenak, površine 71,7ha,
 - E3 Dragljane, površine 8,2 ha.
- (2) Unutar zone eksploatacije mineralnih sirovina – eksploatacijsko polje “Kljenak“, mogu se graditi poslovne i proizvodne građevine za preradu i obradu kamena te građevine u funkciji eksploatacije kamena kao što je:
 - kolna vaga
 - trafostanica
 - crpna postaja za radne strojeve i postrojenja sa spremnikom pogonskog goriva
 - drobilnično postrojenje
 - skladište frakcija kamenih agregata
 - upravna zgrada s pratećim prostorijama
 - asfaltna baza
 - betonara s laboratorijem
 - pogoni za proizvodnju predgotovljenih betonskih elemenata.
- (3) Udaljenost građevina iz stavka 1. ovog članka od javnih cesta iznosi za lokalnu cestu 10,0 m a za nerazvrstane ceste 5,0 m.
- (4) Poslovne i proizvodne građevine i postrojenja unutar eksploatacijskog polja priključuju se na prometnu i komunalnu infrastrukturu u skladu s ovim odredbama, osim građevina koje su udaljene od naselja i za koje je moguće komunalnu infrastrukturu rješavati autonomno (vodospremnici, agregati i sl.), prema posebnim propisima i tehničkim normativima.
- (5) Poslovne i proizvodne građevine za preradu i obradu kamena te građevine u funkciji eksploatacije kamena mogu se graditi kao čvrste građevine ili kao montažne građevine. Eksploatacijsko polje unutra kojegase obavlja eksploatacija kamena, odlaže jalovina i smještaju građevine za obradu kamena mora se ograditi žičanom ogradom do visine 2,5 m. Ograda ne smije biti izvedena od bodljikave žice.
- (6) Uređenje prostora za eksploataciju mineralnih sirovina (otvaranje kamenoloma, izgradnja objekta i postrojenja iz stavka 2. ovog članka može se odobriti na temelju idejnog rješenja i provedenog postupka procjene utjecaja na okoliš, ukoliko je taj postupak obavezan za tu vrstu građevina. Idejnim rješenjem mora biti određeno slijedeće:
 - Veličina i način gradnje građevina s pratećim sadržajima;
 - Način korištenja građevina;
 - Prilaz građevinama;
 - Opskrba vodom i električnom energijom;
 - Način odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, te odlaganje krutog otpada;
 - Smještaj prostorije za boravak ljudi (ukoliko se predviđa);
 - Uređenje zaštitnih površina;
 - Mjere zaštite okoliša, posebno zaštita od buke, prašine, način miniranja i druge mjere.
- (7) Tijekom eksploatacije nužno je provoditi moguće mjere sanacije kamenoloma. Nakon prestanka eksploatacije, istražnih radova i zatvaranja pogona za obradu kamena potrebno je u cijelosti dovršiti sanaciju područja oblikovanjem područja, biološkim radovima i drugim zahvatima.

3. UVJETI SMJEŠTAJA GOSPODARSKIH DJELATNOSTI

Članak 41.

Gospodarske djelatnosti mogu se smještavati:

- unutar građevinskog područja naselja (mješovita namjena),
- u posebno razgraničenim zonama u naselju i izvan naselja u izdvojenom građevinskom području.

Članak 42.

(1) Unutar površina naselja (mješovita namjena) određuje se uređenje prostora i gradnja građevina proizvodne -pretežito industrijske i zanatske i poljoprivredne namjene bez nepovoljnih utjecaja na okoliš, poslovne namjene (uslužne, trgovačke, komunalno servise) te ugostiteljsko turističke namjene.

(2) Građevine iz stavka 1. ovog članka mogu se graditi samo ako svojom veličinom, smještajem u naselju, osiguravanjem potrebnih priključaka na komunalnu i prometnu infrastrukturu omogućuju normalno funkcioniranje planiranog gospodarskog sadržaja bez štetnog utjecaja na okoliš, kao i normalno funkcioniranje života u naselju.

(3) Najmanja veličina građevne čestice za izgradnju novih gospodarskih građevina je 800 m², osim za komunalne građevine.

(4) Visina građevina i udaljenost građevine od ruba građevne čestice je određena za proizvodne, poslovne i manje ugostiteljsko turističke građevine (restorani, zabavni sadržaji, pansioni i sl. građevine):

- visina: najviše 15,0 m mjereno od najniže točke uređenog terena uz građevinu do vijenca građevine,
- udaljenost građevine od ruba građevne čestice: najmanje $H/2$ gdje je H = visina građevine od kote konačno zaravnatog terena do vijenca,
- najmanja površina građevne čestice iznosi 800 m².

Članak 42.a

(1) Gospodarske građevine unutar građevinskog područja naselja mogu biti proizvodne (industrijske i zanatske), poslovne (uslužne, trgovačke, komunalno-servise) i ugostiteljsko-turističke namjene.

(2) Građevine koje se nalaze u sklopu obuhvata navedenog plana mogu se rekonstruirati u postojećim gabaritima (gdje se zadržavaju postojeće udaljenosti objekata od susjednih građevinskih čestica, kao i tlocrtni i visinski gabariti postojećih objekata), a isti se mogu nadograđivati prema slijedećim uvjetima:

- djelatnost koja se u njima obavlja ne smije ugrožavati okoliš
- svaka građevinska čestica mora imati osiguran kolni pristup na javno-prometnu površinu (postojeću ili planiranu);
- veličina građevne čestice ne može biti manja od 600 m²;
- koeficijent izgrađenosti građevne čestice iznosi najviše 0,6
- visina gospodarskih građevina od najniže točke uređenog terena uz građevinu do vijenca građevine ne smije biti viša od 15,0 m (osim tehnološki uvjetovanih dijelova građevine, npr. silosi, dimnjaci i dr.);
- udaljenost građevine od međa susjednih građevinskih čestica se može zadržati prema stanju na terenu;
- potrebno je zadovoljiti minimalne vatrogasne uvjete;
- do izgradnje sustava odvodnje otpadnih voda obvezna je izgradnja vlastite kanalizacijske mreže s uređajem za pročišćavanje otpadnih voda;
- parkiranje vozila mora se rješavati na građevnoj čestici prema normativima propisanim u članku 62. ovih odredbi. uz obvezu planiranja zajedničkih (javnih) parkirališta unutar gospodarske zone.

Članak 43.

(1) Unutar površine naselja (mješovita namjena) mogu se graditi hoteli kapaciteta do 100 kreveta prema slijedećim uvjetima:

- visina; najviše 14,0 m mjereno od najniže točke uređenog terena uz građevinu do vijenca građevine,
- udaljenost građevine od ruba građevne čestice: najmanje $H/2$ gdje je H = visina građevine do vijenca,
- najmanja površina građevne čestice iznosi 800 m².

(2) Najveći koeficijent izgrađenosti (kg) za građevine iz stavka 1. ovog članka je 0,3 najveći koeficijent iskorištenosti (kis) je 3.

Članak 44.

(1) **Gospodarske zone u posebno razgraničenim zonama unutar i izvan naselja** određene su za:

- poslovnu namjenu, uslužne, trgovačke, skladišta i komunalno servisne građevine (K);
- proizvodno-poslovnu namjenu (I, K) u kojoj se mogu graditi manje industrijske i zanatske građevine, uslužne, trgovačke, skladišta i komunalno servisne građevine.

(2) Prostornim planom određene su zone:

- Urbanistički plan uređenja poslovne zone Dragljane (K);
- Urbanistički plan uređenja proizvodno-poslovne zone Kasaba (I,K);
- Urbanistički plan uređenja proizvodno-poslovne zone Ravča (I,K);
- Urbanistički plan uređenja poslovne zone Ravča 2 (K);
- Urbanistički plan uređenja poslovne zone Jurilji (K);
- Urbanistički plan uređenja proizvodno-poslovne zone Jelavići (I,K);
- Urbanistički plan uređenja poslovne zone Rebinja glava (K);
- Urbanistički plan uređenja proizvodno-poslovne zone Primorci (I,K);
- Urbanistički plan uređenja proizvodno-poslovne zone Pervani (I,K);
- Urbanistički plan uređenja proizvodno-poslovne zone Klačina(I,K);
- Urbanistički plan uređenja poslovne zone Vrgorac (K);
- Urbanistički plan uređenja poslovne zone Dropuljići (K);
- Urbanistički plan uređenja sjevernog dijela Vrgorca (unutar kojeg je definirana mješovita namjena i proizvodno-poslovna namjena (I, K).

(3) U okviru navedenih gospodarskih zona planirani su slijedeći sadržaji:

- proizvodni pogoni bez nepovoljnih utjecaja na okoliš,
- prerađivački-proizvodni pogoni,
- skladišta, trgovine,
- zanatski sadržaji,
- servisi i usluge,
- komunalni sadržaji, garaže i sl. koji zbog prostornih i drugih ograničenja ne mogu biti smješteni unutar građevinskog područja naselja.

(4) Građevine iz prethodnog stavka trebaju se graditi prema uvjetima:

- djelatnost koja se u njima obavlja ne smije ugrožavati okoliš,
- građevna čestica za gradnju gospodarskih građevina mora se nalaziti uz sagrađenu javno prometnu površinu, čiji je kolnik najmanje širine 5,5 metara, ili je za javno prometnu površinu prethodno izdana lokacijska dozvola,
- veličina građevne čestice ne može biti manja od 800 m²,
- širina građevne čestice ne može biti manja od 16,0m,
- koeficijent Izgrađenost građevne čestice iznosi najviše 0,4,
- visina gospodarskih građevina od najniže točke uređenog terena uz građevinu do vijenca građevine mora biti u skladu s namjenom i funkcijom građevine te tehnologijom proizvodnog procesa, ali ne više od 15,0 m (osim tehnološki uvjetovanih dijelova građevine, npr. silosi, dimnjaci i dr.),
- najmanja udaljenost građevine od međa susjednih građevnih čestica iznosi H/2 visine zabata ali ne manje od 3,0 m,
- najmanje 40% površine građevne čestice mora biti hortikulturno uređeno a uz rub obuhvata zone obvezno je osigurati pojas zaštitnog zelenila minimalne širine 5,0 m,
- do izgradnje sustava odvodnje otpadnih voda obvezna je izgradnja vlastite kanalizacijske mreže s uređajem za pročišćavanje otpadnih voda,
- parkiranje vozila mora se rješavati na građevnoj čestici prema normativima propisanim u članku 62. ovih odredbi. uz obvezu planiranja zajedničkih (javnih) parkirališta unutar gospodarske zone.

Članak 44a.

(1) Iznimno, za proizvodno-poslovnu zonu Ravča (I,K) primjenjuju se uvjeti propisani u ovom članku Odredbi za provođenje.

(2) Unutar gospodarske zone Ravča omogućava se uređenje i gradnja:

- građevina za proizvodne i poslovne sadržaje, odnosno proizvodnih i poslovnih pogona bez nepovoljnih utjecaja na okoliš kao što su: zanatski pogoni, skladišta, silosi, prodajni prostori (prodavaonice, manje robne kuće, prodajni saloni i slični prostori koji služe za prodaju - promidžbu vlastitih i drugih proizvoda), izložbeni saloni, servisni i uslužni sadržaji, administrativno-upravni sadržaji (zgrade upravnog centra zone, i dr.), tehnološki centar, kamionski terminal i terminal za suhi veza plovila i dr.,
- manjih ugostiteljsko-turističkih sadržaja (hotela, restorana i dr.) u funkciji poslovne zone, športskih sadržaja te manjih smještajnih kapaciteta u sklopu proizvodnih i poslovnih građevina (za djelatnike pogona),
- uređaja i građevina obnovljivih izvora energije (sunčane energije i energije iz biomase) i elektropunionice (ekološki prihvatljivih za okoliš).

(3) Građevine se grade prema sljedećim uvjetima:

- djelatnost koja se u njima obavlja ne smije ugrožavati okoliš,
- građevna čestica za gradnju gospodarskih građevina mora se nalaziti uz sagrađenu javno prometnu površinu, čiji je kolnik najmanje širine 5,5 m (ili kolno-pješačku površinu najmanje širine 4,0 m), ili je za javno prometnu površinu prethodno izdana lokacijska dozvola,
- veličina građevne čestice ne može biti manja od 800 m²,
- širina građevne čestice ne može biti manja od 16,0 m,
- koeficijent izgrađenosti (k_{ig}) građevne čestice iznosi najviše 0,6,
- koeficijent iskorištenosti (k_{is}) građevne čestice za proizvodne sadržaje (I_2) iznosi najviše 1,2, a za poslovne sadržaje (K_1 , K_2) najviše 1,5,
- visina gospodarskih građevina mjeri se od najniže točke uređenog terena uz građevinu do vijenca građevine te mora biti u skladu s namjenom i funkcijom građevine te tehnologijom proizvodnog procesa (tehnološki uvjetovanih dijelova građevine, npr. silosi, dimnjaci i dr.),
- najveća visina građevina iznosi 15,0 m, te se unutar te visine može organizirati jedna ili više nadzemnih etaža,
- najmanja udaljenost građevine od međa susjednih građevnih čestica iznosi $H/2$ visine zabata ali ne manje od 3,0 m,
- građevine se mogu graditi s jednom ili više podrumskih etaža,
- najmanje 20% površine građevne čestice mora biti hortikulturno uređeno a uz rub obuhvata zone obvezno je osigurati pojas zaštitnog zelenila minimalne širine 5,0 m,
- parkiranje vozila mora se rješavati na građevnoj čestici prema normativima propisanim u članku 62. ovih odredbi,
- do izgradnje sustava odvodnje otpadnih voda obvezna je izgradnja vlastite kanalizacijske mreže s uređajem za pročišćavanje otpadnih voda,
- isključivo za zgrade ugostiteljsko-turističke namjene (hotel, motel i sl.) vrijede sljedeći uvjeti: najveći koeficijent izgrađenosti k_{ig} iznosi 0,5, najveći koeficijent iskorištenosti k_{is} iznosi 2,5, a maksimalna visina iznosi $P+4$ odnosno najviše 18,0 m i minimalno 30% površine građevne čestice treba biti obrađeno niskim i visokim zelenilom,
- športski sadržaji (otvorene i zatvorene športske građevine s pratećim sadržajima) grade se prema sljedećim uvjetima: najveći koeficijent izgrađenosti k_{ig} iznosi 0,5, najveći koeficijent iskorištenosti k_{is} iznosi 1,0, najveća visina športskih građevina iznosi 17,0 m, a pratećih građevina 7,0 m te najmanje 30% površine građevne čestice treba biti hortikulturno uređeno.

Članak 45.

(1) Prostornim planom predviđena je zona za **šport i rekreaciju** u okviru koje se predviđa gradnja športske dvorane i otvorenih igrališta. Gradnja športskih sadržaja obuhvaća otvorene i zatvorene športske sadržaje. Pored športskih objekta moguća je izgradnja i pratećih ugostiteljskih objekta. U zoni športa i rekreacije je isključena gradnja stambenih objekata.

(2) Sadržaji športa i rekreacije (R1) planiraju se u građevinskom području naselja i u posebnim zonama unutar građevinskog područja naselja (Banja, Kotezi, Veliki Prolog) koje su prikazane u grafičkom dijelu elaborata Prostornog plana, kartografski prikaz broj 4. „Granice građevinskog područja naselja” u mjerilu 1:5000.

Članak 46.

(1) U građevinskom području naselja otvoreni i zatvoreni športski sadržaji mogu se graditi na pojedinačnim građevnim česticama i na zajedničkim građevnim česticama (više različitih sportskih ili športsko-rekreacijskih sadržaja).

(2) Športski sadržaji s pripadajućim pomoćnim sadržajima (teren, gledalište, svlačionice, spremišta i sl.), odnosno zatvorena športska građevina može zauzeti maksimalno 30% površine građevne čestice (kig 0,3).

(3) Kod interpolacija nenatkrivenih športskih sadržaja (igrališta) u izgrađenom dijelu naselja, gdje postoji mogućnost rješavanja parkirališta najavnim površinama, najveći koeficijent izgrađenosti (kig) 0,7.

(4) Najveća visina športskih dvorana je 13,0 m mjereno od najniže točke konačno uređenog terena uz građevinu do vijenca građevine.

(5) Visina pratećih građevina (garderobe, sanitarni čvorovi, ugostiteljske građevine i sl.), uz otvorene športske sadržaje iznosi najviše 6,0 m mjereno od najniže točke konačno uređenog terena uz građevinu do vijenca građevine. Udaljenost građevine od granice građevne čestice određuje se za prateće građevine uz športske sadržaje, najmanje 3,0m

(6) Zatvorene športske građevine, kad graniče s građevnim česticama na kojima su izgrađene stambene ili stambeno-poslovne građevine, moraju biti udaljene od tih građevina najmanje $H/2$, gdje je H visina športske građevine do vijenca prema toj susjednoj građevini.

Članak 47.

(1) Za razvoj specifičnih oblika turizma te športa i rekreacije nije utvrđeno posebno građevinsko područje izvan naselja. Valorizacijom osnovnih vrijednosti kojima raspolaže grad Vrgorac omogućava se razvoj specifičnih oblika športskog, rekreacijskog, lovnog, izletničkog, edukativnog i eko turizma na području svih naselja grada Vrgorca izvan građevinskog područja posebno području Parka prirode Biokovo, na prostorima Matokita, Mihovila i Šibenika, na područjima Prapatnice, Stilje, Mijace, Poljica Kozičkih, u rekreacijskim šumskim površinama te u atraktivnim ruralnim sklopovima.

(2) Područja namijenjena lovnom i izletničkom (planinskom) turizmu predviđena su na brdsko-planinskom području Biokova, Matokita, Mihovila i Šibenika, Rilića te poljima Jezero i Rastok..

(3) Područja namijenjena seoskom turizmu predviđena su na cijelom području grada Vrgorca.

(4) Područja namijenjena edukativnom i izletničkom turizmu predviđena su na području u okviru Parka prirode Biokovo.

(5) U tim prostorima unutar građevinskog područja naselja moguća je gradnja hotela, apartmana, turističkih naselja, ugostiteljskih objekata, objekata za šport, rekreaciju i zabavu, komunalnih objekata, objekata infrastrukture i sl. u skladu s odredbama za gradnju tog tipa građevina.

Članak 48.

(1) Prostornim planom su na temelju pedoloških i proizvodno ekoloških karakteristika zemljišta utvrđene:

- obradivo zemljište (Vrgorsko polje, Rastok polje i Bunina),

- ostalo obradivo zemljište (oranica, vrt, livada, voćnjak, vinograd) tj. veći poljoprivredni kompleksi te manje površine u kršu (okućnice) izuzetno vrijedne za poljoprivredu,
- pašnjaci koji po svojim proizvodno-ekološkim karakteristikama predstavljaju nisko produktivnu, ali ipak značajnu osnovu za razvoj stočarstva.

(2) U daljem razvoju poljoprivredne proizvodnje grada Vrgorac potrebno je uvažavati postojeću strukturu proizvodnje jer je ona rezultat specifičnih prirodnih, gospodarskih i drugih uvjeta. Razvoj treba očekivati u specijaliziranosti proizvodnje i veće primjene tehničko-tehnoloških znanja.

(3) Poljoprivreda i stočarstvo bit će glavne privredne grane, te je državnim mjerama potrebno poticati razvoj poljoprivrede i stočarstva kod većine gospodarstava kako kod onih koja drže manji broj tako i tip farmi; govedarskih, ovčarskih, kozarskih i peradarskih.

(4) Povrtlarska proizvodnja bila bi sezonska i imala bi tržišno obilježje potrošnje.

(5) Voćarsku i vinogradarsku proizvodnju moguće je razvijati na pripoljskom uzvišenom dijelu i platoima, a po veličini proizvodnje tržišnog i lokalnog značenja.

Članak 49.

(1) Prostornim planom su određene šume i to:

- gospodarske šume,
- zaštitne šume.

(2) Šume na ovom području treba da zadovolje slijedećim zadacima,

- da omoguće zadovoljavanje lokalnih potreba drvne mase za ogrijev,
- da stabiliziraju tlo protiv erozionih faktora prirode (nagnuti tereni),
- da doprinesu poboljšanju proizvodnje u poljoprivredi i stočarstvu,
- da doprinesu poboljšanju vodnog režima i reguliranju normalnog toka vode,
- da podignu estetsku vrijednost krajolika u prilog razvitku turizma i rekreacije.

(3) Gospodarske šume, na području Vrgorca protežu se gotovo po cijelom području grada. Šume na južnom području grada i šumske površine sjeverne zone imaju gospodarsku a i zaštitnu funkciju. Ostale površine gospodarskih šuma su uz glavnu prometnicu, na južnim obroncima Matokita, šume koje okružuju naselja i poljoprivredne površine te šume u istočnoj zoni imaju pored gospodarske i zaštitnu funkciju.

(4) Šume na širem području planinskih grebena Matokita, Mihovila i Šibenika zbog svojih općekorisnih funkcija imaju zadatak da doprinesu razvoju rekreacije (planinarenja, lova i sl.) te specifičnih oblika turizma (rekreacijskog i lovskog).

(5) Zaštitne šume u obliku izdvojenih cjelina uz prometnicu Raščane-Vrgorac na području Dragljana i Zavojana (crni i alepski bor) i šume jugoistočno od Vrgorca, imaju osnovnu zaštitnu funkciju. U tu svrhu treba šumskim pokrivačem oplemenjivati atraktivne prostore tj. prostore uz prometnicu, područje jugoistočno od Vrgorca (prema Škulji i Dusini).

(6) Ostalo šumsko zemljište koje čini neobraslo tlo, kamenjare, i sl. zemljište nalazimo na najvišim vrhovima Matokita, Mihovila i manje površine u krajnjem istočnom dijelu grada.

(7) Površine pod šikarama stočari su koristili za pašu i brst u ekstenzivnom stočarstvu, te će one i nadalje zadržati tu funkciju. One se nalaze na svim područjima grada tj. na svim nadmorskim visinama (zaravni, pristranci, strmice).

(8) Korištenje i uređenje šuma i šumskih površina potrebno je provoditi u skladu s njihovom namjenom (gospodarska i zaštitna funkcija) te u skladu s tim, unošenje rekreacijskih funkcija mora biti podređeno njihovoj prirodnoj, tj. zaštitnoj funkciji. Prvenstveno je potrebno urediti površine te ih održavati u prirodnom stanju (livade, proplanci). Kod pošumljavanja treba saditi autohtone prirodne vrste.

4. UVJETI SMJEŠTAJA DRUŠTVENIH DJELATNOSTI

Članak 50.

(1) Društvene djelatnosti obuhvaćaju sadržaje koji se uređuju u sklopu građevina druge namjene ili grade kao samostalne građevine namijenjene upravi, socijalnoj i zdravstvenoj zaštiti, predškolske i obrazovne (školske) ustanove, kulturne, vjerske, administrativne i dr.

(2) Građevine društvene djelatnosti obuhvaćaju i sportsko- građevine koje se javljaju uz određene sadržaje (prvenstveno škole). Športske građevine, osim u posebnim zonama športa i rekreacije mogu se graditi i kao sastavni dio mreže objekata društvenih djelatnosti (prvenstveno škola), ukoliko unutar građevinskog prostora nema dovoljno prostora za osiguranje potrebitog (propisanog) standarda.

Članak 51.

Građevine za društvene djelatnosti mogu se graditi unutar građevinskog područja naselja:

- ako se građevna čestica na kojoj će se graditi građevina nalazi uz već izgrađenu cestu ili drugu javno-prometnu površinu čiji je kolnik najmanje širine 5,0 metara, ili je zajavno-prometnu površinu prethodno izdana lokacijska dozvola,
- ako se na građevnoj čestici ili uz javno-prometnu površinu osigura odgovarajući prostor za parkiranje vozila sukladno normativima iz članka 62. ovih odredbi,
- ako je udaljenost škola i predškolskih ustanova od stambenih i drugih građevina najmanje $H/2$ više građevine (H =visina građevine do vijenca).

Članak 52.

(1) Ukoliko se grade građevine društvenih djelatnosti unutar mješovite namjene naselja primjenjuju se slijedeći uvjeti:

- građevna čestica mora imati pristup na javno prometnu površinu minimalne širine 5,0 m,
- udaljenost građevina iz stavka 1. ove točke od susjednih građevina ne može biti manja od polovine visine više građevine do vijenca ($H/2$),
- minimalna veličina građevne čestice iznosi 600 m², izuzetno je moguća i manja građevna čestica ukoliko zadovoljava propisani standard,
- najveći koeficijent izgrađenosti (kig) iznosi 0,4 a koeficijent iskorištenosti 3,0,
- visina građevina može iznositi najviše $Po/S+P+3$, odnosno najviše 15,0 m,
- na građevnoj čestici potrebno je osigurati prostor za parkiranje sukladno normativima iz članka 62. ovih odredbi.

(2) Iznimno od uvjeta iz prethodnog stavka, visina vjerskih građevina može biti i veća.

Članak 53.

(1) Sadržaji javnih i društvenih djelatnosti mogu se graditi ili uređivati u dijelu građevina druge namjene (stambene, poslovne i slične građevine).

(2) Građevine javnih i društvenih djelatnosti koje se grade kao interpolacije unutar površine naselja mogu imati i manju građevnu česticu od minimalno definirane, odnosno koeficijent izgrađenosti (kig) im može biti maksimalno 0,8 a koeficijent iskorištenosti (kis) maksimalno 3,0.

5. UVJETI UTVRĐIVANJA KORIDORA ILI TRASA I POVRŠINA PROMETNIH I DRUGIH INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA

Članak 54.

(1) Prostornim planom se određuje da koridori, trase i površine prometnih i drugih infrastrukturnih sustava čine:

- građevine cestovnog prometa,
- građevine sustava veza,
- građevine vodoopskrbe i odvodnje, te uređenja bujica,
- građevine u sustavu energetike.

(2) Koridori, trase i površine prometnih i drugih infrastrukturnih sustava realiziraju se sukladno rješenjima iz Prostornog plana, planova šireg područja i planova užeg područja.

(3) Zasebna građevna čestica formira se za sve građevine (prometnice, trafostanice, vodospreme, prepumpne stanice, uređaj za pročišćavanje fekalne kanalizacije i dr.) prometnih i infrastrukturnih sustava.

(4) Građevna čestica za pojedine sadržaje formira u odnosu na veličinu projektirane građevine u skladu s posebnim propisima.

(5) Do svake infrastrukturne građevine obvezna je izvedba odgovarajućeg kolnog pristupa, osim za bazne stanice mobilne telefonije.

(6) Građevine u sustavu infrastrukture ne smiju imati visinu veću od 6 m i mogu biti locirane na kvalitetnim poljoprivrednim površinama.

(7) Infrastrukturu voditi tako da se prvenstveno koriste postojeći koridori i formiraju zajednički za više vodova, kako bi se izbjegle površine šume, vrijedno poljoprivredno zemljište, vrijedne prirodne i stvorene strukture.

(8) Prilikom izgradnje građevina infrastrukture potrebno provoditi propisane mjere zaštite okoliša (rekultivacija i sanacija padina i iskopa, izgradnja zaštitnih zidova i sl.).

Cestovni promet

Članak 55.

Prostornim planom je utvrđeno da će cestovni promet imati primarno značenje u cjelokupnom prometnom sustavu s obzirom na njegovu funkciju integriranja ostalih vidova prometa. Planirana i izgrađena cestovna mreža razvrstana je prema funkcionalnom značaju i očekivanom prometnom opterećenju na slijedeće kategorije:

- autocesta,
- državne ceste,
- županijske ceste,
- lokalne i nerazvrstane.

Članak 56.

(1) Osnovu cestovne mreže užeg i šireg područja činit će:

- buduća Jadranska autocesta koje prolazi južnim dijelom grada Vrgorac,
- državna cesta magistralna (D62) koja po trasi stare Napoleonove ceste predstavlja uzdužnu vezu za smjer Split - Metković - Dubrovnik,
- državna cesta Makarska-Ravča,
- državna cesta Ravča-Drvenik,
- županijske, lokalne i nerazvrstane ceste,
- cesta, povećanje horizontalnih i vertikalnih radijusa i sl.).

(2) Prostornim planom je određen koridor autoceste, širine 150 m, sa križanjima u dvije razine, (čvor Ravča i čvor Vrgorac), autocesta se realizira temeljem tehničke dokumentacije, a mjere zaštite se provode sukladno zaključcima studije o utjecaju na okoliš, koja se izrađuje u postupku procjene utjecaja na okoliš.

(3) Prostornim planom je određena trasa autoceste sa čvorom Ravča i trasom ceste od čvora Ravča prema obali (Drvenik) s tunelom kroz masiv Biokova približne dužine 2500 m, kao važan infrastrukturni koridor.

(4) Prostornim planom određena je zaobilaznica grada Vrgorca (DC - 62)

(5) Prostornim planom se omogućava izgradnja i uređenje novih nerazvrstanih cesta, te razvrstavanje pojedinih cesta sukladno povećanju potreba za prometnim povezivanjem pojedinih točaka i to ceste Ajdanovac-Veliki Prolog, Raščane-Osoje, Zavojane-D62 i Kokorići-Ravča. Prostornim planom se predviđa uređenje postojećih i izgradnja novih gospodarskih i protupožarnih putova.

(6) Sukladno zakonu o javnim cestama (NN 180/04, 138/06 i 146/08), potrebno je osigurati zaštitni pojas autoceste koji se mjeri od vanjskog ruba zemljišnog pojasa autoceste, a iznosi minimalno 40 m sa svake strane. Unutar zaštitnog pojasa nije dozvoljeno planiranje nikakvih objekata visokogradnje (poslovnih, stambenih i drugih građevina).

(7) Zabranjuje se postavljanje svih vizualnih efekata koji mogu ometati pažnju vozača na autocesti (reklamni panoi, rasvjeta i dr.) unutar zaštitnog pojasa autoceste, a koji je definiran Zakonom o javnim cestama.

(8) Obveza investitora budućih objekata unutar zone obuhvata Plana, a koji se nalaze u blizini trase autoceste, je planiranje i izgradnja zidova za zaštitu od buke, ukoliko se pokaže potreba za izvođenjem istih.

(9) Moguća odstupanja u pogledu rješavanja trasa prometnica neće se smatrati izmjenama i dopunama ovog Plana.

Članak 57.

Na postojećoj cestovnoj mreži državnog, županijskog i lokalnog značaja predviđeni su slijedeći zahvati:

- korekcija nepovoljnih građevinskih elemenata trasa, prvenstveno na mjestima gdje su prometne nezgode najčešće (proširenje profila cesta, povećanje horizontalnih i vertikalnih radijusa i sl.);
- modernizacija (asfaltiranje) preostalih važnijih lokalnih cesta sa tucaničkim kolnikom.

Članak 58.

(1) Građevinske parcele uz prometnice formiraju se od punog profila prometnice, a u skladu sa Zakonom o cestama.

(2) U zaštitnom pojasu ceste može se formirati neizgrađeni dio parcele, odnosno uređivati parkirališta, vrtovi s niskim zelenilom, ogradni zidovi i sl., ali na način da se ne umanju preglednost ceste ili raskršća.

(3) Ogradni zidovi građevinske parcele mogu se graditi na udaljenosti najmanje 3,0 m od zemljišnog pojasa državne ili županijske ceste i 1,5 m od zemljišnog pojasa lokalne ceste.

(4) Sva križanja se trebaju izvesti tako da vozilima omoguće sigurno uključivanje i isključivanje s ceste.

Članak 59.

(1) Sa državnih cestovnih prometnica nije dozvoljen neposredni kolni priključak na parcelu.

(2) Sa županijskih i lokalnih cestovnih prometnica dozvoljenje direktan kolni pristup parceli ali na način da su priključci koji se u neposrednoj blizini priključuju na javnu cestu zajednički, uz posebne uvjete nadležne uprave.

(3) U postupku utvrđivanja lokacijskih dozvola za priključke i prilaze najavnu cestu sudjeluju organizacije za održavanje cesta.

(4) Autobusna stajališta na dijelu državnih i županijskih cesta moraju se graditi izvan kolnika.

(5) Rekonstrukcijom postojećih državnih i drugih razvrstanih cesta potrebno je obuhvatiti cjelovito rješenje trase sa svom infrastrukturom, javno rasvjetom, uređenjem pješačkih nogostupa i dr. u naselju.

Članak 60.

(1) U zaštitnom pojasu javne ceste mogu se graditi građevine za potrebe održavanja ceste i pružanja usluga vozačima i putnicima a predviđene projektom ceste (cestarske kućice, odlagališta, benzinske postaje, parkirališta, odmorišta i sl.). **Osim benzinskih postaja moguća je gradnja postaja za punjenja električnom energijom, sunčevom energijom, plinom ili nekim drugim gorivom.**

(2) Prije izdavanja lokacijske dozvole za te građevine, potrebno je zatražiti uvjete nadležne uprave za ceste.

(3) **Planirana je gradnja benzinske postaje u zaštitnom pojasu spojne ceste čvor Ravča – D62.** Građevine na benzinskim postajama i druge građevine iz prethodnog stavka ne mogu imati visinu veću od prizemlja, svijetle visine najviše 4,5 m te moraju biti udaljene od granice susjedne čestice najmanje 3,0 m.

(4) Prateći uslužni objekti (PUO) izgrađuju se uz državne ceste radi pružanja usluga korisnicima, tj. vozačima i putnicima, a s obzirom na stupanj izgrađenosti i mogućnosti korištenja razvrstavaju se u četiri kategorije označene od A-D.

(5) Najniža razina opremljenosti PUO-a označena je kategorijom D i omogućuje parkiranje na odmorištu, eventualno sa korištenjem WC-a ili moguću minimalnu komercijalnu uslugu. Ovoj kategoriji pripadaju i ugibališta za zaustavljanje vozila u nuždi (SOS ugibališta).

(6) Prateći uslužni objekt C kategorije sastoji se od benzinske postaje i parkirališta.

(7) Prateći uslužni objekt B kategorije uz benzinsku postaju i parkiralište ima izgrađeni restoran, caffè bar, trgovinu ili slični komercijalni sadržaj.

(8) Prateći uslužni objekt najviše razine opremljenosti označen je kategorijom A, a sastoji se osim sadržaja u kategoriji B i sadržaja za smještaj, sa sportskim i drugim rekreativnim sadržajima.

(9) Prateći uslužni objekti lociraju se uz državne ceste temeljem Izmjena i dopuna projekata ceste, a na cestovnom i privatnom zemljištu, formirajući jedinstvenu parcelu. Njihova međusobna udaljenost usklađuje se sa prometnim potrebama i mogućnostima, ovisno o terenskim prilikama, posebno u blizini većih gradova i naselja, vodeći računa i o blizini interesantnih spomeničkih, kulturnih i prirodnih znamenitosti.

(10) Odmorišta, a u njima i svi sadržaji, pa i komercijalni smatraju se sastavnim dijelom javne ceste sukladno čl. 3, alineja 5. Zakona o javnim cestama („Narodne novine“, broj 180/04.).

Članak 61.

(1) Prilikom gradnje novih dionica cesta ili rekonstrukcije postojećih obvezno je očuvati krajobrazne i spomeničke vrijednosti područja, prilagođavanjem trase prirodnim oblicima terena uz minimalno korištenje podzida, usjeka i nasipa.

(2) Ukoliko nije moguće izbjeći izmicanje nivelete ceste izvan prirodne razine terena obvezno je saniranje nasipa, usjeka i podzida.

(3) Do realizacije prometnica predviđenih ovim Planom, moguće je izdavanje akata za gradnju, odnosno formiranje građevinskih čestica, ukoliko su iste uređene (imaju ostvaren – izveden pristup parceli u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju i Zakonom o gradnji), ali uz zaštitu i očuvanje koridora prometnica predviđenih ovim Planom. Realizacijom prometnice, predviđene ovim planom, izdani akt za gradnju je potrebno izmjeniti u skladu sa novim načinom priključenja parcele na javni put.

Članak 62.

(1) Prilikom gradnje novih ili rekonstrukcijom postojećih građevina, ovisno o vrsti i namjeni potrebno je urediti parkirališta/garaže na građevnoj čestici.

(2) Izuzetno, moguće je uređenje parkirališnog/garažnog prostora i na javno prometnoj površini za sadržaje koji su smješteni u prizemlju građevina orijentiranih na ulicu (trgovina, ugostiteljstvo i sl.), pod uvjetom da se time ne pogoršavaju prometni uvjeti šireg područja, posebno uvjeti prometa u mirovanju.

(3) Utvrđuje se slijedeći broj potrebnih parkirališnih/garažnih mjesta (PM), ovisno o vrsti i namjeni građevina:

Potreban broj parkirališnih ili garažnih mjesta

Namjena	Tip građevine	Potreban broj parkirališnih ili garažnih mjesta (PM)	
Manje stambene građevine i višestambene građevine	1 PM/1 stan		
Ugostiteljstvo i Turizam	Restoran, kavana	1 PM/25 m ²	
	Caffe bar, slastičarnica i sl.	1 PM/10m ²	
	Smještajni objekti iz skupine hotela	1 PM/50 m ²	
	Samački hoteli, pansioni	1 PM/100m ²	
Trgovina i skladišta	Robna kuća, supermarket	1 PMna15m ² prodajne površine	
	Ostale trgovine	1 PMna30m ² prodajne površine	najmanje 2 PM
	Skladišta	1 PMna100m ²	
Poslovna i javna namjena	Banke, agencije, poslovnice (javni dio)	1 PMna25m ²	najmanje 2 PM
	Uredi i kancelarije	1 PMna50m ²	
Industrija i zanatstvo	Industrijski objekti	1 PM na 70-m² 150 m ²	
	Zanatski objekti	1 PM na 50-m² 100 m ²	
	Auto servis	1 PMna20m ²	
Kultura, odgoj i obrazovanje	Dječji vrtići i jaslice	1 PM/50 m ²	
	Osnovne i srednje škole	1 PM/100m ²	

	Više škole i fakulteti	1 PM/70 m ²	
	Instituti	1 PM/100m ²	
	Kina, kazalište, dvorane za javne skupove	1 PM/50 m ²	
	Crkve	1 PM/50 m ²	
	Muzeji, galerije, biblioteke	1 PM/50 m ² muzeje 1PM za autobus	minimalno 4 PM, za
	Kongresne dvorane	1 PM/ 50 m ²	
Zdravstvo i socijalna skrb	Bolnice i klinike	1 PM/100m ²	
	Ambulante, poliklinike, dom zdravlja	1 PM/20 m ²	
	Domovi za stare	1 PM/200 m ²	
Šport i rekreacija	Športski objekti otvoreni, bez gledališta	1 PM/250m ² površine	
	Športski objekti zatvoreni, bez gledališta	1 PM/50m ² površine	
	Športski objekti i igrališta s gledalištem	1 PM/100m ²	
Komunalni i prometni sadržaji!	Tržnice	PM/20m ² površine	
	Tehničko-tehnološk egrađevine	1 PM/50 m ²	minimalno 1PM
	Benzinske postaje	1 PM/25 m ²	

(4) Potreban broj parkirališnih ili garažnih mjesta iz gornje tablice određen je u odnosu na bruto razvijenu površinu odgovarajućeg tipa građevine.

(5) U bruto razvijenu površinu za izračun PM ne uračunava se površina garaže i površina jednonamjenskih skloništa.

(6) Na javnim parkiralištima, od ukupnog broja javnih parkirališnih mjesta, najmanje 5% mora biti osigurano za vozila invalida. Na parkiralištima s manje od 20 mjesta koja se nalaze uz ambulantu, ljekarnu, trgovinu dnevne opskrbe, poštu, restoran i predškolsku ustanovu mora biti osigurano najmanje jedno parkirališno mjesto za vozilo invalida.

(7) Postojeće garaže ne mogu se prenamijeniti u druge sadržaje.

(8) Omogućava se gradnja javnih garaža i uređenje parkirališnih površina u svim zonama, kao zasebnih građevina.

(9) Potreban broj parkirališnih mjesta, osim na građevinskoj čestici može se osigurati i na javnom gradskom parkiralištu.

Članak 63.

(1) Prostornim planom se predviđa:

- autobusni kolodvor u Vrgorcu Planom se zadržava napostojećoj lokaciji,
- autobusne postaje u naseljima: Orah, Banja, Prapatnica, Stilja, Poljica Kozička, Donje Raščane, Kozica, Vlaka, Dragljane, Zavojane, Ravča, Duge Njive, Kljenak, Vina, Umčani, Draževitić, Veliki Prolog, Dusina i Potprolog.

(2) Cestovne građevine u sklopu autoceste utvrditi će se kroz izradu tehničke dokumentacije za gradnju autoceste.

Željeznički promet

Članak 64.

(1) U željezničkom prometu planirana je moguća trasa Jadranske željezničke pruge.

(2) Jadranska željeznička pruga dio je magistralnog pravca koji omogućuje vrlo povoljnu željezničku vezu Srednje i Zapadne Europe s južnim dijelovima Europe. Jadranska priobalna pruga Rijeka-SplitDubrovnik predviđa se za mješoviti promet (putničkih i teretnih vlakova). S obzirom daje definiran koridor Jadranske autoceste, kod definiranja koridora Jadranske željeznice vodilo se računa o istoj na način da njihova međusobna udaljenost bude 17100 metara.

(3) U daljnoj izradi dokumentacije za izgradnju Jadranske željeznice moraju se primjenjivati slijedeći parametri:

- maksimalna brzina putničkih vlakova $v > 200$ km/h,
- maksimalna brzina teretnih vlakova $v = 120-140$ km/h,
- minimalni radijus horizontalne krivine $R > 3000$ m,
- maksimalni uzdužni nagib „i“ = 12‰ (izuzetno 14‰),
- mješoviti promet (putnički + teretni),
- međustanični razmak $L = 20-30$ km,
- jednokolosječna pruga sa mogućnošću gradnje u budućnosti drugog kolosijeka.

(4) Objekti trase željezničke pruge moraju se graditi u skladu s mjerama zaštite i svim ekološkim kriterijima.

Zračni promet

Članak 65.

- (1) Na prostoru Grada Vrgorca planira se izgradnja interventnog helidroma.
- (2) Heliodrom se može smjestiti u blizini doma zdravlja u Vrgorcu, te u naselju Kokorići poviše crkve sv. Ante **kao i istočno od gospodarske zone Ravča.**
- (3) Prilikom planiranja helidroma trebaju se uvažavati standardi koji su referentni za helikopterski zračni promet (u svezi sa prirodnim karakteristikama položaja i dimenzijama heliodroma, osiguravanjem prostora heliodroma i prostora u njegovoj neposrednoj blizini, osiguravanjem vizualne pomoći, servisa i opskrbe helikoptera, postupanja u slučaju požara).

Javne telekomunikacije

Članak 66.

Svaka postojeća i novoplanirana građevina treba u pravilu imati osiguran priključak na telefonsku mrežu. TK mreža u pravilu se izvodi podzemno i to kroz postojeće prometnice, prema rasporedu komunalnih instalacija u trupu ceste. Ako se projektira ili izvodi izvan prometnica treba se izvoditi na način da ne onemogućava gradnju na građevinskim česticama, odnosno izvođenje drugih instalacija. Isto se odnosi i na eventualnu zračnu mrežu-vodove.

Članak 67.

Projektiranje i izvođenje TK mreže rješava se sukladno posebnim propisima, a prema rješenju sadržanom u Prostornom planu. Građevine telefonskih centrala i dr. uređaja mogu se rješavati kao samostalne građevine na vlastitim građevnim česticama ili unutar drugih građevina kao samostalne funkcionalne cjeline.

Članak 68.

- (1) Potrebno je postići dobru pokrivenost područja mobilnom telefonijom, odnosno sustavom baznih stanica.
- (2) Nove samostojeće objekte (antenske stupove) treba graditi na način da se omogući korištenje od strane više koncesionara.
- (3) Bazne stanice mobilne telefonije se postavljaju na udaljenosti od postojećih građevina u skladu s propisima i normativima i izvan zona zaštite prirode i spomenika kulture.

Energetski sustav

Članak 69.

- (1) Kroz budući razvitak sustava elektroopskrbe grada Vrgorca trebati paralelno rješavati ova dva temeljna pitanja i to:
 - Sanacija i dogradnja postojećeg sustava;
 - Izgradnja novog sustava elektroopskrbe sukladno planiranom demografskom, gospodarskom i prostornom razvitku Grada kao i aktualnim novim elektroprivrednim razvojnim koncepcijama područnih distribucijskih mreža s generalnom orijentacijom na postupnu primjenu novog sustava distribucijskih napona i novih tehničko-tehnoloških rješenja i ugradnja nove elektroprivredne opreme i uređaja.
- (2) Kroz budući sustav plinifikacije treba voditi računa da se cijelo područje Grada Vrgorca pokrije tim energentom.

Članak 70.

Prema dobivenim rezultatima za planirani koncept prostornog razvitka do 2015. godine očekuju se sljedeći konzumi električne energije:

- opterećenje 10MW
- godišnja potrošnja 38Gwh

a kao donja granica potencijalnih mogućnosti izgradnje prostora, uzima se sljedeći konzum električne energije:

- opterećenje 13,5 MW
- godišnja potrošnja 51,0Gwh

Članak 71.

(1) Gradski elektroenergetski sustav sjedišta grada Vrgorca sastoji se od sljedećih temeljnih elemenata i to:

- TS 35(110)/10(20) kV tipske snage 2x4(2x10) MVA,
- 3 kabelska voda 10(20) kV u pogonu u tzv. otvorenom prstenu,
- 18 gradskih TS 10(20)/0,23/0,4 kV tipske snage 400(630) kVA s pripadajućom mjesnom gradskom kabelskom mrežom 0,4 kV tipskog presjeka PP 41 A 4x150 mm² i javne rasvjete tipskog presjeka PP 41A3x25mm² Al.

(2) Stanje i potrebna nova izgradnja elektroprivrednih objekata u područnom dijelu sustava elektroopskrbe ovisno o planiranom konceptu izgradnje svih 24 seoska naselja Grada iznosi:

- 1 DV 220 kV,
- 2DV110kV,
- 1 TS 35(110)/10(20) kV snage 2x4(10) MVA,
- 6DV10(20)kV,
- 126 TS 10(20)/0,4 kV (79 TS u stambeno-poslovnim zonama 59 postojećih + 20 novih, 10 za elektrifikaciju novih neelektrificiranih naselja, 6 TS za radne zone, 4 TS za zone eksploatacije mineralnih sirovina, 1 TS za sportsko-rekreacijski centar, 1 TS za uređaj za pročišćavanje voda, 10TS za vodovodne crpne postaje i 15 TS za stočne farme).

Članak 72.

(1) Postojeće građevine napona 110 kV i viseg su sljedeći:

- DV 110 kV Ljubuški – Vrgorac.

Planirane građevine napona 110 kV i viseg su sljedeće:

- TS 110/20(10) kV Vrgorac,
- DV 400 kV Ploče – Vrgorac - Zagvozd/Imotski,
- DV 400 kV Ploče – Vrgorac - Nova Sela,
- DV 110 kV Imotski – Vrgorac,
- DV 110 kV Vrgorac – Ploče,
- DV 110 kV Vrgorac – Opuzen.

(2) Prostornim planom se određuju zaštitni pojasevi postojećih i planiranih kabela i dalekovoda, širine ovisne o naponskom nivou.

(3) Zaštitni pojasevi za podzemne elektroenergetske vodove:

Podzemni kabe	Postojeći	Planirani
KB 10(20) kV	2 m	5 m

(4) Dalekovodima, kada se grade kao zračni vodovi, potrebno je osigurati sljedeće zaštitne pojaseve:

Nadzemni dalekovod	Postojeći	Planirani
DV 2x400 kV	-	100 m
DV 220 kV	50 m	70 m

DV110 kV	40 m	50 m
DV 35 kV	30 m	30 m
DV 10kV	15 m	15 m

(5) Prostor ispod dalekovoda, u pravilu, nije namijenjen za gradnju stambenih građevina, rekonstrukciju stambene građevine kojom se povećava visina građevine ili građevine u kojima boravi više ljudi. Taj prostor se može koristiti primarno za vođenje prometne i ostale infrastrukture i u druge svrhe u skladu s pozitivnim zakonskim propisima i standardima.

(6) Korištenje i uređenje prostora unutar zaštitnih koridora postojećih i planiranih vodova treba biti u skladu s posebnim propisima i uvjetima nadležnih tjela i pravnih osoba s javnim ovlastima.

(7) Za građevine koje se planiraju graditi u zaštitnom koridoru potrebno je ishoditi uvjete, misljenje ili suglasnost od korisnika građevine - dalekovoda HEP - Operator prijenosnog sustava d.o.o., Prijenosno područje Split.

(8) Investitor, odnosno budući korisnik, dužan je omogućiti nesmetan pristup trasi dalekovoda tijekom održavanja i hitnih intervencija.

(9) U zaštitnom koridoru dalekovoda, kod približavanja drugih objekata dalekovodu ili pri izgradnji prometnica, obvezno je pridržavati se odredbi Pravilnika o tehničkim normativima za izgradnju nadzemnih elektroenergetskih vodova nazivnog napona od 1 kV do 400 kV ("Narodne novine" br. 53/91 i 24/97) Zakona o zaštiti na radu (NN br. 59/96), Zakona o zaštiti od požara (NN 58/93), Pravilnika o zaštiti na radu pri korištenju električne energije (NN br. 9/97), Pravilnik o temeljnim zahtjevima za zaštitu od požara elektroenergetskih postrojenja i uređaja (NN br. 145/05), Pravila i mjere sigurnosti pri radu na elektroprijenosnim postrojenjima (bilten HEP-a br. 74), to ostali pravilnici i propisi iz područja građevinarstva i zaštite na radu i internih pravilnika HEP - a.

(10) Moguća su odstupanja u pogledu rješenja trasa elektroenergetskih vodova i lokacije elektroenergetskih građevina utvrđeni ovim Planom, radi usklađenja s planovima i preciznijim geodetskim izmjerama, tehnološkim inovacijama i dostignućima i neće se smatrati izmjenama ovog Plana.

(11) Građevinska čestica predviđena za trafostanice 10-20/0,4 kV mora biti minimalno 7x6 m (posebno za trafostanice instalirane snage 2x1000 kVA minimalna veličina parcele je 8x8 m), a lokaciju odabrati tako da se osigura pristup vozilom radi gradnje, održavanja i upravljanja, a u pravilu se postavljaju u središtu konzuma, tako da se osigura kvalitetno napajanje do krajnjih potrošača na izvodima.

Članak 72.a

(1) Površina za izgradnju vjetroelektrana određena je unutar utvrđene makrolokacije u grafičkom dijelu Plana.

(2) Stručnim podlogama temeljem kojih se utvrđuje lokacijska dozvola za izgradnju vjetroagregata rješavaju se i uvjeti i kriteriji za izgradnju transformatorske stanice i rasklopnih postrojenja, prijenosnih sustava i prometnog rješenja.

(3) Uvjeti i kriteriji za određivanje pozicije vjetroagregata:

- ovi objekti ne mogu se graditi na područjima izvorišta voda, zaštićenih dijelova prirode i krajobraznih vrijednosti,
- površine vjetroelektrana ne mogu se ograđivati,
- interni rasplet elektroenergetske mreže u vjetroelektrani mora biti izveden podzemnom kabelskom instalacijom,
- predmet zahvata u smislu građenja je izgradnja vjetroagregata, pristupnih putova, kabliranja i TS,
- nakon isteka roka amortizacije objekti se moraju zamijeniti ili ukloniti, te zemljište privesti prijašnjoj namjeni,
- udaljenost vjetroagregata od prometnica visoke razine uslужnosti (autocesta, cesta rezervirana za promet motornih vozila) je minimalno 500 m zračne linije,
- udaljenost vjetroagregata od granice naselja je minimalno 500 m zračne udaljenosti,

- ovi objekti grade se u skladu sa ekološkim kriterijima i mjerama zaštite okoliša.

(4) Prilikom formiranja područja za gradnju vjetroelektrana potrebno je nadležnom konzervatorskom odjelu dostaviti planove postavljanja mjernih stupova te korištenja i probijanja pristupnih puteva s obzirom da su već u toj fazi moguće devastacije i štete na kulturnoj baštini, u prvom redu arheološkim lokalitetima.

(5) Za potrebe izgradnje, montaže opreme i održavanja vjetroelektrana dozvoljava se izgradnja prilaznih makadamskih puteva unutar prostora vjetroparkova. Priključak na javnu cestu moguć je uz suglasnost nadležnog društva za upravljanje, građenje i održavanje pripadne javne ceste i u skladu s važećim propisima.

(6) Povezivanje, odnosno priključak vjetroelektrane na elektroenergetsku mrežu sastoji se od: pripadajuće trafostanice smještene u granici obuhvata planirane vjetroelektrane i priključnog dalekovoda/kabela na postojeći ili planirani dalekovod ili na postojeću ili planiranu trafostanicu. Način priključenja i trasu priključnog dalekovoda/kabela treba uskladiti sa ovlaštenim operatorom prijenosnog ili distribucijskog sustava te ishoditi njegovo pozitivno mišljenje.

(7) Kod manjih vjetroelektrana koje ne trebaju posebne trafostanice sklopna postrojenja i posebnu kabelsku mrežu, a namijenjene su za prodaju električne energije, uvjete priključka na mrežu određuje ured lokalne elektrodistribucije.

(8) Unutar površine određene kao makrolokacija za izgradnju vjetroelektrane, površine šuma i šumskih zemljišta tretiraju se kao površine u istraživanju.

Članak 73.

Instalacije javne rasvjete u pravilu se izvode postojećim odnosno planiranim nogostupom uz prometnice.

Vodnogospodarski sustav

Članak 74.

Korištenje voda Vodoopskrba

(1) Za opskrbu vodom područja grada Vrgorac koristi se izvorište Banja kapaciteta 130 l/sec. (sadašnji instalirani kapacitet 50 l/sec) i Butina kapaciteta 1340 l/sec. (sadašnji instalirani kapacitet 75 l/sec.)

(2) Dimenzioniranje objekta vodoopskrbnih sustava na području grada Vrgorac izvršeno je uz pretpostavku maksimalne dnevne potrošnje po stanovniku 350 l/dan (uračunate potrebe okućnice), te potrebe krupne stoke od 50 l/dan i sitne 15 l/dan, za potrebe djelatnosti planirane su 80 l/dan po zaposlenom. Potrebe industrije planirane su posebno za svaki lokalitet.

Članak 75.

Područje grada Vrgorca vodom se snabdijeva putem dva vodoopskrbna sustava:

- Vodoopskrbni sustav Banja koji snabdijeva vodom naselja: Vrgorac, Banja, Orah, Kokorić, Kokezi, Ravča, Zavojane, Dragljane, Vlaka, Kozica, Rašćanje, Kljenak, Duge Njive, Prapatnicu i Stilju.
- Vodoopskrbni sustav Butina snabdijeva vodom naselja: Dusinu, Vinu, Umačane, Dražević, Potprolog i Veliki Prolog.

Članak 76.

Planom se utvrđuje potreba prioritetne izgradnje neizgrađenih a planiranih objekta* vodoopskrbnog sustava „Banja“:

- na sjeverozapadnom ogranku (vodosprema Vrgorac Prapatnica - Stilja - Poljica):
 - C.S. „Prapatnica 2“-Q=15 l/s,
 - T.C. 200 C.S. „Prapatnica 2" - VS. Stilja" dužine 1880m,
 - VS.StiljaV=100m³,
 - C.S. „Stilja" Q=11,73 l/s,
 - T.C. 150 C.S. „Stilja" - VS. „Grljušići" dužine oko 2300m,
 - VS.„Grljušići"V=100m³,
 - C.S. „Grljušići" Q=9,73 l/s,
- na jugozapadnom ogranku (VS. Vrgorac - Račva -Dragljane - Kozica - Raščane, te Ravča Kljenak DugeNjive):
 - C.S. „Dragljani" Q= 28,11 l/s (u gradnji),
 - C.S.„Zavojani"Q=8,12l/s,
 - VS „Radna zona Ravač", V= 500 m³,
 - T.C. 150 C.S. „Zavojani" - V. Zavojani dužine 280m,
 - T.C. 200 Dragljani - Kozica - Raštane dužine oko 8000m,
 - C.S. „Kljenak" Q=1,8 l/s (u gradnji),
 - VS.„Kljenak"V=100m³,
 - C.S.„DugeNjive"Q=1l/s,
 - T.C. 100 C.S. „Duge Njive" - VS. „Duge Njive" dužine 1400 m,
 - VS. „Duge Njive" V=100 m³.

Članak 77.

(1) Glavni objekti vodoopskrbnog sustava Butina su C.S. „Butina" (Q=75 l/s) i vodosprema „Butina" (V=500 m³) iz kojih se sustavom cjevovoda, crpnih stanica, vodosprema, prekidnih komora snabdijevaju naselja vodoopskrbnog područja Butina. Svi objekti vodoopskrbnog sustava Butina u cijelosti su izgrađeni. Stari vodoopskrbni cjevovod Butina-Vrgoracje rezervni cjevovod za grad Vrgorac s kapacitetom 10 l/s. Prioritetna je izgradnju novih vodovodnih mreža u naseljima koja još nemaju vodovodnu mrežu.

(2) Rekonstrukcija i dogradnja postojećih vodoopskrbnih sustava u Vrgorcu i ostalim naseljima Grada Vrgorca obavljat će se u skladu s potrebama i u skladu s idejnom dokumentacijom. Svi planirani a neizgrađeni objekti vodoopskrbnih sustava mogu se mijenjati u odnosu na lokaciju, kapacitete i druga tehnička rješenja sustava.

Članak 78.

Odvodnja otpadnih voda

(1) Planom je utvrđena potreba izgradnje kanalizacijskih sustava naselja Vrgorca (razdjelni sustav), naselja Banja i Dusina s uređajem za pročišćavanje otpadnih voda (u cilju uklanjanja neposredne opasnosti onečišćenja izvorskih voda Banje i Butine otpadnim vodama tih naselja).

(2) Sve otpadne vode iz gospodarskih i zanatskih objekata, koji mogu biti potencijalni zagađivači, moraju se dovesti na razinu kućanskih otpadnih voda prije priključenja na predviđeni sustav odvodnje otpadnih voda.

(3) Prostornim planom se određuje prioritetna sanacija svih potencijalnih zagađivača izvora Banja i Butina, saniranje gradske kanalizacijske mreže i dovršenje kompletnog kanalizacijskog sustava naselja Vrgorca te naselja Banja i Dusina.

(4) Rekonstrukcija i dogradnja postojećeg sustava odvodnje otpadnih voda u Vrgorcu i ostalim naseljima obavljat će se u skladu s idejnom dokumentacijom.

(5) Svi planirani a neizgrađeni objekti vodoopskrbnih sustava mogu se mijenjati u odnosu na lokaciju, kapacitete i druga tehnička rješenja sustava. Za utvrđivanje definitivnog položaja i veličine objekata u kanalizacijskom sustavu obvezna je izrada idejnih rješenja.

Članak 79.

(1) Mjesto dispozicije pročišćenih otpadnih voda na uređaju za pročišćavanje skupa sa mjestom ispuštanja oborinske kanalizacije južnog sliva potrebno je utvrditi hidrogeološkim mikrozoniranjem na području kraške kotline Bunina izvan utjecaja na II zonu sanitarne zaštite izvorišta Butina.

(2) Mulj sa uređaja za pročišćavanje otpadnih voda je potrebno zbrinjavati na zakonom propisan način i prema uvjetima nadležnih tijela.

Članak 80.

Uređenje vodotoka i voda

(1) Glede evakuacija viška vode iz Vrgorskog polja izrađena je Studija o utjecaju na okoliš odvodnje viška voda iz Vrgorskog polja (Ekoenerg, Zagreb, 2004.)

(2) Prema Studiji utjecaja na okoliš odvodnje viška vode iz Vrgoračkog polja i Rješenju Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva prihvaćena je varijanta 2. namjeravanog zahvata; izgradnja novog tunela koji spaja donji, jugoistočni dio Vrgoračkog polja i jezero Birine).

(3) Varijanta 2.:

- Izrada tunela „Vrgorac 2" kojim se odvođe vode prema jezeru Birina, uz ostavljanje postojećeg tunela „Krotuša" u sadašnjem stanju;
- Prokop kanal kojim voda dolazi na ulazni portal tunela „Vrgorac 2";
- Izrada betonske prelivne pregrade oko 80 m uzvodno od ulaznog portala tunela „Vrgorac 2";
- Izrada betonske prelivne pregrade oko 80 m uzvodno od ulaznog portala tunela „Krotuša";
- Izrada odvodnog kanala iz tunela „Vrgorac 2" do jezera Birina;
- Rekonstrukcija spojnog kanal Baćinska jezera –more;
- Proširenje korita matice Vrgorske kroz Prigon;
- Izrada obodnog kanala u Vrgorskom polju kojim se prihvaćaju vode iz tunela Rastok i dio poplavnih voda samog Vrgorskog polja.

Članak 81.

Melioracija

(1) Prostornim planom je utvrđeno daje radi intenzivnog iskorištavanja Vrgorskog polja, Rastoka i Bunine potrebno provesti cjelovito melioracijsko uređenje ovih polja (koje treba obuhvatiti obranu od poplava-realizacija sustava odvodnje, melioraciju i navodnjavanje) izgradnjom potrebnih objekata i uređaja. Pri tom je bitno naglasiti da sama realizacija sustava odvodnje bez osiguranja uvjeta za navodnjavanje ne može osigurati intenzivnu poljoprivredu već može pogoršati postojeće stanje presušivanjem tla.

(2) Planom je određeno da je prije pristupanja melioracijskom uređenju polja potrebno izraditi odgovarajuću Studiju mogućih rješenja cjelovitog melioracijskog uređenja Vrgorskog i Rastok polja sa ekonomskim pokazateljima, u kojoj je potrebno izvršiti valorizaciju svih poznatih tehničkih rješenja za cjelovito uređenje polja (obranu od poplava, melioraciju i navodnjavanje) i njihovu usporedbu u odnosu na ekonomske pokazatelje (investicijska vrijednost-ekonomski efekti).

Članak 81.a

Navodnjavanje

(1) U razvoju gospodarstva ističe se potreba za intenzivniji razvoj poljoprivrede kao tradicionalni vid gospodarstva, za čiji razvoj postoje i uvjeti za polja Jezero, Rastok i Bunina i prostrane pašnjačke površine.

(2) S agronomskog stajališta suša je pojava kada biljka tijekom vegetacijske sezone nema na raspolaganju dostatne količine vode, što se posljedično odražava na rast i razvoj uzgojene kulture, te smanjenje prinosa.

(3) Navodnjavanje kao i melioracijska mjera ima za cilj nadoknaditi nedostatak vode koji se javlja kao uzgoj poljoprivrednih kultura.

(4) Planom navodnjavanja za područje Splitsko-dalmatinske županije, kojeg je izradio Institut za jadranske kulture i melioraciju krša, Split 2006. godine, a usvojila Županijska skupština u srpnju 2007. godine, sagledana je problematika navodnjavanja bez konkretnih rješenja.

(5) Polje koje se nalazi unutar granica grada Vrgorca, je uključeno u prioritetno područje za navodnjavanje, ali će biti neophodno načiniti posebne i detaljne studije za osiguravanje i optimalno upravljanje vodnim resursima za svaku odabranu lokaciju.

(6) Za polja unutar granica grada Vrgorca potrebnu količinu vode za navodnjavanje biti će moguće osigurati iz rijeke Matice, lokalnih izvora i otvorenih vodotoka uz izgradnju mikrolokacija, međutim probleme treba riješiti tijekom sušnih godina i u ljetnom razdoblju kad ova izdašnost postane nedostatna.

(7) Pri projektiranju sustava za navodnjavanje u ovom polju treba kombinirati lokalne resurse i vode iz Matice u cilju stvaranja najjeftinijeg, ali i pouzdanog sustava.

(8) Kakvoća podzemnih i nadzemnih voda je u ovom trenutku zadovoljavajuća, te su raspoložive vode povoljne za natapanje.

(9) S obzirom da postoji trend pogoršanja kakvoće svih voda u Županiji, pa tako i u Gradu Vrgorcu sa organskim, bakteriološkim i kemijskim onečišćenjima, kao rezultat nezadovoljavajuće odvodnje otpadnih voda industrija i naselja, treba svaki izvor vode kojom će se natapati, detaljno ispitati i stalno pratiti, kako bi se na vrijeme ustanovile opasne promjene i na njih pravovremeno reagiralo.

(10) Natapanje je dinamičan proces, kojeg treba stalno i pažljivo kontrolirati odgovarajući stručnjaci.

(11) Sve buduće aktivnosti u svezi navodnjavanja područja grada Vrgorca, trebaju biti usklađene sa usvojenim Planom navodnjavanja Splitsko-dalmatinske županije.

Članak 82.

Zaštita voda

(1) Prema Pravilniku o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta (NN 66/11, 47/13), u obuhvatu ovog Plana nalaze se tri zone sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s pukotinskom i pukotinsko-kavernoznom poroznosti, i to:

- zona ograničenja – IV. zona,
- zona ograničenja i nadzora – III. zona,
- zona strogog ograničenja i nadzora – II. Zona.

(2) IV. zona sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s pukotinskom i pukotinsko-kavernoznom poroznosti obuhvaća sliv izvorišta izvan III. zone s mogućim tečenjem kroz

pukotinsko i pukotinsko-kavernozno podzemlje u uvjetima velikih voda, do vodozahvata u razdoblju od:

- 10 do 20 dana za izvorišta iz članka 8. stavka 1. točke 1. ovoga Pravilnika,
- 20 do 40 dana za izvorišta iz članka 8. stavka 1. točke 2. ovoga Pravilnika i
- 40 do 50 dana za izvorišta iz članka 8. stavka 1. točke 3. ovoga Pravilnika.

(3) U IV. zoni sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s pukotinskom i pukotinsko-kavernoznom poroznošću zabranjuje se:

- ispuštanje nepročišćenih otpadnih voda,
- građenje postrojenja za proizvodnju opasnih i onečišćujućih tvari za vode i vodni okoliš,
- građenje građevina za oporabu, obradu i odlaganje opasnog otpada,
- uskladištenje radioaktivnih i za vode i vodni okoliš opasnih i onečišćujućih tvari, izuzev uskladištenja količina lož ulja dovoljnih za potrebe domaćinstva, pogonskog goriva i maziva za poljoprivredne strojeve, ako su provedene propisane sigurnosne mjere za građenje, dovoz, punjenje, uskladištenje i uporabu,
- građenje benzinskih postaja bez zaštitnih građevina za spremnike naftnih derivata (tankvana),
- izvođenje istražnih i eksploatacijskih bušotina za naftu, zemni plin kao i izrada podzemnih spremišta,
- skidanje pokrovnog sloja zemlje osim na mjestima izgradnje građevina koje je dopušteno graditi prema odredbama ovoga Pravilnika,
- građenje prometnica, parkirališta i aerodroma bez građevina odvodnje, uređaja za prikupljanje ulja i masti i odgovarajućeg sustava pročišćavanja oborinskih onečišćenih voda i
- upotreba praškastih (u rinfuzi) eksploziva kod miniranja većeg opsega.

(4) III. zona sanitarne zaštite (zona ograničenja i nadzora) izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s pukotinskom i pukotinsko-kavernoznom poroznošću obuhvaća dijelove sliva od vanjske granice II. zone do granice s koje je moguće tečenje kroz podzemlje do vodozahvata u razdoblju od 1 do 10 dana u uvjetima velikih voda, odnosno područja s kojih su utvrđene prividne brzine podzemnih tečenja od 1 do 3 cm/s, odnosno područje koje obuhvaća pretežiti dio slivnog područja (klasični statističko-hidrogeološki sliv).

(5) U III. sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s pukotinskom i pukotinsko-kavernoznom poroznošću zabranjuje se:

- ispuštanje nepročišćenih otpadnih voda,
- građenje postrojenja za proizvodnju opasnih i onečišćujućih tvari za vode i vodni okoliš,
- građenje građevina za oporabu, obradu i odlaganje opasnog otpada,
- uskladištenje radioaktivnih i za vode i vodni okoliš opasnih i onečišćujućih tvari, izuzev uskladištenja količina lož ulja dovoljnih za potrebe domaćinstva, pogonskog goriva i maziva za poljoprivredne strojeve, ako su provedene propisane sigurnosne mjere za građenje, dovoz, punjenje, uskladištenje i uporabu,
- građenje benzinskih postaja bez zaštitnih građevina za spremnike naftnih derivata (tankvana),
- izvođenje istražnih i eksploatacijskih bušotina za naftu, zemni plin kao i izrada podzemnih spremišta,
- skidanje pokrovnog sloja zemlje osim na mjestima izgradnje građevina koje je dopušteno graditi prema odredbama ovoga Pravilnika,
- građenje prometnica, parkirališta i aerodroma bez građevina odvodnje, uređaja za prikupljanje ulja i masti i odgovarajućeg sustava pročišćavanja oborinskih onečišćenih voda i
- upotreba praškastih (u rinfuzi) eksploziva kod miniranja većeg opsega
- skladištenje i odlaganje otpada, gradnja odlagališta otpada osim sanacija postojećeg u cilju njegovog zatvaranja, građevina za zbrinjavanje otpada uključujući spalionice otpada te postrojenja za obradu, oporabu i zbrinjavanje opasnog otpada,
- građenje cjevovoda za transport tekućina koje mogu izazvati onečišćenje voda bez propisane zaštite voda,
- izgradnja benzinskih postaja bez spremnika s dvostrukom stjenkom, uređajem za automatsko detektiranje i dojavu propuštanja te zaštitnom građevinom (tankvanom),
- podzemna i površinska eksploatacija mineralnih sirovina osim geotermalnih voda i mineralnih voda.

(6) II. zona sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s pukotinskom i pukotinsko-kavernožnom poroznošću obuhvaća glavne podzemne drenažne smjerove u neposrednom slivu izvorišta, s mogućim tečenjem kroz pukotinski sustav vodonosnika do zahvata vode u trajanju do 24 sata, odnosno područja s kojih su utvrđene prividne brzine podzemnih tečenja, u uvjetima velikih voda, veće od 3,0 cm/s, odnosno unutarnji dio klasičnog priljevnog područja.

(7) Ako se u granicama IV. ili III. zone nalaze područja s glavnim točkama prikupljanja i otjecanja vode prema izvorištu (ponori i ponorne zone), takvo će se područje odrediti kao dio II. zone sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s pukotinskom i pukotinsko-kavernožnom poroznošću.

(8) U II. zoni sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s pukotinskom i pukotinsko-kavernožnom poroznošću zabranjuje se:

- ispuštanje nepročišćenih otpadnih voda,
- građenje postrojenja za proizvodnju opasnih i onečišćujućih tvari za vode i vodni okoliš,
- građenje građevina za oporabu, obradu i odlaganje opasnog otpada,
- uskladištenje radioaktivnih i za vode i vodni okoliš opasnih i onečišćujućih tvari, izuzev uskladištenja količina lož ulja dovoljnih za potrebe domaćinstva, pogonskog goriva i maziva za poljoprivredne strojeve, ako su provedene propisane sigurnosne mjere za građenje, dovoz, punjenje, uskladištenje i uporabu,
- građenje benzinskih postaja bez zaštitnih građevina za spremnike naftnih derivata (tankvana),
- izvođenje istražnih i eksploatacijskih bušotina za naftu, zemni plin kao i izrada podzemnih spremišta,
- skidanje pokrovnog sloja zemlje osim na mjestima izgradnje građevina koje je dopušteno graditi prema odredbama ovoga Pravilnika,
- građenje prometnica, parkirališta i aerodroma bez građevina odvodnje, uređaja za prikupljanje ulja i masti i odgovarajućeg sustava pročišćavanja oborinskih onečišćenih voda i
- upotreba praškastih (u rinfuzi) eksploziva kod miniranja većeg opsega
- skladištenje i odlaganje otpada, gradnja odlagališta otpada osim sanacija postojećeg u cilju njegovog zatvaranja, građevina za zbrinjavanje otpada uključujući spalionice otpada te postrojenja za obradu, oporabu i zbrinjavanje opasnog otpada,
- građenje cjevovoda za transport tekućina koje mogu izazvati onečišćenje voda bez propisane zaštite voda,
- izgradnja benzinskih postaja bez spremnika s dvostrukom stjenkom, uređajem za automatsko detektiranje i dojavu propuštanja te zaštitnom građevinom (tankvanom),
- podzemna i površinska eksploatacija mineralnih sirovina osim geotermalnih voda i mineralnih voda.
- poljoprivredna proizvodnja, osim ekološke proizvodnje uz primjenu dozvoljenih gnojiva i sredstava za zaštitu bilja prema posebnom propisu,
- stočarska proizvodnja, osim poljoprivrednog gospodarstva odnosno farme do 20 uvjetnih grla uz provedbu mjera zaštite voda propisanih odgovarajućim programom zaštite voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima poljoprivrednog podrijetla i načela dobre poljoprivredne prakse,
- gradnja groblja i proširenje postojećih,
- ispuštanje pročišćenih i nepročišćenih otpadnih voda s prometnica,
- građenje svih industrijskih postrojenja koje onečišćuju vode i vodni okoliš,
- građenje drugih građevina koje mogu ugroziti kakvoću podzemne vode,
- sječa šume osim sanitarne sječe,
- skladištenje i odlaganje otpada, gradnja odlagališta otpada, osim sanacija postojećih u cilju njihovog zatvaranja, građevina za zbrinjavanje otpada uključujući spalionice otpada, regionalnih i županijskih centara za gospodarenje otpadom, reciklažnih dvorišta i pretovarnih stanica za otpad ako nije planirana provedba mjera zaštite voda te postrojenja za obradu, oporabu i zbrinjavanje opasnog otpada.

(9) Iznimno od alineje desete u stavku petom ovoga članka, u III. zoni sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s pukotinskom i pukotinsko-kavernožnom poroznošću, dopušta se izgradnja centra za gospodarenje otpadom, sukladno posebnim propisima o otpadu, pod uvjetima iz Pravilnika.

(10) U poljoprivrednoj proizvodnji uključujući i stočarsku proizvodnju, poljoprivredna gospodarstva su dužna osigurati uvjete i provoditi mjere iz ovoga Pravilnika.

(11) U postupku pribavljanja dozvola za izgradnju prilikom utvrđivanja detaljne namjene svake pojedine građevine i uvjeta za njenu izgradnju potrebno je voditi računa o navedenim ograničenjima koja su utvrđena Pravilnikom o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta, te također treba ishodovati vodopravne uvjete, odnosno stručno mišljenje Hrvatskih voda.

(12) U područjima gdje nije izgrađena kanalizacijska mreža, do realizacije sustava javne odvodnje moguća je realizacija pojedinačnih objekata sa prihvatom otpadnih voda u vodonepropusne sabirne jame i odvozom putem ovlaštenog pravnog subjekta ili izgradnjom vlastitih uređaja za pročišćavanje otpadnih voda te ispuštanjem pročišćenih otpadnih voda neizravno u prirodni prijemnik, a sve ovisno o uvjetima na terenu uz suglasnost i prema uvjetima Hrvatskih voda.

(13) Svim potrošačima koji ispuštaju otpadne vode kvalitete različite od standarda komunalnih otpadnih voda, potrebno je propisati obavezu izrade predtretmana otpadnih voda do standarda komunalnih otpadnih voda.

(14) Za sve postojeće i planirane zahvate (djelatnosti) unutar zona sanitarne zaštite izvorišta za piće koji su ograničeni ili zabranjeni temeljem važećeg Pravilnika o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta moraju se primijeniti odredbe istog, odnosno svih budućih zakonskih i podzakonskih akata, te Odluka vezanih za vodozaštitne zone. Potencijalne lokacije takvih zahvata prikazane u ovom Planu nisu konačne i dozvoljene ukoliko ne udovoljavaju gore navedenom uvjetu.

Članak 82.a

Zaštita od štetnog djelovanja voda

(1) Zaštita od štetnog djelovanja voda, kada može doći do plavljenja, ispiranja, podrivanja ili odronjavanja zemljišta i drugih sličnih štetnih pojava, te posredno do ugrožavanja života i zdravlja ljudi i njihove imovine, te poremećaja u vodnom režimu, će se provoditi izgradnjom zaštitnih i regulacijskih vodnih građevina, odnosno tehničkim i gospodarskim održavanjem vodotoka, vodnog dobra i regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina koje se provodi prema programu uređenja vodotoka i drugih voda u okviru Plana upravljanja vodama.

(2) U svrhu tehničkog održavanja, te radova građenja, uz rijeku Maticu kroz Vrgorsko polje i polje Rastok inundacijski pojas je definiran odlukom Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva od 02.10.2006. godine (Klasa: 034-01/06-01/0232; Urbroj: 525-10/6-14-06/2). Uz ostale bujične vodotoke i odvodne kanale treba osigurati inudacijski pojas minimalne širine od 3,0 m od gornjeg ruba korita, odnosno ruba čestice javnog vodnog dobra.

(3) Ovisno o veličini i stanju uređenosti vodotoka ili objekta, širina inundacijskog pojasa na ostalim bujičnim vodotocima i kanalima može biti i manja, a što bi se utvrdilo vodopravnim uvjetima za svaki objekt posebno.

(4) U inundacijskom pojasu zabranjena je svaka gradnja i druge radnje kojima se može onemogućiti izgradnja i održavanje vodnih građevina, na bilo koji način umanjiti protočnost korita i pogoršati vodni režim, te povećati stupanj ugroženosti od štetnog djelovanja vodotoka.

(5) Svaki vlasnik, odnosno korisnik objekta ili parcele smještene uz korito vodotoka ili česticu javno vodno dobro dužan je omogućiti nesmetano izvršavanje radova na čišćenju i održavanju korita vodotoka, ne smije izgradnjom predmetne građevine ili njenim spajanjem na komunalnu infrastrukturu umanjiti propusnu moć vodotoka, niti uzrokovati eroziju u istom, te za vrijeme izvođenja radova ne smije niti privremeno odlagati bilo kakvi materijal u korito vodotoka.

(6) Postojeća neregulirana korita stalnih i povremenih bujičnih vodotoka i oborinskih kanala potrebno je regulacijskim radovima povezati i urediti na način da se u kontinuitetu sprovedu oborinske i druge površinske vode do uljeva u Maticu, a sve u skladu s vodopravnim uvjetima i ostalim aktima i planovima predviđenim Zakonom o vodama. Projektno rješenje uređenja korita sa svim potrebnim objektima, maksimalno smjestiti na česticu "javno vodno dobro" iz razloga izbjegavanja imovinsko -

pravnih sporova kao i razloga prilagodbe uređenja važećoj prostorno - planskoj dokumentaciji, a koje će istovremeno omogućiti siguran i blagovremen protok voda vodotoka, te održavanje i čišćenje istog. Dimenzioniranje korita treba izvršiti za mjerodavnu protoku dobivenu kao rezultat hidroloških mjerenja ili kao rezultat primjene neke od empirijskih metoda.

(7) Na mjestima gdje trasa prometnice poprečno prelazi preko bujičnih vodotoka i odvodnih kanala predvidjeti mostove ili propuste takvih dimenzija koji će nesmetano propustiti mjerodavne protoke. Ukoliko je potrebno predvidjeti i rekonstrukciju postojećih propusta zbog male propusne moći ili dotrajalosti. Također treba predvidjeti oblaganje uljeva i izljeva novoprojektiranih ili rekonstruiranih propusta u dužini min. 3,0 m', odnosno izraditi tehničko rješenje eventualnog upuštanja "čistih" oborinskih voda u korita vodotoka kojim će se osigurati zaštita korita od erozije i neometan protok vodotoka.

(8) Polaganje objekata linijske infrastrukture (kanalizacija, vodovod, električni i telekomunikacijski kablovi itd.) zajedno sa svim oknima i ostalim pratećim objektima uzdužno unutar korita vodotoka, odnosno čestice javnog vodnog dobra nije dopušteno. Vođenje trase paralelno sa reguliranim koritom vodotoka izvesti na minimalnoj udaljenosti kojom će se osigurati statička i hidraulička stabilnost reguliranog korita, te nesmetano održavanje ili buduća rekonstrukcija korita. Kod nereguliranih korita, udaljenost treba biti minimalno 3,0 m od gornjeg ruba korita, odnosno ruba čestice javnog vodnog dobra zbog osiguranja inundacijskog pojasa za buduću regulaciju. U samo određenim slučajevima udaljenost polaganja se može smanjiti, ali to bi trebalo utvrditi posebnim vodopravnim uvjetima i za svaki objekt posebno.

(9) Poprečni prijelaz pojedinog objekta linijske infrastrukture preko korita vodotoka po mogućnosti je potrebno izvesti iznad u okviru konstrukcije mosta ili propusta. Mjesto prijelaza izvesti poprečno i po mogućnosti što okomitije na uzdužnu os korita. Ukoliko instalacije prolazi ispod korita, investitor je dužan mjestu prijelaza osigurati na način da je uvuče u betonski blok čija će gornja kota biti 0.50 m ispod kote reguliranog ili projektiranog dna vodotoka. Kod nereguliranog korita, dubinu iskopa rova za kanalizacijsku cijev treba usuglasiti sa stručnom službom Hrvatskih voda. Na mjestima prokopa obloženog korita vodotoka ili kanala, izvršiti obnovu obloge identičnim materijalom i na isti način. Teren devastiran radovima na trasi predmetnih instalacija i uz njihovu trasu, dovesti u prvobitno stanje kako se ne bi poremetilo površinsko otjecanje.

Članak 82.b

Plinoopskrba

(1) Okosnica budućeg plinovodnog sustava Splitsko-dalmatinske županije je magistralni plinovod Split-Ploče.

(2) Budući plinovod podsustava Splitsko-dalmatinske županije planira se izgraditi do Ploča.

(3) Na području Grada Vrgorca planirana je izgradnja blokadne stanice BS Ravča.

(4) Plinoopskrba područja Grada Vrgorca obavljat će se visokotlačnim i srednjetačnim plinovodima, osim u gusto naseljenim djelovima naselja gdje je moguća izgradnja i niskotlačnog plinovoda.

(5) Položaj planirane trase magistralnog plinovoda je načelan, tj. plinovod je u predmetnom prostornom Planu određen koridorom. Konačna trasa magistralnog plinovoda i njegovih nadzemnih objekata odredit će se prilikom projektiranja gdje će se voditi računa o prostornim Planovima i postojećoj infrastrukturi, provest će se precizne geodetske i geološke izmjere, primijeniti tehnološke inovacije, uzeti u obzir utjecaj zahvata na okoliš, krajobrazne te kulturne vrijednosti (arheologija), i ostalo. Moguća odstupanja u pogledu rješenja trase magistralnog plinovoda te lokacije i dimenzije njemu pripadajućih nadzemnih objekata, utvrđenih ovim Planom, neće se smatrati izmjenama Plana.

(6) Za magistralne plinovode (postojeće i one koji imaju pravovaljanu Lokacijsku odnosno Građevinsku dozvolu, a još nisu izgrađeni) nužno je primjenjivati Čl. 8. i 9. Pravilnika o tehničkim uvjetima i normativima za siguran transport tekućih i plinovitih ugljikovodika magistralnim naftovodima i plinovodima te naftovodima i plinovodima za međunarodni transport (Sl. List, br. 26/85) koji, između ostalog, podrazumijeva zaštitni koridor magistralnog plinovoda koji iznosi 30 m lijevo i desno od osi

plinovoda u kojem je zabranjena gradnja objekata namijenjenih za stanovanje ili boravak ljudi. Također, za sve zahvate u prostoru vezane uz gradnju u blizini plinovoda, nužno je zatražiti posebne uvjete gradnje od upravitelja voda.

6. MJERE ZAŠTITE KRAJOBRAZNIH I PRIRODNIH VRIJEDNOSTI I KULTURNO POVIJESNIH VRIJEDNOSTI

Članak 83.

(1) Područje grada Vrgorca u smislu zaštite prirodnih vrijednosti nije do sada evidentirano, tako da je na tom području pod zaštitom samo dio planine Biokovo u kategoriji parka prirode, koji teritorijalno pripada gradu Vrgorcu. Režim zaštite propisan je u formulaciji: „dopuštene su djelatnosti i radnje kojima se ne ugrožavaju njegove bitne značajke”.

(2) Područje parka prirode Biokovo predstavlja jezgru preliminarne nacionalne ekološke mreže (NEN) i vrednovano je kao područje od međunarodne vrijednosti za ptice (SPA) te je potencijalno Natura 2000 područje.

(3) Potrebno je poštovati slijedeće uvjete i mjere zaštite prirode;

- 1) Organizacija prostora, način korištenja, uređenja i zaštite prostora, način upravljanja i ponašanja u zaštićenom području Parka prirode Biokovo i zaštićenim prirodnim vrijednostima koje se nalaze unutar parka prirode, propisani s Pravilnikom o unutarnjem redu parka prirode i Godišnjim programom zaštite, održavanja, očuvanja, promicanja i korištenja parka prirode te Prostornim planom područja posebnih obilježja Parka prirode Biokovo (kojije u izradi).
- 2) U Parku prirode se do donošenja PPPO PP Biokovo može vršiti samo rekonstrukcija postojećih građevina u postojećim gabaritima ne mijenjajući nekadašnji vanjski izgled građevine, interpolacija novih građevina unutar naselja i gradnja infrastrukturnih građevina. U postupku izdavanja lokacijske dozvole za navedene zahvate sukladno Zakonu o zaštiti prirode potrebno je ishoditi uvjete zaštite prirode Ministarstva nadležnog za poslove zaštite prirode.
- 3) Za planirane zahvate u prirodi, koji sami ili sa drugim zahvatima mogu imati bitan utjecaj na ekološki značajno područje ili zaštićenu prirodnu vrijednost / prirodnu vrijednost predviđenu za zaštitu, treba ocijeniti, sukladno Zakonu o zaštiti prirode, njihovu prihvatljivost za prirodu.
- 4) Ekološki vrijedna područja koja se nalaze na području grada treba sačuvati i vrednovati u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode i Pravilnikom o vrstama stanišnih tipova, karti staništa, ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima te mjerama za očuvanje stanišnih tipova.
- 5) Na području Grada Vrgorca utvđena su rijetka i ugrožena staništa (Submediteranski i epimedi-teranski suhi travnjaci, primorske, termofilne šume i šikare medunca, šume običnog i crnog bora na dolomitima, stenomediteranske čiste i vazdazelene šume i makije crnike) za koje je potrebno provoditi slijedeće mjere zaštite.
 - Očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip te zaštićene i strogo zaštićene divlje svojte što podrazumijeva neunošenje stranih (alohtonih) vrsta i genetske modificiranih organizama i osiguranje prikladne brige za njihovo očuvanje, očuvanje njihovog staništa i njihovo praćenje (monitoring)
 - Spriječiti nestajanje kamenjarskih pašnjaka (putem ispaše, poticati ekstenzivan način stočarstva),
 - Pošumljavanje treba obavljati autohotnim vrstama drveća, a uzgojne radove provoditi na način da se iz degradacijskog oblika šuma postepeno prevodi u visoki uzgojni oblik.
- 6) Ovim Planom se štiti:
 - hrast kod crkve u Ravči, hrastovi kod crkve Sv. Ante u Dragljanima, hrastovi kod crkve Sv. Ilije u kozici i na groblju u Kozici
 - kultivirani krajolici mogući su u području potoka Brstetak u Zavojanima, kao oaze koje funkcionalno upotpunjuju prirodne krajobrazne vrijednosti prostora.

(4) Prirodne vrijednosti predložene za zaštitu na temelju Prostornog plana Splitsko dalmatinske županije (čl. 193.) na području grada Vrgorca su:

- Dolina sela Kokorići (sa podzemnim izvorima podzemne rijeke Betine), zaštićeni krajolik, spomenik prirode (geološki).
- Gojakova pećina (kod Dragičevića), spomenik prirode, (geološko-biološki)
- Gradski park, spomenik parkovne arhitekture
- Pećine vrijednih geoloških ukrasa (Golubinka itd.), spomenik prirode, (geološki).

(5) Na zaštićenim i prirodnim vrijednostima predloženim za zaštitu, kao i na ekološki vrijednim područjima (posebnim rezervatima) obvezno je provoditi odredbe, naputke i smjernice sadržane u dokumentu Nacionalna strategija i akcijski plan zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti.

(6) Područja planirana za zaštitu potrebno je zaštititi od bilo kakve izgradnje građevina te ih samo uređivati i rekultivirati temeljem hortikulturnog projekta.

(7) Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, temeljem članka 21. Zakona o zaštiti prirode (Narodne novine, broj 80/2013), utvrdilo je sljedeće uvjete zaštite prirode:

- uređenje građevinskih područja planirati na način da se očuvaju postojeće krajobrazne vrijednosti te ne uzrokuje gubitak rijetkih i ugroženih stanišnih tipova, te gubitak staništa strogo zaštićenih biljnih i životinjskih svojti;
- prilikom planiranja i uređenja građevinskih zona koristiti materijale i boje prilagođene prirodnim obilježjima okolnog prostora i tradicionalnoj arhitekturi (ne narušavati obilježja krajobraza),
- očuvati područja prekrivena autohtonom vegetacijom, postojeće šumske površine, šumske čistine i šumske rubove,
- pri odabiru trasa infrastrukturnih koridora voditi računa o prisutnosti ugroženih i rijetkih staništa i zaštićenih i/ili ugroženih vrsta flore i faune,
- prilikom ozelenjivanja područja zahvata koristiti autohtone biljne vrste, a eventualne postojeće elemente autohtone flore sačuvati u najvećoj mogućoj mjeri te integrirati u krajobrazno uređenje,
- očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip, ne unositi strane (alotone) vrste i genetski modificirane organizme,
- sve otpadne vode zbrinuti vodonepropusnim razdjelnim sustavom odvodnje s potrebnim stupnjem pročišćavanja.

Zaštita krajobraznih i prirodnih vrijednosti

Članak 83.a

(1) Prilikom preklapanja podloge Ekološke mreže Natura 2000 sa podlogom PPU-a Grada Vrgorca, vidljivo je da se unutar granice obuhvata Grada Vrgorca nalazi međunarodno područje važno za ptice i sedam područja važna za divlje svojte i stanišne tipove.

(2) Međunarodno područje važno za ptice je:

- **HR1000030 # Biokovo i Ralić**, unutar kojega se nalaze ciljne vrste jarebice kamenjarke, primorske trepteljke, surog orla, ušare, leganja, zmijara, eje strnjarice, planinskog djetlića, crne žune, vrtnje strnadice, sivog sokola, ždrala, rusog svračka, ševe krunice, škanjca osaša i sive žune.

(3) Područja važna za divlje svojte i stanišne tipove su:

- **HR2000007 # Betina velika jama**, unutar kojega se nalaze ciljna staništa špilja i jama zatvorenih za javnost.
- **HR2000179 # Velika špilja kod Antunovića**, unutar kojega se nalaze ciljna staništa špilja i jama zatvorenih za javnost.
- **HR2001046 # Matica – Vrgoračko polje**, unutar kojega se nalaze ciljne vrste bjelonogog raka, ilirskog vijuna, špiljske trokutnjače, imotske gaovice, vrgoračke gobice, primorske paklare, čovječje ribice, makale, crvenkrpice, kao i ciljna staništa tvrde oligo-mezotrofne vode s dnom obraslim parožinama (Characeae), amfibijskih staništa Isoeto-Nanojuncetea i vodnih tokova s vegetacijom Ranunculion fluitantis i Callitriche-Batrachion

- **HR2001315 # Rastočko polje**, unutar kojega se nalaze ciljne vrste bjelonogog raka, četveroprugog kravosasa, dugokrilog pršnjaka, dalmatinskog okaša, kopnene kornjače, crvenkrpice, razdijeljenog šaša, kao i ciljna staništa mediteranskih visokih vlažnih travnjaka Molinio-Holoschoenionte, te špilja i jama zatvorenih za javnost.
- **HR2001321 # Jasena ponor**, unutar kojega se nalaze ciljne vrste špiljske trokutnjače, čovječje ribice, kao i ciljna staništa špilja i jama zatvorenih za javnost.
- **HR2001449 # Izvor Dropulića Vrilo**, unutar kojega se nalazi ciljna vrsta čovječje ribice.
- **HR5000030 # Biokovo**, unutar kojega se nalaze ciljne vrste Skopolijeve gušarke, vuka, hrastove strizibube, mosorske gušterice, dinarske voluhare, medonjice, jelenaka, dugokrile pršnjake, velika četveropjege cvilidrete, velikouhog šišmiša, dalmatinskog okaša, alpinske strizibube, zimzelene medvjete, nježne kockavice, žute sirištare, ljiljana zlatana, finobodljaste kačune, kao i ciljna staništa mediteranskih šuma endemičnog crnog bora, eumediteranskih travnjaka (Thero-Brachypodietea), te Otvorene kserotermofilne pionirske zajednice na karbonatnom kamenitom tlu.

(4) Svi planirani zahvati koji mogu imati značajan utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže podliježu ocjeni prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu, sukladno članku 24. Zakona o zaštiti prirode (N.N. 80/13).

Članak 84.

(1) Prostornim planom Grada Vrgorca utvrđeni su vrijedni objekti i cjeline graditeljskog nasljeđa kao i arheološka nalazišta i zone te kulturni krajolik. Svi registrirani i evidentirani spomenici graditeljske baštine predstavljaju kulturna dobra iz čega proizlazi obaveza vlasnika i nositelja prava na kulturnom dobru te društvene zajednice o njihovom čuvanju i održavanju.

(2) Svakoj promjeni, intervenciji i zahvatu na pojedinačnom nepokretnom kulturnom dobru, objektima unutar kulturno-povijesne cjeline, kao i na području prostornih međa kulturnog dobra, označenih na kartografskom prikazu i u popisu kulturnih dobara, treba prethoditi utvrđivanje posebnih uvjeta zaštite i ishodenje prethodnog odobrenja za radove od strane nadležnog tijela - Uprave za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorskog odjela u Imotskom.

Članak 85.

Nepokretna kulturna dobra sistematizirana su prema vrstama i podvrstama. Osnovna podjela prema vrstama nepokretnih kulturnih dobara je sljedeća:

- Ruralne cjeline
- Etnograđevine
- Arheološki lokaliteti
- Arheološke zone
- Sakralni spomenici
- Civilne građevine
- Infrastrukturni zahvati u prostoru
- Fortifikacije
- Memorijalni spomenici

Ruralne cjeline

- Godinji, Rašćane, Donje Rašćane (186)
- Katići, Kozica (187)
- Mihaljevići, Dusina (195)
- Ruralna cjelina starog Vrgorca, Grad Vrgorac (1)
- Zaselak Pervani, Kokorići, (196)
- Sklop kuća Rakič, Curavica, Kotezi (197)
- Zaselak Družijanići, Donje Rašćane (188)
- Zaselak Pandžići, Gornje Rašćane (189)
- Zaselak Bokšići, Zavojane (198)
- Zaselak Bajto, Zavojane (199)
- Zaselak Draževići, Dusina (200)
- Zaselak Jelavići, Potprolog, Dusina (201)

- Zaselak Jelavići, Potprolog, Dusina (202)
- Zaselak Katavići, Orah (203)
- Zaselak Bobanci, Ravča, Kljenak (204)
- Zaselak Saranač, Kozica (205)
- Zaselak Vranješi, Kozica (190)
- Zaselak Marasi, Kozica (191)
- Zaselak Okmadžići, Kozica (192)
- Katića staje (Rudežove staje), Poljica Kozička (193)

Etnograđevine

- Šalinovićeva mlinica, Dusina (206)
- Mlinica u Potkrajnici, Orah (207)
- Rešetarova mlinica u Maovcu, Orah (208)

Arheološki lokaliteti

Napomena: Sve gomile u tekstu su označene kao prapovijesne. Veći dio ih izvorno i jest prapovijesni. Dio gomila (posebice područje Zavojana, Raščana Donjih, Kozice, sjeverno od Vrgorca) je nastao prilikom mletačko-turskih razgraničenja u 17. i 18. st. tako da su označavanjem granice nasipane nove gomile ali i korištene stare.

- Prapovijesna gomila, Veliki Godinj, Raščane (28)
- Prapovijesna gomila Mali Godinj, Raščane (29)
- Prapovijesna gomila, Raščane (30)
- Prapovijesna gomila, Raščane (31)
- Prapovijesna gomila, Raščane (32)
- Prapovijesna gomila, Vodenjak, Raščane (33)
- Prapovijesna gomila, Vodenjak, Raščane (34)
- Prapovijesna gomila, Lužine, Raščane (35)
- Prapovijesna gomila, Rupe, Raščane (36)
- Prapovijesno nalazište Pećina, Kutac (80)
- Srednjovjekovno groblje Velika njiva, Prapatnice (81)
- Arheološko nalazište Vrutak, Kozica, (65)
- Stari kiž, Zavojane, (82)
- Trlinove njive, Ravča, (83)
- Opletje, Kotezi, (84)
- Prapovijesne gomile i nekropola sa stećcima, Umčani, (85)
- Prapovijesna gomila, Vina (86)
- Prapovijesna gomila, Barbiri (87)
- Prapovijesne gomile, Polići, Orah (88)
- Čupova gradina, Okmadžići, Kozica (79)
- Prapovijesna gomila, Zavojane (89)
- Prapovijesna gomila, Židići, Zavojane (90)
- Prapovijesna gomila, Židići, Zavojane (91)
- Prapovijesne gomile, Gorica, Divići, Zavojane (93)
- Prapovijesne gomile, Mijaca (95)
- Prapovijesne gomile, Opački, Kozica (96)
- Prapovijesna gomila, Jujnovići, Poljica Kozička (97)
- Prapovijesna gomila, Jujnovići, Poljica Kozička (98)
- Prapovijesna gradina, Rudeži, Poljica Kozička (99)
- Prapovijesna gomila, Vuletići, Žlibina (100)
- Prapovijesna gomila, Krivača, Žlibina (101)
- Prapovijesna gomila, Krivača, Žlibina (102)
- Prapovijesna gomila, Stražnica, Poljica Kozička (103)
- Prapovijesne gomile, Šapiti, Poljica Kozička (105)
- Prapovijesna gomila, Dočići, Poljica Kozička (106)
- Prapovijesna gradina, Zetovanj, Poljica Kozička (104)
- Prapovijesna gradina, Trovro, Poljica Kozička (107)
- Prapovijesne gomile, Ercezi, Podprolog (108)
- Prapovijesna gomila, Umčani, (109)
- Prapovijesne gomile, Oštri rt, Draževitići (110)
- Prapovijesna gomila, Barbiri (111)
- Prapovijesne gomile, Mihaljevići (112)

- Prapovijesna gomila, Ilići, Mihaljevići (113)
- Prapovijesna gomila „Ploče“, Jelavići, Orah (114)
- Prapovijesne gomile, Brljevići, Orah (115)
- Prapovijesna gomila, Dragičevići, Prapatnice (116)
- Prapovijesna gomila, Vukovići, Banja (117)
- Prapovijesne gomile, Jovići-Špenti, Duge Njive (118)
- Prapovijesna gomila, Brvanice, Duge Njive (119)
- Prapovijesne gomile, Jovići-Mučki, Duge Njive (120)
- Prapovijesna gomila, Jovići-Mučki, Duge Njive (121)
- Prapovijesna gomila, Vujčići-Zubače, Duge Njive (122)
- Prapovijesna gomila, Donji Begovići, Kozica (123)
- Prapovijesna gomila, Gradina, Kljenak (124)
- Prapovijesna gomila, Rasadnjača, Kljenak (125)
- Prapovijesne gomile, Tilovine, Višnjica (126)
- Prapovijesna gomila, Tilovine, Višnjica (127)
- Prapovijesna gomila, Tilovine, Višnjica (128)
- Prapovijesne gomile, Ravča (129)
- Prapovijesna gomila, Nikolići, Ravča (130)
- Prapovijesne gomile, Pivci, Zavojane (131)
- Skupina prapovijesnih gomila, Majića polje, Zavojane (132)
- Prapovijesna gomila, Jasena-Majići, Ravča (133)
- Skupina prapovijesnih gomila, Zidići, Zavojane (134)
- Prapovijesna gradina, Jasena-Majići, Ravča (135)
- Prapovijesna gradina, Jasena-Majići, Ravča (136)
- Kasno srednjovjekovno groblje, Divići, Zavojane (137)
- Prapovijesna gomila, Židići, Zavojane (138)
- Prapovijesna gomila, Perići, Zavojane (139)
- Dvije prapovijesne gomile, Duboka, Zavojane (141)
- Skupina prapovijesnih gomila, Beusi (142)
- Prapovijesna gradina, Privorac, Stilja (143)
- Prapovijesna gomila, Turići, Stilja (145)
- Prapovijesne gomile, Kolaci, Stilja (146)
- Prapovijesna gomila, Turići, Stilja (147)
- Prapovijesna gomila, Tolji-Turkići, Stilja (148)
- Prapovijesne gomile, Tolji-Turkići, Stilja (149)
- Prapovijesna gomila, Tolji, Stilja (150)
- Srednjovjekovni grob, Tolji, Stilja (151)
- Prapovijesna gomila, Tolji, Stilja (152)
- Skupina prapovijesnih gomila, sv. Ivan, Stilja (153)
- Prapovijesne gomile, Poslušnica, Stilja (154)
- Prapovijesna gomila, Prapatnice (155)
- Prapovijesna gomila, Miletići, Prapatnice (156)
- Prapovijesne gomile, Ujduri, Prapatnice (157)
- Prapovijesna gomila, Glamuzine, Prapatnice (158)
- Skupina prapovijesnih gomila, Đugumi, Prapatnice (159)
- Prapovijesna gomila, Jakičevići, Prapatnice (160)
- Prapovijesna gomila, Jakičevići, Prapatnice (161)
- Prapovijesna gomila, Matokit-Kljen, Prapatnice (162)
- Prapovijesne gomile, Kapovići, Prapatnice (163)
- Prapovijesna gomila, Vukovići, Prapatnice (164)
- Skupina prapovijesnih gomila, Vukovići, Prapatnice (165)
- Prapovijesna gomile, Banja (166)
- Prapovijesna gomile, Cikoji, Banja (167)
- Prapovijesna gomile, Kotezi (168)
- Prapovijesna gomila, Umac (169)
- Prapovijesna gomila, Umac (170)
- Prapovijesna gomila, Debelo brdo (171)
- Prapovijesna gomila, Višnjica (172/)
- Prapovijesna gomila, Klačina, Sriduša (173)
- Prapovijesna gradina, Lopar, Ravča (174)
- Prapovijesne gomile, Kutac (175)
- Prapovijesne gomile, Kutac (176)

- Prapovijesna gradina, Granići, Stilja (178)
- Prapovijesna gomila, Rašćane Donje (37)
- Prapovijesne gomile, Rašćane Donje, Čelj (38)
- Stećci, Rašćane Donje, Grebine (39)
- Skupina prapovijesnih gomila, Rašćane Donje, Pejkovići (40)
- Prapovijesna gomila, Rašćane Donje, Ožići (41)
- Prapovijesna gomila, Rašćane Donje, Vardina Gomila (42/)
- Prapovijesna gomila, Rašćane Donje, Zavodac, Sokoli (43)
- Skupina prapovijesnih gomila, Rašćane Donje, Ožići-Boduli (44)
- Skupina prapovijesnih gomila, Rašćane Donje (45)
- Prapovijesna gomila, Rašćane Donje (46)
- Prapovijesne gomile, Rašćane Donje (47)
- Prapovijesne gomile, Rašćane Donje, Lužine (48)
- Prapovijesna gomila, Rašćane Donje, Lužine/Rotni dolac (49)
- Prapovijesna gomila, Rašćane Donje, Rotni dolac (50)
- Prapovijesna gomila, Kozica, Vekići, Kobilja (51)
- Prapovijesna gomila, Kozica, Bušelići (52)
- Skupina prapovijesnih gomila, Kozica, Katići (53)
- Prapovijesna gomila, Kozica, Lokve (54)
- Prapovijesne gomile, Kozica, Donji Ravlići (55)
- Prapovijesna gradina, Kozica, Umac (56)
- Prapovijesna gomila, Kozica, Ravno (57)
- Prapovijesna gomila, Kozica, Vranješi (58)
- Prapovijesna gomila, Kozica, Jerova Glavica (59)
- Prapovijesna gomila, Kozica, Duboki dolac (60)
- Gradina i Pavića gradina, Kozica/Dragljane, (61)
- Stećak, Dragljane, Jelaši (62)
- Stećak, Kozica, Katauša-Duboka (63)
- Ručnica ili Mala peć, Kozica, (64)
- Jujnovića peć, Kozica (66)
- Prapovijesna gomila, Kozica, Vekići (67)
- Kozica, Šibenik-Grubuška glavica (68)
- Prapovijesna gradina Gradac, Rašćane Gornje (69)
- Prapovijesna gomila, Rašćane Gornje, Pandžići (70)
- Skupina prapovijesnih gomila, Rašćane Gornje, Gradac-Vrpoška (71)
- Skupina prapovijesnih gomila, Rašćane Gornje, Knezovići (72)
- Skupina prapovijesnih gomila, Rašćane Gornje, Knezovići-Polizi (73)
- Prapovijesna gomila Rašćane Gornje, Dubenice (74)
- Prapovijesne gomile, Rašćane Gornje, Lokvetine (75)
- Prapovijesna gomila, Rašćane Gornje, Mala Kitica (76)
- Prapovijesna gomila, Rašćane Gornje, Kovačevići-Gradina (77)
- Kovačevići-Gradina, Rašćane Gornje, (78)
- Prapovijesne gomile Vlaka, Vukovići (181)
- Prapovijesna gradina, Duge Njive, Jovići (Špentići) (182)
- Šarena gomila, Saranač (183)
- Prapovijesna gradina, Zamagorje, ZavoJane (180)
- Sveti Rok, Matokit (184)
- Oltar, Mihovil (185)

Arheološke zone

- Prapovijesne gomile, Jasena-Majići (92)
- Prapovijesne gomile, Gorica, Divići, ZavoJane (93)
- Skupina prapovijesnih gomila, Bajto (94)
- Skupina prapovijesnih gomila, Ajdući-Čovići, ZavoJane (140)
- Skupina prapovijesnih gomila, Beusi (142)
- Skupina prapovijesnih gomila, Turići, Stilja (144)
- Prapovijesna gradina, gomila, pećina i bunar, Matkovići, Ravča (177)
- Skupina prapovijesnih gomila, Tolj, Stilja (179)

Sakralni spomenici

- Crkva Navještenja Blažene Djevice Marije, Vrgorac (14)
- Crkva sv. Ante Padovanskog, Dragljani (1)
- Crkva sv. Petra, Dusina (2)
- Crkva Svih Svetih i srednjovjekovno groblje sa stećcima, Kljenak (3)
- Crkva sv. Jure, Kokorići (4)
- Crkva sv. Ilije, Kozica (11)
- Crkva sv. Marka Evanđelista, Orah (15)
- Crkva sv. Mihovila i arheološki lokalitet, Raščane (13)
- Crkva sv. Stjepana i arheološko nalazište, Raščane (14)
- Crkva sv. Ivana i srednjovjekovno groblje sa stećcima, Stilja (6)
- Crkva Velike Gospe, Veliki Prolog (17)
- Crkva Porođenja BDM, Zavojane (5)
- Crkva sv. Roka i arheološko nalazište, Prapatnice (7)
- Crkva sv. Martina, Draževitići (16)
- Stara župna crkva sv. Ilije, Kozica (12)
- Crkva sv. Ilije Proroka, Bubnni, Donji Orah (18)
- Kapela Gospe od Karmela, Buljanove kuće, Gornji Orah (19)
- Crkva Gospe od Zdravlja, Poljica (22)
- Crkva sv. Jure, Poljica (21)
- Crkva Velike Gospe, Mijaca, Poljica (23)
- Župna crkva sv. Mihovila i arheološki lokalitet, Ravča (24)
- Kapela sv. Ante Pustinjaka, Kotezi (8)
- Kapela sv. Ante Padovanskog na groblju, Vrgorac (15)
- Gospina kapelica Brljevići, Orah (20)
- Gospina kapelica, Pervani, Kokorići (9)
- Gospina kapelica i izvor, Dragljani (25)
- Kapelica sv. Nikola, Katići (26)
- Gospina kapelica, Vranješi, Kozica (27)
- Kapelica, Stilja (10)

Civilne građevine

- Rudnik Paklina, Radošići, polje Bunina, Vrgorac (209)
- Kuća Markotić, Vrgorac (8)
- Potez kuća sa južne strane Korza (ulice Hrvatskih velikana), Vrgorac (9)
- Potez kuća sa sjeverne strane Korza (ulice Hrvatskih velikana), Vrgorac (10)
- Gradski park, Vrgorac (11)
- Režija duhana, Vrgorac (12)
- Stara župna Kuća u Kozici, Kozica (210)
- Župna kuća u Vrgorcu, Vrgorac (13)

Infrastrukturni zahvati u prostoru

- Most na Matici u polju Rastok, Vrgorac (211)
- Most Kokorići, Ravča (212)
- Naplav Igrište, Poljica Kozička (213)

Fortifikacije

- Kula Dizdarevića ili Kapetanovića (2)
- Kula bega Cukarinovića, Vrgorac (3)
- Muminova kula, Vrgorac (4)
- Elezove i serdarove kuće, Vrgorac (5)
- Pakerova kula, Vrgorac (6)
- Utvrda Gradina, Vrgorac (7)

Memorijalni spomenici

- Podnožje spomenika, Kozica (194)

Pojedinačna zaštićena kulturna dobra

- Crkva sv. Ante Padovanskog, Dragljane (Z-3842)
- Crkva sv. Petra, Dusina (Z-5487)
- Kulturno-povijesna cjelina Mihaljevići, Dusina (Z-6496)
- Crkva Svih Svetih i srednjovjekovno groblje sa stećcima, Kljenak (Z-2802)
- Crkva sv. Jure, Kokorići (Z-4006)
- Crkva sv. Ilije, Kozica (Z-6082)
- Kulturno-povijesna cjelina Katići, Kozica (Z-4088)
- Arheološki lokalitet i crkva sv. Mihovila, Raščane (P-4181)
- Crkva sv. Stjepana i arheološko nalazište, Raščane (Z-5533)
- Ruralna cjelina Godinji, Raščane (Z-3687)
- Crkva sv. Ivana i srednjovjekovno groblje sa stećcima, Stilja (Z-2803)
- Crkva Velike Gospe, Veliki Prolog (Z-5427)
- Crkva Navještenja BDM, Vrgorac (Z-3686)
- Elezove i Serdarova kuća, Vrgorac (Z-3822)
- Gradski park, Vrgorac (Z-4475)
- Kuća Markotić, Vrgorac (P-4513)
- Kula bega Cukarinovića, Vrgorac (Z-3820)
- Muminova kula, Vrgorac (Z-3821)
- Pakerova kula, Vrgorac (Z-3823)
- Prapovijesno nalazište Kutac, Vrgorac (P-4206)
- Rodna kuća Tina Ujevića, Vrgorac (Z-3819)
- Rudnik Paklina, Vrgorac (209)
- Ruralna cjelina starog Vrgorca (Z-5360)
- Utvrda Gradina, Vrgorac (Z-3824)
- Crkva Porođenja BDM, Zavojane (Z-3998)
- Srednjovjekovno groblje Velika njiva, Prapatnice (Z-6494)
- Srednjovjekovno groblje Grebine, Raščane (Z-6709)
- Arheološko nalazište Gradina-Pavića gradina, Dragljane (Z-6716)
- Arheološko nalazište Umčani, Umčani (Z-6715)

Smjernice za prostorno uređenje ruralnog dijela kulturno - povijesne cjeline grada Vrgorca

Članak 86.

(1) Ruralni dio kulturno-povijesne cjeline grada Vrgorca (Urbana cjelina) štiti se kao B zona zaštite (djelomična zaštita ruralne cjeline) i sadrži vrijedne elemente povijesnih struktura različitih stupnjeva očuvanosti. U skladu s tim u ovoj zoni uvjetuje se zaštita i očuvanje osnovnih elemenata povijesne planske matrice i karakterističnih skupina građevina, pojedinih građevina i drugih, značajnih za ukupnost kulturno-povijesne cjeline, a prije svega oblika građevina i sklopova, gabarita i povijesnih sadržaja.

(2) Očuvanjem kulturne baštine kroz rekonstrukciju, izgradnju i organizaciju ruralne kulturno-povijesne cjeline štiti se spomenički i povijesni integritet prostora. To znači revalorizaciju i očuvanje izvorne spomeničke strukture i arhitektonskih karakteristika cjeline i detalja, uz nužne modifikacije potrebne za poboljšanje uvjeta za odvijanje suvremenog života. Planskim dokumentima niže razine potrebno je u najvećoj mogućoj mjeri zadržati i revitalizirati matricu povijesne ruralne cjeline grada Vrgorca uz zadržavanje naslijeđenog ambijenta. Prihvatljive su sve intervencije koje ne narušavaju vizure i cjelovitost uličnih poteza (sanacija, konzervacija, konzervatorska rekonstrukcija, prezentacija, rekompozicija, adaptacija, rekonstrukcija uz povećanje katnosti ili povećanja tlocrtnih gabarita) u skladu s valorizacijom same građevine i njezine neposredne okolice. Sve navedene metode imaju za cilj povezivanje povijesnih s novim strukturama i sadržajima koji proizlaze iz suvremenih potreba. Za sve intervencije na postojećem građevinskom fondu ne vrijede parametri i urbanistički uvjeti iz prostorno-planske dokumentacije za gradnju novih objekata.

(3) Novu izgradnju u neizgrađenim dijelovima potrebno je realizirati interpolacijama na načelima tipološke rekonstrukcije, koja podrazumijeva izgradnju koja je unutarnjom organizacijom prostora, komunikacijom s javnim površinama, gabaritima, nagibima krovnih ploha, materijalima obrade fasade i namjenom usklađena s postojećim povijesnim objektima, ne narušavajući siluetu i osnovne vizure, te komunikacijske tokove unutar povijesne ruralne cjeline Vrgorca. Poseban naglasak treba biti na

usklađivanju nove s okolnom izgradnjom prema tipologiji cjeline i gustoći izgradnje, uz poštivanje zatečene graditeljske strukture.

(4) Zamjenska gradnja nije dopuštena, što znači da se mogu raditi samo one intervencije koje se odnose na sanaciju postojećeg stanja, a izuzetak se može dopustiti na mjestu ruševnih tradicijskih građevina i ruševina i to u njihovom izvornom tlocrtnom gabaritu i katnosti, a mora biti tipološki usklađena s okolinom i poštovati osnovne karakteristike prostora. Ne preporuča se izmjena strukture i tipologije postojećih objekata radi funkcionalne fuzije u veće prostorne sklopove koje bi mogle dovesti do gubitka prostornog identiteta pojedinih građevina. Ne dopušta se uvođenje netipičnih oblikovnih elemenata, a moguće je izvođenje luminara sukladno tipološkom obrascu cjeline. Izrada novih balkona, lođa i terasa iznimno je moguća u skladu s valorizacijom objekta, te usklađenosti s okolnom izgradnjom. Povijesne građevine potrebno je obnavljati cjelovito, bez obzira na vlasničku strukturu, te nije dopušteno povećanje katnosti i preoblikovanje geometrije krovništa samo na dijelu građevine. Ne dopušta se postavljanje novih instalacijskih elemenata – vjetrenjača, solarnih kolektora, vanjskih jedinica klima uređaja (na vidljivim-uličnim pročeljima i na pokrovu kosih krovova), satelitskih antena, reklamnih panoa, rasvjete i sl. Za navedene slučajeve treba naći alternativna rješenja. Neizgrađene dijelove ruralne cjeline koji nisu značajnije transformirani, ili su korišteni kao zelene površine, potrebno je uređivati kao javne zelene površine s mogućnošću minimalnih intervencija objektima javnog značaja.

(5) Za svaki pojedini objekt unutar ove zone donosit će se zasebna oduka nadležnog konzervatorskog odjela, a ujedno je potrebno ishoditi sve potrebne akte za odobrenje bilo kakve intervencije (posebne uvjete zaštite kulturnog dobra, prethodno odobrenje za radove na kulturnom dobru). Također se propisuje mjera zaštite obvezne izrade detaljnije konzervatorske dokumentacije (elaborata) kojom će se odrediti - inventarizirati posebno vrijedni prostori i građevine koji se štite kao pojedinačna kulturna dobra, te jasnija valorizacija svake pojedine cjeline.

(6) Propozicije uz sustav mjera zaštite, su sljedeće:

- Zidati se može u vapnenom ili produženom vapnenom mortu u boji što sličnijoj boji kamena. Nova se gradnja može izvesti drugačijim tehnikama zidanja, ali isključivo u slučajevima izgradnje potpuno novih građevina. Žbuka se izvodi kao tradicionalna s izbjegavanjem dodatka portland cementa. U slučaju novih gradnji, izvodi se vapnena ili produžna žbuka uz upute nadležnog konzervatora. Preporuka je da završna obrada fasade bude kamen ili žbuka, ovisno o valorizaciji građevine, a bitan zahtjev je i usklađivanje konačnog izgleda fasade sa završnom obradom i bojom okolnih fasada. Čišćenja kamenih fasada smiju se provoditi samo neabrazivnim metodama.
- Podove i međukatne konstrukcije treba sačuvati u izvornom stanju, a mogu se mijenjati isključivo temeljem konzervatorskih smjernica.
- Krovovi kuća trebaju očuvati izvorni nagib ovisno o tipu i slogu zgrade (cca 30-37°), na način da se rogovi oslanjaju s unutrašnje strane zida na drvenu nazidnicu. Prilikom izrade nove drvene krovne konstrukcije potrebno je izraditi projektnu dokumentaciju i ovjeriti je pri nadležnom Konzervatorskom odjelu.
- Pokrov: većinom ravni, utoreni crijep (tzv. francuzica), manjim dijelom kupa kanalice ili kamene ploče. Nijansu pokrova potrebno je uskladiti sa bojom okolnih krovnih ploha.
- Otvori na kući mogu se mijenjati u skladu s konzervatorskom valorizacijom kuće, a to znači da se mogu otvoriti zazidani ili novi prozori i vrata u skladu s valorizacijom kuće, funkcionalnim zahtjevima te cjelokupnom kompozicijom pročelja. Novi se prozori i vrata mogu izvoditi isključivo prema smjernicama konzervatora, sa tradicionalnim dimenzijama i proporcijama (kvadratni ili položeni pravokutnici), sa kamenim okvirima ili iznimno izvedeni kao imitacija kamena u žbuci.
- Luminari se mogu obnoviti u skladu sa slogom kuće, a iznimno se mogu dozvoliti na krovnim ploham ako to dozvoli nadležna konzervatorska služba u skladu s valorizacijom kuće. Bez obzira na oblik i tip (jednostrešni, dvostrešni) i smještaj luminara (povučen u krov, u razini pročelja), vrlo je važna proporcija otvora, odnos dimenzije prozora luminara prema prozorima na donjim katovima, te ukupna veličina i proporcija luminara. Oblik luminara odrediti prema postojećoj lokalnoj okolnoj tipologiji.
- Vanjska stolarija se može biti isključivo drvena, poštujući slog zgrade. Postavlja se izravno na kameni okvir vještajući se na okov u kamen, ili na drveni okvir. Osim klasičnih škura mogu se izvesti i rebrenice („grilje“), ako to odobri nadležna konzervatorska služba u skladu s valorizacijom kuće. Ne preporuča se PVC i ALU stolarija, jer odudara od objekata izgrađenih od tradicionalnih materijala i nije kompatibilna s njima, te dugoročno može naštetiti zidnim ploham (pojava vlage i gljivica).

- Vrijedni se okovi i željezni elementi (ograde i rešetke na prozorima) trebaju sačuvati i popraviti, a popravci se mogu izvesti samo od kovanog željeza na način kao što je izveden postojeći element, odnosno u skladu sa slogom građevine. Novi kovački elementi trebaju biti usklađeni sa smjernicama nadležne konzervatorske službe.
- Za popločenje i uređenje javnih površina treba ishoditi posebne uvjete i prethodnu suglasnost kod nadležnog konzervatorskog odjela. Izvorno popločenje ulica i trgova treba čuvati od uništavanja, popravljati i adekvatnim metodama, a nova popločenja na mjestima gdje su uništena izvorna treba obnoviti u skladu s valoriziranim primjerima uličnih popločenja. Uređenje pješačkih komunikacija preporuča se izvesti popločanjem po uzoru na sačuvane povijesne pločnike.
- Parkovne površine treba održavati u skladu s valoriziranom koncepcijom, a dijelove uništenih zelenih površina i drvoreda treba obnoviti prema uvjetima nadležne konzervatorske službe. Visina, gustoća i tip vegetacije, koja se mora bazirati na autohtonim vrstama, trebaju biti određeni posebnim hortikulturnim projektom, koji treba biti ovjeren od nadležnog konzervatora odjela Ministarstva kulture.

Smjernice za prostorno uređenje ruralnih cjelina

Članak 87.

(1) Povijesna naselja ruralnog karaktera su nositelji identiteta kulturnog krajolika i specifičnosti regionalnih obilježja te su kao životna sredina izloženi trajnim utjecajima. Promjenama načina života i djelatnosti stanovnika ili njihovim odseljavanjem i napuštanjem mijenjaju svoja povijesna obilježja, a time i svoj prostorni identitet. U cilju očuvanja prostornih i arhitektonskih vrijednosti naselja određene su zone zaštite. Područja zaštite kulturno povijesnih vrijednosti naseobinskih oblika (sela, zaselaka) provode se u svrhu očuvanja povijesne (tradicionalne) slike ruralnog naselja, njegova volumena, povijesne matrice i građevne strukture.

(2) Zone zaštite određene su u cilju očuvanja tipoloških karakteristika povijesnog naselja i njegove karakteristične slike, te očuvanju njegovih povijesnih struktura (prostornih i graditeljskih). Diferencirane su prema stupnju očuvanosti povijesne građevne strukture i prostorne organizacije i različitim režima i mogućih zahvata. Zone zaštite povijesnih naselja definirane su kao:

- A zona zaštite - kao prvi stupanj zaštite i odnosi se na zonu u kojoj se u potpunosti štiti ustroj naselja. Za ovu zonu vrijede uvjeti:
 - potpuna zaštita građevnog tkiva (oblika i izgleda) a u najvećoj mjeri zaštita tradicije, funkcije i sadržaja
 - u potpunosti se čuva povijesna matrica; ulice i trgovi bez izmjene njihove geometrije, završne obrade i urbane opreme, a bez uvođenja novih ulica
 - zadržavanje povijesne parcelacije bez mogućnosti spajanja susjednih katastarskih čestica
 - od općih mjera zaštite i mogućih građevnih zahvata predviđa se održavanje i popravak građevne strukture, te zahvati kao što su rekonstrukcije, adaptacije, preoblikovanja i izvedba faksimila.
- B zona zaštite vrednuje se kao 2. stupanj zaštite i uključuje povijesni prostor naselja u kojem je očuvana tradicionalna matrica, mreža ulica i parcelacija te pripadajuća povijesna (tradicijaska) arhitektura, ali je djelomice izgrađena i novijim građevinama koje čine skladnu cjelinu. Za ovu se zonu propisuju sljedeći uvjeti:
 - obvezna potpuna zaštita matrice naselja (građevne strukture, parcelacije, uličnih poteza), skladnih ambijenata, gabarita, glavnih ekspozicija i vizurne izloženosti
 - uz održavanje i sanaciju postojećih građevina dozvoljeni su manji građevinski zahvati u svrhu nužnog prilagođavanja suvremenim potrebama

- iznimno su dozvoljene i kvalitetne novogradnje (interpolacije) koje se svojim oblikovanjem, mjerilom, tipologijom te gabaritima moraju uklopiti u ambijent
- iznimno su dozvoljena rušenja dotrajalih građevina ako nisu ocijenjena kao pojedinačno vrijedne povijesne građevine.
- Kontaktne zone vrednuju se kao 3. stupanj zaštite, a obuhvaćaju one prostore koji okružuju povijesnu jezgru naselja i osiguravaju kontrolu mjerila i naslijeđenog obrisa i volumena naselja i omogućuju očuvanje kvalitetnih vizura iz povijesne jezgre i na povijesnu jezgru. U njima preteže nova gradnja, ali se nalaze i pojedinačni primjeri povijesne (tradicijske) arhitekture. Propisuju se sljedeći uvjeti:
 - uz pridržavanje osnovnih načela i minimalnih ograničenja dopustivi su i veći građevni zahvati, odnosno novogradnje, uz uvjet da se ne naruše kvalitetni povijesni ambijenti i vizure na njih.
- Zona ekspozicije označava područje krajolika, a obuhvaća šire neizgrađeno područje naselja. Čine je pejzažni ili kultivirani prostori, kojima je naselje okruženo i putem kojih se pružaju na njega karakteristične vizure, bilo da se radi o gradinskom tipu naselja na brežuljku, vizualno sagledivom iz šireg prostora, gdje se u pravilu štite padine brežuljaka u smjeru prilaznih puteva naselju.

(3) Planskim dokumentima niže razine potrebno je u najvećoj mogućoj mjeri zadržati i revitalizirati matricu ruralnog naselja. Konzervatorska podloga mora provesti valorizaciju svih elemenata prostorne i građevne strukture, te propisati uvjete obnove i uređenja kao i moguće zahvate unutar zona zaštite. Za pojedine manje cjeline potrebno je izraditi prostorne planove nižeg reda - urbanističke ili planove uređenja. Planovi trebaju imati konzervatorske podloge, odnosno osigurano konzervatorsko elaboriranje cjeline ili pojedinih dijelova. Također se propisuje mjera zaštite obvezne izrade detaljnije konzervatorske dokumentacije, kojom će se odrediti - inventarizirati posebno vrijedni prostori i građevine s obzirom na građevnu strukturu (stambene i gospodarske zgrade) i prostornu matricu, koju čini mreža putova (cesta) i pripadajuća parcelacija. Tradicijsku arhitekturu, stambenu i gospodarsku treba dokumentirati, arhitektonski snimiti i obraditi kako bi se odredili uvjeti zaštite, te način i metode obnove kojima bi se prilagodili suvremenim uvjetima življenja.

(4) U navedenim ruralnim cjelinama općenito se ne preporučavaju interpolacije zbog guste izgrađenosti starih povijesnih sklopova. Dozvoljavaju se samo tipološke rekonstrukcije koje podrazumijevaju izgradnju koja je unutarnjom organizacijom prostora, komunikacijom s javnim površinama, gabaritima i namjenom usklađena s postojećim okolnim povijesnim objektima, ne narušavajući siluetu i osnovne vizure te komunikacijske tokove unutar ruralne cjeline. Posebno je potrebno očuvati odnos izgrađenog dijela ruralne cjeline s neposrednim agrarnim okolišem i poljoprivrednim površinama unutar cjeline. Ne preporučuje se izmjena strukture i tipologije postojećih objekata radi funkcionalne fuzije u veće prostorne sklopove koje bi mogle dovesti do gubitka prostornog identiteta pojedinih građevina. Tradicijske građevine moguće je prilagoditi suvremenim stambenim funkcijama, uz očuvanje njihovog vanjskog izgleda. U kontaktnoj zoni povijesne jezgre, u okviru granica naselja, moguća su manja proširenja građevinskih područja naselja, uz uvjet da nova gradnja poštuje oblike i materijale tradicijske arhitekture.

(5) Proširenje građevinskih područja postojećih naselja planirati na način kojim bi se zadržala homogenost slike povijesnog naselja, kvalitetna ekspozicija i zelene cezure između pojedinih naselja, što znači da je neprihvatljivo širenje građevinskih područja u smjeru prilaznih cesta s kojih se doživljavaju kvalitetne vizure na povijesnu jezgru naselja te njihovo međusobno spajanje u povezane cjeline. U planiranju širenja građevinskih područja naselja, njihovom dimenzioniranju i prostornom smještaju, treba nastojati očuvati njihov karakter, s obzirom na tip (zbijeni zaselak ili longitudinalni niz), i karakter naselja (selo sa središnjim funkcijama, zaselak). Jednako je važno čuvanje kvalitetnog kultiviranog krajolika, poljodjelskih površina, puteva, suhozida, šuma i sl., jer cjelovitu sliku naselja, osim njegove građevne strukture čini i pripadajuće pejzažno okruženje. Zone označene kao ozelenjene i pejzažne površine treba i nadalje održavati u toj namjeni, bez širenja građevinskog područja, budući da su značajne kao prostori ekspozicije povijesnog naselja.

(6) Povijesne građevine obnavljaju se cjelovito, zajedno s njihovim okolišem (dvorištem, vrtom, pristupom i sl.) Raznim mjerama na razini lokalne zajednice potrebno je poticati obnovu i održavanje

starih, umjesto izgradnje novih kuća. Preporuča se staru kuću sačuvati i obnoviti, te ju koristiti za trajno ili povremeno stanovanje ili u turističke svrhe (seoski turizam). U obnovi postojećih kuća treba koristiti tradicionalne materijale (kamen, drvo) i način gradnje, bez uvođenja novih materijala. Nova izgradnja treba svojim gabaritima biti usklađena s postojećom, uz poštivanje tradicijske pravokutne tlocrtne dispozicije, katnosti (prizemnice, katnice), izgleda krovišta (dvostrešno, pokriveno ravnim utorenim crijepom tzv. francuzicom), te uz upotrebu tradicijskih detalja (kamene balature, drveni zatvori, solari) i korištenje autohtonih materijala. Uređivanje svih vanjskih ploha objekata u ruralnim cjelinama mora se temeljiti na korištenju isključivo lokalnih arhitektonskih izraza i tradicionalnih građevinskih materijala kako bi se uspostavio harmoničan odnos s postojećim vrijednostima naselja i prostora kao povijesnog kulturnog krajolika.

(7) Svi građevinski zahvati na pojedinačnom nepokretnom kulturnom dobru, objektima unutar kulturno-povijesne cjeline, kao i na području prostornih međa kulturnog dobra mogu se poduzimati samo uz prethodno utvrđivanje posebnih uvjeta i ishođenje prethodnog odobrenja za radove od Uprave za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorskog odjela u Imotskom. Kod izdavanja uvjeta za izgradnju bilo koje vrste zgrade potrebno je paziti na mikroambijent naselja, tj. novogradnju uskladiti sa zatečenim tlocrtnim i visinskim gabaritima postojeće zgrade (ili postojećih zgrada) kako bi se ustrojio skladan graditeljsko-ambijentalni sklop. Prilikom izdavanja lokacijske i građevinske dozvole za novu izgradnju u ovim zonama, potrebno je nadležnom Konzervatorskom odjelu u Imotskom podnijeti zahtjev za utvrđivanje posebnih uvjeta zaštite kulturnog dobra, sukladno važećim odredbama Zakona o gradnji i Zakona o prostornom uređenju, kao i odredbama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.

Mjere zaštite etnozona

Članak 87.a

Etnozone se uređuju stvaranjem mreže naselja u kojima se planskim pristupom revitaliziraju lokalne tradicije. Kako je očuvanje etnoloških vrijednosti neposredno vezano uz očuvanje vitaliteta naselja, potrebno je kroz djelovanje ustanova, zaklada ili fundacija promovirati elemente duhovnosti u kulturnom stvaralaštvu stanovnika etnozona, a razvoj gospodarskih djelatnosti vezati za radne običaje stanovnika (poljoprivredna proizvodnja, obrt, turizam na seljačkim domaćinstvima). U prostor etnozona ne mogu biti uključena naselja morfološke, tipološke, strukturalne ili funkcionalne osobine tradicionalnog uređenja ruralnog prostora. Unutar prostora etnozona potrebno je uspostaviti posebne mehanizme nadzora građenja van građevinskih područja ili zona izgradnje u agrarnim područjima, te usmjeravati izgradnju objekata unutar područja tradicionalne izgradnje ruralnih naselja. Također se propisuje mjera zaštite obvezne izrade detaljnije konzervatorske dokumentacije, kojom će se odrediti-inventarizirati posebno vrijedni prostori i građevine koji se štite kao pojedinačna nepokretna kulturna dobra.

Smjernice za prostorno uređenje arheoloških lokaliteta i zona

Članak 88.

(1) Zaštita arheološke baštine odnosi se i na neistražena te na potencijalna nalazišta sukladno Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, kojim je određeno ako se pri izvođenju radova naiđe na arheološko nalazište izvođač radova dužan je prekinuti radove i o nalazu bez odgađanja izvijestiti nadležno tijelo. Arheološke lokalitete i zone utvrđene ovim Planom potrebno je detaljno istražiti ili dokumentirati, te utvrditi način korištenja arheoloških lokaliteta i zona. Svi navedeni lokaliteti predstavljaju vrijednu kulturnu baštinu i značajni su elementi kako za kulturni tako i za povijesni identitet prostora Grada Vrgorca i čitave Vrgoračke krajine.

(2) Arheološki lokaliteti i zone koji su istraženi ili potencijalni, predstavljaju važan element kulturne baštine, značajan za povijesni i kulturni identitet prostora, a samo ih je vrlo malen broj istražen, dokumentiran i prezentiran. Upravo zbog stupnja neistraženosti svrstavaju se u grupu ugroženih i najmanje zaštićenih kulturnih dobara. Većina lokaliteta indicirana je na temelju slučajnih nalaza, no veći

broj čini skupina potencijalnih nalazišta, pretpostavljenih na temelju indikativnih toponima, geomorfološkog položaja, povijesnih podataka, kontinuiteta naseljavanja, te brojna područja uz materijalne ostatke povijesnih građevina.

(3) Arheološke lokalitete i zone utvrđene ovim Planom potrebno je detaljno istražiti, te planskim dokumentima nižeg reda utvrditi način njihovog korištenja. Unutar izgrađenih područja naselja preporuča se detaljno istraživanje arheoloških lokaliteta do sterilnog sloja te će se, sukladno rezultatima valorizacije, odlučiti o mogućnostima gradnje. Na izuzetno važnim arheološkim nalazištima gradnja neće biti moguća. Izvan izgrađenih područja prije bilo kakvih intervencija u prostoru nužno je provesti detaljno istraživanje i konzervaciju nalaza. U područjima kojim se ovim planom predviđa izgradnja objekata, a prostor nije izgrađen i priveden namjeni, obvezuje se nositelj zahvata da tijekom izrade istražnih radova koji prethode procjeni utjecaja na okoliš osigura arheološko istraživanje rezultat kojeg mora biti detaljno pozicioniranje arheoloških nalaza u prostoru i njihova valorizacija. Tako istraženi prostori obavezno se prezentiraju in situ, a projektu konzervacije i prezentacije nalaza moraju se prilagoditi planovi i projekti izgradnje objekata i uređivanja zemljišta.

(4) Prije izvođenja zemljanih radova na arheološkom lokalitetu i zoni, nužno je provesti arheološko istraživanje. Ovisno o rezultatima istraživanja, nadležno tijelo (Konzervatorski odjel u Imotskom) odlučiti će da li je gradnja moguća, odnosno ako je gradnja moguća, u kojem obliku i po kakvim uvjetima. Arheološka istraživanja se provode na temelju rješenja i pod nadzorom nadležnog Konzervatorskog odjela, što mora biti uvjetovano prilikom izdavanja građevinske dozvole. Zemljane radove u neposrednoj blizini arheološkog lokaliteta i zone nužno je izvoditi uz nadzor arheologa nadležnog Konzervatorskog odjela.

(5) Arheološka lokaliteti navedeni u ovome Planu, štite se kao kulturna dobra. Radovi na samim lokalitetima ili njegovoj neposrednoj blizini podliježu odredbama naprijed citiranog Zakona.

Mjere zaštite kultiviranog krajolika

Članak 89.

Očuvati tipološki prepoznatljive oblike naselja i okolnog kultiviranog krajolika, tako da se građevinska područja planiraju na način koji će nastaviti povijesnu matricu i karakterističnu sliku naselja. U planiranju širenja građevinskih područja naselja potrebno je ostaviti zelene cezure između naselja, a ne ih spajati u međusobno povezane cjeline. Jednako je važno čuvanje kvalitetnog pejzažnog okruženja, poljodjelskih površina, puteva, suhozida, šuma i sl. jer cjelovitu sliku naselja, osim njegove građevne strukture čini i pripadajuće pejzažno okruženje. Zone označene kao ozelenjene i pejzažne površine treba i nadalje održavati u toj namjeni, bez širenja građevinskog područja, budući da su značajne kao prostori ekspozicije povijesnog naselja. Kultivirani agrarni krajolik potrebno je očuvati od daljnje izgradnje u najvećoj mogućoj mjeri, te usmjeravati izgradnju objekata interpolacijama unutar izgrađene strukture naselja. Izuzetno se dozvoljava izgradnja pojedinačnih stambeno-gospodarskih cjelina u agrarnom prostoru ruralnih naselja, ali na način da izgradnja ne izmjeni tradicionalne osobitosti šireg prostora (terase, suhozidi, vegetacija, kanali). Poljske i seoske puteve treba održavati i spriječiti njihovo proširivanje rušenjem suhozida kojima su omeđeni. Suhozide treba čuvati u najvećoj mogućoj mjeri te ih obnavljati na mjestima gdje ih se za potrebe gradnje mora privremeno razgraditi. Prilikom probijanja novih puteva, potrebno je kontaktirati nadležni konzervatorski odjel. Mjere pošumljavanja u agrarnom krajoliku neautohtonim vrstama dopuštaju se samo u neposrednoj provedbi mjera zaštite od erozije. Također se propisuje mjera zaštite obvezne izrade detaljnije konzervatorske dokumentacije, kojom će se odrediti-inventarizirati posebno vrijedni prostori i građevine koji se štite kao pojedinačna nepokretna kulturna dobra.

Smjernice za prostorno uređenje pojedinačnih sakralnih i civilnih povijesnih građevina

Članak 90.

(1) Sve povijesne građevine navedene u Popisu i označene prema vrstama na kartografskom prikazu bez obzira na njihov trenutni pravni status zaštite podliježu obvezama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara. Kako se osnovna načela zaštite temelje na integralnom sagledavanju spomenika i njegove neposredne okoline, uspostavlja se i zona "zaštite ekspozicije" na prostoru oko pojedinačnog kulturnog dobra u svrhu zadržavanja građevina u okviru njihovog autentičnog okruženja,

sprječavanja nove izgradnje u njihovoj neposrednoj blizini, posebno one predimenzioniranih gabarita, neprimjerenih materijala i oblikovanja koje mogu zakloniti vizure na kulturno dobro ili s njega na neposredni kontaktni prostor. Ovo se odnosi na povijesne građevine koje se ne nalaze u zoni naselja vrednovanog kao kulturno dobro, te na one koje imaju znatnu ulogu u oblikovanju šireg prostora, odnosno kada ovaj prostor sudjeluje u formiranju slike povijesne vrijednosti (crkve s vertikalom tornja ili preslice, tvrđave i sl.). Za svaku pojedinačnu povijesnu građevinu kod koje su utvrđena svojstva kulturnog dobra kao najmanja granica zaštite utvrđuje se pripadna parcela ili, ako je to posebno istaknuto, njen povijesno vrijedni dio.

(2) Osim definiranja režima zaštite, predviđaju se smjernice i mjere za zahvate na sakralnoj i civilnoj graditeljskoj baštini, kako bi se zaštitila od daljnjeg propadanja i degradiranja arhitektonskih i stilskih vrijednosti, te uključila u suvremeni život. Sakralni i civilni kompleksi mogu mijenjati namjenu tek temeljem izvršene konzervacije, a od općih intervencija na građevinama, s obzirom na njihovu visoku spomeničku vrijednost predviđaju se slijedeći zahvati: konzervacija, restauracija, građevinska sanacija te rekonstrukcija, ukoliko se takve metode potvrde kao poželjne u postizanju integriteta kulturnog dobra.

(3) Sve građevinske i druge intervencije u zoni navedenog režima zaštite podliježu upravnom postupku, tj. potrebno je na temelju odgovarajuće detaljne planske i projektno-tehničke dokumentacije kojima prethode snimci postojećeg stanja, konzervatorske studije, konzervatorsko-restauratorski istražni radovi, ishodište stručno mišljenje, posebne uvjete zaštite i prethodno odobrenje za radove od Uprave za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorskog odjela u Imotskom. Prilikom izdavanja lokacijske i građevinske dozvole potrebno je nadležnom Konzervatorskom odjelu u Imotskom podnijeti zahtjev za utvrđivanje posebnih uvjeta zaštite kulturnog dobra, sukladno važećim odredbama Zakona o gradnji i Zakona o prostornom uređenju, kao i odredbama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara. Također se određuje da arhitektonski projekti ili projekti uređenja koji se na bilo koji način odnose naspram pojedinačnog nepokretnog kulturnog dobra (registriranog, preventivno zaštićenog ili evidentiranog) trebaju imati posebne uvjete i prethodno odobrenje nadležnog Konzervatorskog odjela, odnosno konzervatorsku suglasnost istog. Projektima uređenja ili arhitektonskim projektima pojedinačnih kulturnih dobara najvišeg (međunarodnog i nacionalnog značaja) trebaju prethoditi konzervatorske studije kao primarni ulazni podatak.

(4) Sve zahvate na pojedinačnim zaštićenim kulturnim dobrima (dokumentiranje, projektiranje i izvođenje) mogu izvoditi isključivo projektanti i izvođači koji za to imaju dopuštenje Ministarstva kulture za obavljanje poslova na zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, a radove treba izvesti pod stručnim nadzorom Konzervatorskog odjela u Imotskom.

(5) Na području obuhvata prostornog plana grada Vrgorca postoji izrazito veliki broj usputnih kapelica kao i kapelica na grobljima. Iako sve kapelice nisu pojedinačno unesene u ovu podlogu na njih se odnose svi režimi zaštite kao i za ostale sakralne objekte.

Smjernice za prostorno uređenje fortifikacija

Članak 91.

(1) Sustavi fortifikacija moraju se očuvati i održavati u naslijeđenom obliku te nisu dozvoljene nikakve intervencije kojima se mijenja svojstvo kulturnog dobra. U posljednje vrijeme su usljed intenzivnog razvoja komunikacija fortifikacije zbog svojeg strateškog položaja ugrožene postavljanjem različitih odašiljača. Pojedinačni dijelovi fortifikacija mogu se, u izuzetnim slučajevima, rekonstruirati po načelu anastilozne (ako je istražen materijal in situ dovoljan za primjenu navedene metode) ili tipološke rekonstrukcije (ako se temeljem povijesno-prostornih istraživanja može nedvojbeno utvrditi oblik i detalji fortifikacije).

(2) Dijelovi fortifikacija ili fortifikacijskih objekata (kule, bastioni, galerije, cisterne, skladišta) mogu se privesti namjeni (metoda revitalizacije) temeljem gore navedenih metoda rekonstrukcije, ali na način da se novom namjenom ne utječe na svojstvo kulturnog dobra, odnosno da se ne oštećuju izvorni dijelovi konstrukcije fortifikacija. Također se određuje da projekti uređenja moraju imati

konzervatorski elaborat te da arhitektonski projekti moraju imati posebne uvjete i prethodno odobrenje nadležnog Konzervatorskog odjela, odnosno konzervatorsku suglasnost istog.

Mjere zaštite povijesno memorijalnih područja i obilježja (groblja, spomen obilježja)

Članak 91.a

(1) Vrijedne ambijentalne cjeline groblja, okružene kamenim zidovima, s očuvanim starim nadgrobnim spomenicima klesanim u kamenu te zelenilom treba održavati i čuvati u okviru prostorne organizacije i kamene plastike nadgrobnih ploča. Potrebe za širenjem groblja, rješavati u zoni manje ekspozicije groblja, uz očuvanje intaktnosti postojećeg.

(2) Za sve zahvate koji se odnose na obnovu i rekonstrukciju postojeće strukture groblja, potrebno je ishoditi stručno mišljenje, posebne uvjete i prethodno odobrenje od Uprave za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorskog odjela u Imotskom.

(3) Preporuča se da se stara likovno kvalitetna spomenička obilježja u slučaju preuređenja grobnica i zamjene novima, budu pohranjena u zasebnom dijelu groblja koje se može urediti kao mali lapidarij.

7. POSTUPANJE S OTPADOM

Članak 92.

(1) Cjeloviti sustav gospodarenja otpadom (izdvojeno skupljanje otpada, recikliranje otpada, kompostiranje organskog dijela otpada, termička obrada ostatka organskog otpada iz procesa predobrade i sortiranja otpada te odlaganje ostatka otpada nakon obrade) i potencijalne makrolokacije za građevine u sustavu gospodarenja otpadom određeni su u Prostornom planu Splitsko-dalmatinske županije.

(2) U cilju sanacije postojećih sustava zbrinjavanja otpada i stanja na postojećim privremenim odlagalištima otpada potrebno je poduzeti sljedeće mjere:

- Izraditi katastar svih postojećih odlagališta, posebice otpadom zagađenog tla, s prijedlogom mjera za trajnu sanaciju;
- Staviti pod kontrolu sva postojeća odlagališta radi izbjegavanja nekontroliranog odlaganja opasnog otpada i stvaranja divljih deponija.

(3) Na području Grada Vrgorca predviđena je lokacija za izgradnju reciklažnog dvorišta za prikupljanje otpada u sklopu poslovne zone Jurilji u Zavojanima i Ravči. Osim reciklažnog dvorišta za komunalni otpad, građevni otpad i reciklažnog dvorišta za posebne vrste otpada, u sklopu poslovne zone Jurilji se planira izgradnja i pretovarne stanice, kompostane, platoa za prihvat i predobradu glomaznog otpada pretežno metalnog sadržaja i sl.

(4) Zbrinjavanje i uporaba neopasnog građevinskog otpada (građevinski materijal iz iskopa i obrađeni građevinski otpad) može se vršiti u napuštenim eksploatacijskim poljima mineralnih sirovina (u kojima je prestala eksploatacija) i u kojima se prema prostornim mogućnostima i posebnim propisima mogu osigurati tehnološki i prostorni uvjeti dugoročnog zbrinjavanja, a sve sukladno projektu sanacije i planiranoj namjeni devastiranog područja.

Članak 93.

(1) U cilju neposrednog rješavanja problema zagađenja okoliša od nekontroliranog odlaganja različitih vrsta otpada utvrđuju se sljedeće mjere:

- (2) Potrebno je sanirati sva „divlja“ odlagališta otpada, posebno građevinskog otpada uz ceste
- (3) Izbjegavanje i smanjenje nastajanja otpada te mjere iskorištavanja vrijednih osobina otpada, odnosno program odvojenog skupljanja, recikliranje, kompostiranje i dr. potrebno je provoditi prema zakonskoj regulativi
- (4) Izdvojeno prikupljanje otpada u naseljima omogućuje se pomoću posuda (spremnika) razmještenim na javnim površinama i na način da se postupno otpad odvađa po vrsti.

8. MJERE SPRIJEČAVANJA NEPOVOLJNA UTJECAJA NA OKOLIŠ

Članak 94.

Na području obuhvata Prostornog plana ne predviđa se razvoj djelatnosti i gradnja građevina što ugrožavaju zdravlje ljudi i štetno djeluju na okoliš.

Članak 95.

Mjere sprječavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš su:

Očuvanje i poboljšanje kvaliteta tla

- u okviru praćenja stanja okoliša (monitoringa) sustavno mjeriti onečišćenja tala na temelju zakonske regulative.
- u okviru Katastra emisija u okoliš voditi očevidnike za emisije onečišćavajućih tvari u tlo,
- smanjiti emisije onečišćujućih tvari (kontaminaciju teškim plinovima, otpadnim plinovima, komunalnim i industrijskim vodama, radionuklidima i dr.) u tlo na način da izvori emisija djeluju po standardima zaštite okoliša,
- smanjiti unos pesticida u tlo te smanjiti globalni proces humizacije tla,
- opožarene površine čim prije pošumljavati kako bi se smanjio učinak erozije tla,
- izgradnju urbanih cjelina, industrijske objekte, prometnice i sl. planirati na način da se nepovratno izgubi što manje tla,
- uz ceste s velikom količinom prometa uređivati pojaseve zaštitnog zelenila i drvorede primjerene širine te ograničiti proizvodnju poljoprivrednih proizvoda na zemljištu najmanje 20,0 m od ruba kolnika ceste;
- radi zaštite od oborinskih voda potrebno je osigurati vodopropusnost tla na građevnoj čestici i ograničavanjem udjela nepropusnih površina prilikom uređenjajavnih otvorenih prostora.

Očuvanje i poboljšanje kvalitete voda

- zaštita svih vodotoka s ciljem očuvanja, odnosno dovođenja u planiranu vrstu vode utvrđene kategorije;
- planiranje i gradnja građevina za odvodnju otpadnih voda i uređaja za pročišćavanje otpadnih voda;
- obavezan predtretman otpadnih voda iz gospodarskih pogona i dovođenje otpadne vode na razinu tzv. gradskih otpadnih voda prije upuštanja u gradski sustav odvodnje otpadnih (fekalnih) voda;
- povećanje kapaciteta prijemnika gradnjom potrebnih vodnih građevina;
- zabrana, odnosno ograničenje ispuštanja opasnih tvari propisanih uredbom o opasnim tvarima u vodama;

- sanacija zatečenog stanja u industriji i odvodnji te sanacija ili uklanjanja izvora onečišćenja;
- sanacija divljih deponija, te kontrolirano odlaganje otpada;
- spriječiti nastajanje onečišćenja na postojećim izvorima za opskrbu vodom ;
- ugradnja separatora ulja i masti na kanalima oborinske kanalizacije, a po potrebi i taložnika;
- ugradnja finih rešetki ili nekih drugih rješenja na ispustima prelivnih voda radi sprječavanja; ispuštanja krupnih suspenzija.

(2) U cilju ispravnog gospodarenja i zaštite voda u krškim slivovima, predlažu se slijedeće aktivnosti;

- dopuna hidrogeoloških istražnih radova kartiranjem svih ponora, vrtača i jama, tj. utvrđivanje putova otjecanja oborina u podzemni sustav, proširiti sa speološkim istražnim radovima
- provedba raznih geofizičkih istražnih radova, uključujući toplinske detekcije
- izrada dubokih bušotina u svrhu praćenja pie-zometarskih potencija kanalskog i međukanalskog piezometarskog potencijala
- trasiranja podzemnih tokova, koristeći poznate ponore, jame, estavele i bušotine, u karakterističnim hidrološkim situacijama
- postavljanje reprezentativne mreže kišomjernih stanica
- postavljanje sustava motrenja kišomjernih stanica, piezometarskih bušotina, tako da se dovoljno gusto obuhvate svi mjerodavni parametri za vrijeme trajanja jednog kišnog vala u slivu, opremiti mjerodavnim uređajima sve relevantne prirodne objekte.

(3) Nakon provedbe istražnih radova slijede daljnje aktivnosti;

- sustavno prikupljanje i obrada podataka
- hidrološke analize
- istraživanje dinamike tokova i numerički model
- na temelju polučeni rezultata izraditi planove održivog gospodarskog razvoja na slivnom području.

(4) Ozbiljnost zaštite voda potrebno je utvrditi kod svake značajnije gradnje i gospodarske aktivnosti ovisno o zoni sanitarne zaštite u kojoj se objekt nalazi a i vremenskom periodu realizacije objekta i zajedničkog sustava odvodnje sa uređajem za pročišćavanje na užem području Grada.

Očuvanje čistoće zraka

- stanje zaštite zraka ne smije prelaziti preporučene vrijednosti kakvoće zraka (PV). U cilju toga potrebno je djelovati preventivno kako se zbog gradnje i razvitka područja ne bi prekoračile preporučene vrijednosti kakvoće zraka (PV),
- uspostaviti područnu mrežu za praćenje kakvoće zraka. Lokacije odabrati u naseljenom i prometom opterećenom dijelu grada i u blizini industrijskih izvora onečišćenja te uspostaviti odgovarajući informacijski sustav,
- redovito praćenje emisija, vođenje registra izvora emisija s podacima o prostornom smještaju, kapacitetu te vrsti i količini emisija na temelju kojih se vodi Katastar emisija na gradskoj i županijskoj razini,
- zabrana se proizvodnje tvari koje oštećuju ozonski omotač

Smanjenje prekomjerne buke

- sprečavanje nastajanja buke na način da se planira gradnja građevina, koje mogu predstavljati izvor buke, na mjestima s kojih neće djelovati na sredinu u kojoj ljudi rade i borave,
- razina buke uvjetovana prometom smanjit će se optimalizacijom utjecaja prometa na okoliš, razdvajanjem pješačkih i glavnih kolnih prometnih tokova, rješavanjem prometa u mirovanju izgradnjom podzemnih garažnih objekata, izgradnja zapadnog ulaza u grad, pretvaranje šire gradske zone u pješačku,
- razina buke uzrokovana radom industrijskih pogona smanjiti će se na način da se industrijski pogoni dislociraju iz centralnog gradskog područja i to na dozvoljenu udaljenost od naseljenih mjesta sukladno zakonu,
- razina buke uzrokovana bukom iznad dozvoljenog nivoa radom ugostiteljskih objekata, regulirati će se reguliranjem vremena rada ugostiteljskih objekata sukladno zakonskoj regulativi, primjenom karte buke za određeno područje te inspekcijskim nadzorom.

Urbanističke mjere zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti

Zaštita od požara

Posebni uvjeti gradnje iz područja zaštite od požara su sljedeći:

- Pri projektiranju mjere zaštite od požara, kod donošenja dokumenata prostornog uređenja, voditi računa posebno o:
 - mogućnosti evakuacije i spašavanja ljudi, životinja i imovine,
 - sigurnosnim udaljenostima između građevina ili njihovom požarnom odjeljivanju,
 - osiguranju pristupa i operativnih površina za vatrogasna vozila,
 - osiguranju dostatnih izvora vode za gašenje, uzimajući u obzir postojeća i nova naselja, građevine, postrojenja i prostore te njihova požarna opterećenja i zauzetost osobama.
- Mjere zaštite od požara projektirati u skladu s pozitivnim hrvatskim i preuzetim propisima koji reguliraju ovu problematiku, a u djelu posebnih propisa gdje ne postoje hrvatski propisi koriste se priznate metode proračuna i modela. Posebnu pozornost treba obratiti na:
 - Pravilnik o uvjetima za vatrogasne pristupe (NN br. 35/94, 142/03).
 - Pravilnik o otpornosti na požar i drugim zahtjevima koje građevine moraju zadovoljavati u slučaju požara (NN br. 29/13)
 - Pravilnik o hidrantskoj mreži za gašenje požara (NN br. 08/06).
 - Garaže projektirati prema austrijskim standardu za objekte za parkiranje TRVB N 106.
 - Stambene zgrade projektirati prema austrijskim standardu TRVB N 115/00.
 - Uredske zgrade projektirati prema austrijskim standardu TRVB N 115/00 odnosno američkim smjernicama NFPA 101/2009
 - Trgovačke sadržaje projektirati u skladu s tehničkim smjernicama; austrijskim standardom TRVB N138 Prodajna mjesta građevinska zaštita od požara) ili američkim smjernicama NFPA 101 (izdanje 2009.).
 - Športske dvorane projektirati u skladu s američkim smjernicama NFPA 101 (izd. 2009.).
 - Obrazovne ustanove projektirati u skladu s američkim smjernicama NFPA 101 (izd. 2009.).
 - Izlazne putove iz objekta projektirati u skladu američkim smjernicama NFPA 101 (2009.).
- Za zahtjevne građevine potrebno je ishoditi posebne uvjete građenja Policijske uprave Splitsko - dalmatinske kojim se utvrđuju posebne mjere zaštite od požara, te na osnovu istih izraditi elaborat zaštite od požara koji će biti podloga za izradu glavnog projekta.
- U slučaju da će se u objektu stavljati u promet, koristiti i skladištiti zapaljive tekućine i plinovi potrebno je postupiti sukladno odredbi članka 11. Zakona o zapaljivim tekućinama i plinovima (NN br. 108/95, 56/2010).

Zaštita od poplava

(1) Područje Grada Vrgorca je izloženo periodičnom plavljenju manjeg ili većeg inteziteta i trajanja.

(2) Općenite mjere zaštite u slučaju poplave na području Grada Vrgorca, su slijedeće:

- Područja koja su označena kao poplavna treba predvidjeti za namjene koje nisu osjetljive na plavljenje, pa neće trpjeti velike štete zbog velikih voda.
- U područjima gdje je prisutna opasnost od poplava, a prostorno planskom dokumentacijom je dozvoljena gradnja, objekti se moraju graditi od čvrstog materijala na način da dio objekta ostane nepoplavljen i za najveće vode.
- Potrebno je zaštititi postojeće lokalne izvore vode, bunare i cisterne, a koji se moraju održavati i ne smiju zatrpavati ili uništavati na drugi način.
- Zaštitu od štetnog djelovanja voda treba provoditi u skladu sa Zakonom o vodama, Državnim planovima obrane od poplava i provedbenim planom obrane od poplava branjeno područje 30 (Područje malog sliva matice).
- Vodne površine i vodno dobro treba uređivati na način da se osigura propisani vodni režim, kvaliteta i zaštita voda.
- Zaštita od štetnog djelovanja voda obuhvaća djelovanja i mjere za obranu od poplava, obranu od leda na vodotocima, zaštitu od erozija i bujica, te otklanjanje posljedica takvog djelovanja. Zaštita od poplava provodi se putem građevinskih i negrađevinskih mjera. Za

- zaštitu od poplavljanja prilikom oborinskog nevremena treba obnoviti sustav odvodnje oborinskih voda. Gradnja nasipa određene visine jedan je od načina zaštite.
- Sustavno uređenje bujica, odnosno radovi u slivu u cilju smanjenja erozijske sposobnosti takvih povremenih vodotoka (pošumljavanje, izgradnja stepenica za zadržavanje nanosa i dr.)

Zaštita od potresa

(1) Cijelo područje Grada vrgorca pripada u zonu ugroženosti od potresa gdje je moguć intenzitet potresa od IX. stupnjeva MSK ljestvice. To je razoran potres koji jako oštećuje četvrtinu kuća, pojedine kuće se ruše i mnoge postaju nepodesne za stanovanje, a u mokrom tlu i na strmim obroncima nastaju pukotine.

(2) Prostor na kojem se nalaze objekti starije gradnje spada u zonu jake ugroženosti od potresa, dok prostor nove izgradnje predstavlja zonu male ugroženosti od potresa. Kategorizacija zona ranjivosti od potresa određuje se na bazi izgrađenosti zemljišta, te vrsti konstrukcije objekata neotpornih na dinamičke utjecaje.

(3) Planirane građevine moraju se projektirati u skladu s važećom tehničkom regulativom koja određuje uvjete za potresna područja. Kod rekonstruiranja postojećih građevina izdavanje lokacijskih dozvola ili rješenja o uvjetima građenja treba uvjetovati ojačavanjem konstrukcije građevine sukladno važećim zakonima, propisima i normama.

(4) Od urbanističkih mjera u svrhu efikasne zaštite od potresa, potrebno je konstrukcije svih građevina planiranih za izgradnju na području Plana uskladiti sa zakonskim i pod zakonskim propisima za predmetnu seizmičku zonu. Za područja u kojima se planira izgradnja većih stambenih i poslovnih građevina, potrebno je izvršiti geomehničko i drugo ispitivanje terena kako bi se postigla maksimalna sigurnost konstrukcija na predviđene potrese.

(5) Proračun rušenja definira domet obrušavanja objekata/ruševina (d), koji može iznositi do H/2 (pola visine objekta) u svakom presjeku objekta. Prostor izvan dometa ruševina je realan prostor pristupa građevini. Zaštita od potresa definira se kroz mogućnost pristupa objektima, vodoopskrbu, te kroz razne tehničke mjere. Da bi se spriječile teže posljedice potresa potrebno je planirati i projektirati rekonstrukciju/obnovu i izgradnju građevina otpornih na predviđenu jačinu potresa, tako da se predvide otporne i elastične konstrukcije za nove građevine, te ugradnja pojačanih konstruktivnih rješenja u povijesne kamene građevine ili u nove građevine građene prije 1964. godine. Zgrade građene nakon 1964. godine u načelu su otporne na potres jačine VII stupnja MSK ljestvice.

(6) Potrebno je osigurati dovoljno široke i sigurne evakuacijske putove, omogućiti nesmetan pristup svih vrsta pomoći u skladu s važećim propisima o zaštiti od požara, elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti.

(7) Građevine društvene infrastrukture, športsko-rekreacijske, zdravstvene i slične građevine koje koristi veći broj različitih korisnika, javne prometne površine, moraju biti građene ili uređene na način da se spriječi stvaranje arhitektonsko-urbanističkih barijera.

(8) Vlasnici i korisnici objekata u kojima se okuplja ili istodobno boravi više od 250 ljudi te odgojne, obrazovne, zdravstvene i druge ustanove, prometni terminali, sportske dvorane, stadioni, trgovački centri, hoteli, autokampovi, proizvodni prostori i slično, u kojima se zbog buke ili akustičke izolacije ne može osigurati dovoljna čujnost sustava za javno uzbunjivanje, dužni su uspostaviti i održavati odgovarajući interni sustav za uzbunjivanje i obavješćivanje te preko istog osigurati provedbu javnog uzbunjivanja i prijem priopćenja nadležnog centra 112 o vrsti opasnosti i mjerama za zaštitu koje je potrebno poduzeti.

Zaštita od suše

Da bi se opasnost od posljedica suše svela na najmanju moguću mjeru, potrebno je pravovremeno i disciplinirano koristiti vodene resurse, osobito one vezane uz korištenje pitke vode. U mjerama zaštite od suše i smanjenja eventualnih šteta potrebno je sagledati mogućnost korištenja raspoloživih kapaciteta vode u vodovodnoj mreži, bunarima i cisternama.

Zaštita od tuče

Na području Grada Vrgorca nema organizirane protugradne obrane, pa krute oborine mogu izazvati štete na povrtlarskim i voćarskim kulturama kao i na staklenicima.

Zaštita od snježnih oborina i poledice

(1) Snježne oborine mogu prouzročiti velike štete na građevinama, a najvećim dijelom to se odnosi na krovne konstrukcije, koje trebaju biti projektirane prema normama za opterećenje snijegom karakteristično za različita područja, a određeno na temelju meteoroloških podataka iz višegodišnjeg razdoblja motrenja

(2) Preventivne mjere za zaštitu od poledice uključuju prognozu za tu pojavu, te izvješćivanje o tome odgovarajućih službi, koje u svojoj redovnoj djelatnosti vode računa o sigurnosti prometne infrastrukture.

Tehničko-tehnološke katastrofe izazvane nesrećama u gospodarskim objektima i prometu

(1) Na području Grada Vrgorca postoje gospodarski objekti koji u svojoj proizvodnji koriste lakozapaljive i eksplozivne tvari .

(2) U blizini zatečenih lokacija gdje se proizvode, skladište, prerađuju, prevoze, sakupljaju ili obavljaju druge radnje s opasnim tvarima ne preporuča se gradnja objekata u kojem boravi veći broj osoba. (dječji vrtići, škole, sportske dvorane, trgovački centri, stambene građevine i sl.).

(3) Nove objekte koji se planiraju graditi, a u kojima se pojavljuju opasne tvari potrebno je locirati na način da u slučaju nesreće ne ugrožavaju stanovništvo (rubni dijelovi poslovnih zona) te obvezati vlasnike istih na uspostavu sustava za uzbunjivanje i uvezivanje na nadležni županijski centar 112.

(4) Za potrebe gašenja požara u hidrantskoj mreži treba, ovisno o broju stanovnika, osigurati potrebnu količinu vode i odgovarajućeg tlaka. Prilikom gradnje ili rekonstrukcije vodoopskrbnih mreža, ukoliko ne postoji treba predvidjeti vanjsku hidrantsku mrežu sukladno propisima.

(5) Radi omogućavanja spašavanja osoba iz građevina i gašenja požara na građevini ili otvorenom prostoru treba planirati odgovarajuće vatrogasne pristupe, prilaze i površine za operativni rad vatrogasnih vozila.

(6) Kroz Grad Vrgorac prolazi državna cesta D-62 kojom u tranzitu prolaze cisterne sa zapaljivim i opasnim tvarima. Može se reći da cijelom svojom dužinom ugrožava pučanstvo u slučaju nesreće, sudara, prevrtanja, a zapaljenja ili istjecanja opasnih tvari pri transportu.

(7) Kroz područje Grada Vrgorca vrši se prijevoz opasnog tereta i za druga područja izvan Grada, pa je opasnost za nastanak akcidenta moguća na svim dionicama cestovnog prometa.

Zaštita od epidemije

(1) U slučaju katastrofe i velike nesreće na području Grada Vrgorca može doći do pojave raznih vrsta bolesti ljudi i životinja, te pojave epidemija, uglavnom uzrokovanih neodgovarajućim sanitarnim uvjetima. Također može doći do širenja bolesti bilja.

(2) Eventualne gradnje životinjskih farmi također planirati na povećanoj udaljenosti od naseljenih mjesta, a sukladno pozitivnim propisima koji reguliraju ovu problematiku.

Sklanjanje ljudi

(1) Procjena ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša za područje Grada Vrgorca od srpnja 2015. godine, sadrži prosudbu moguće ugroženosti stanovništva i materijalnih dobara od opasnosti, nastanka i posljedica katastrofa i velikih nesreća te prosudbu vlastitih mogućnosti za zaštitu i spašavanje.

(2) Sklanjanje stanovništva osigurava se privremenim izmještanjem stanovništva te prilagođavanjem podrumskih i drugih pogodnih građevina za funkciju sklanjana ljudi u skladu s Planom zaštite i spašavanja za slučaj neposredne ratne opasnosti.

(3) Zaklon je dvonamjenski prostor koji u mirnodopskoj uporabi ima funkciju pomoćne prostorije (ostave, radione, hobi prostor, konoba ili slično), a u slučaju potrebe postaje zaklon.

(4) Preporuča se da za slučaj predviđene potrebe zaklanjanja ovaj prostor bude opremljen tako da pruži minimalne uvjete za višednevni boravak (sanitarni čvor, rezerva hrane i vode, priručna oprema za spašavanje, priključnice RTV i telefona i slično).

(5) Zaklone u zemlji je potrebno hidroizolacijom osigurati od vlage, a preporuča se i termička izolacija prostorije, glede sveukupnih uvjeta boravka.

(6) Sve zaklone treba planirati u podrumskim prostorima planiranih građevina.

(7) Ovisno o namjeni i veličini građevine, kapacitet zaklona se treba izračunati prema čl. 43. Pravilnika o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti, minimalne otpornosti od 30 kPa, teveličine od minimalno 2,7 m² prostora za jednu osobu.

(8) Prilikom izrade Urbanističkih planova uređenja, kao i ostale projektne dokumentacije, planeri i projektanti trebaju primjenjivati odredbe iz slijedećih Zakona i Pravilnika:

- Zakon o sustavu civilne zaštite („NN“ br. 82/15);
- Pravilnik o metodologiji za izradu procjena ugroženosti i planova zaštite i spašavanja („NN“ br. 30/14, 67/14);
- Pravilnik o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora („NN“ br. 29/83, 36/85, 42/86);
- Pravilnik o postupku uzbunjivanja stanovništva („NN“ br. 69/16);
- Pravilnik o tehničkim zahtjevima sustava javnog uzbunjivanja stanovništva („NN“ br. 69/16);
- Uredba o sprječavanju velikih nesreća koje uključuju opasne tvari („NN“ br. 44/14);
- Zakon o prostornom uređenju („NN“ br. 153/13) i zakon o gradnji („NN“ br. 153/13);
- Zakon o zaštiti okoliša („NN“ br. 80/13, 153/13, 78/15).

9. MJERE PROVEDBE PLANA

Članak 96.

(1) Provođenje i razrada Prostornog plana odvijat će se kao kontinuirani proces u skladu s ovim odredbama i drugim dokumentima prostornog uređenja koji će se donositi na temelju Prostornog plana te programa mjera za unapređenje stanja u prostoru, koji se donose temeljem Zakona za četverogodišnje razdoblje.

(2) Preduvjeti za svrhovito gospodarenje, zaštitu i uređenje prostora grada i učinkovito provođenje ovog Plana su:

- ažuriranje i sređivanje svih evidencija o zemljištu i oblika korištenja od strane korisnika, posjednika i vlasnika nad zemljom i zgradama, a naročito onih kojima raspolaže grad, država i pravne osobe (Hrvatske šume, HEP, drugajavna poduzeća i sl).
- postupno sređivanje dubioznih imovinsko-pravnih odnosa nad zemljištem i nekretninama u vlasništvu građana i pravnih osoba,
- uvođenje jedinstvene numeracije u katastru i zemljišniku,
- izrada katastra vodova i komunalnih objekta koja koriste i kojima upravljaju javna poduzeća,
- postupno pristupiti digitalizaciji katastarskih operata i uvođenju informacijskog sustava u svezi korištenja zemljišta.

(3) a) *u oblasti poljoprivredne proizvodnje:*

- institucionalnim instrumentima zemljišne politike (provođenjem zakonskih propisa) strogo usmjeravati i kontrolirati organizaciju i izgradnju prostora u skladu s namjenom definiranom ovim Prostornim planom,
- osigurati racionalno iskorištavanje poljoprivrednog zemljišta za poljoprivrednu proizvodnju te kontrolu pretvaranja poljoprivrednog i nepoljoprivredno zemljište, naknadu za prenamjenu poljoprivrednog u građevinsko zemljište ubirati i koristiti u skladu sa zakonskim odrednicama, konkretnim planovima i primjenom odredbi Zakona o poljoprivrednom zemljištu (članak 13.)
- treba osigurati obradu raspoloživog obradivog zemljišta i na taj način riješiti prisutan problem neobrađenog zemljišta sposobnog za poljoprivrednu proizvodnju, u cilju racionalnijeg korištenja poljoprivrednog zemljišta nužno je izvršiti rajonizaciju i specijalizaciju u korištenju poljoprivrednih površina, a na području Rastoka i Vrgoračkog polja preparcelizacije zemljišta.

- (4) b) *u oblasti šumskog zemljišta:*
- izraditi šumsko gospodarsku osnovu kojom bi se utvrdilo detaljno korištenje, zaštita i razvoj šuma.
- (5) c) *zemljišna politika u građevinskom području:*
- Programima mjera za unapređenje stanja u prostoru te ostalim gradskim odlukama, osigurati pravilno prostorno i vremensko usklađivanje svih aktivnosti na području grada, obzirom daje glavnina građevinskog zemljišta neuređeno i komunalno neopremljeno s pretežitim broj nelegaliziranih objekata (čija je legalizacija neminovna u narednom razdoblju) odgovarajućim Programom grada utvrditi potrebe, razinu, načine, uvjete, troškove i način financiranja uređenja izgrađenog i neizgrađenog građevinskog zemljišta i s tim u svezi vremenski period legalizacije objekata, te visinu, uvjete i način ubiranja i raspodjelu (po prioritetu građenja) komunalnog doprinosa,
 - kroz odgovarajuće gradske Odluke odrediti i osigurati ubiranje posebne naknade za narušene vrijednosti prostora kod legalizacije objekata sagrađenih bez propisane dokumentacije, i to zavisno o položaju, eksponiranosti i krajobraznim vrijednostima pojedine zone,
 - kroz Odluke o komunalnom redu treba propisati uvjete koje zgrada mora ispunjavati da se uklopi u prostor naselja, te uvjete korištenjajavnih površina u naseljima,
 - osigurati uvjete za korištenje domaćih i inozemnih kredita za financiranje troškova uređenja zemljišta i izgradnje infrastrukturnih objekata, prvenstveno kroz blagovremenu izradu provedbene dokumentacije i rješavanje imovinsko pravnih odnosa.

9.1 Obveza izrade prostornih planova

Članak 97.

- (1) Prostornim planom utvrđuje se obveza izrade sljedećih dokumenata prostornog uređenja:

- 2) Urbanistički plan uređenja poslovne zone Dragljane (K);
- 3) Urbanistički plan uređenja naselja Majstorovići – Vujčići;
- 4) Urbanistički plan uređenja područja zapadno od crkve Sv. Marije;
- 5) Urbanistički plan uređenja proizvodno-poslovne zone Kasaba (I,K);
- 7) Urbanistički plan uređenja poslovne zone Ravča 2 (K);
- 8) Urbanistički plan uređenja poslovne zone Jurilji (K);
- 9) Urbanistički plan uređenja naselja Pranići – Trlini - Nikolići;
- 10)Urbanistički plan uređenja proizvodno-poslovne zone Jelavići (I,K);
- 11)Urbanistički plan uređenja poslovne zone Rebinja glava (K);
- 13)Urbanistički plan uređenja športsko-rekreativne zone Dugumi(R);
- 14)Urbanistički plan uređenja proizvodno-poslovne zone Primorci(I, K);
- 15)Urbanistički plan uređenja proizvodno-poslovne zone Pervani (I, K);
- 16)Urbanistički plan uređenja športsko-rekreativne zone Kotezi (R);
- 17)Urbanistički plan uređenja športsko-rekreativne zone Tolići (R);
- 19)Urbanistički plan uređenja područja iznad naselja Tolići;
- 23)Urbanistički plan uređenja jugoistočnog dijela Vrgorca;
- 24)Urbanistički plan uređenja naselja Bubni;
- 25)Urbanistički plan uređenja proizvodno-poslovne zone Klačina (I,K).
- 26)Urbanistički plan uređenja naselja Govorci - Ercezi;
- 27)Urbanistički plan uređenja športsko-rekreativne zone Paklina (R);
- 28)Urbanistički plan uređenja poslovne zone Vrgorac (K);
- 29)Urbanistički plan uređenja poslovne zone Dropuljići (K);
- 30)Urbanistički plan uređenja športsko-rekreativne zone V. Prolog (R);
- 31)Urbanistički plan uređenja športsko-rekreativne zone Kamenjak (R).

(2) Na područjima za koja je propisano donošenje detaljnijih planova, kao i ostala građ. područja, omogućava se na temelju Prostornog plana izgradnja novih građevina, te zamjena i rekonstrukcija postojećih građevina u izgrađenim i neizgrađenim - uređenim dijelovima građevinskog područja na urbanističkim definiranim lokacijama. Urbanistički definirana lokacija podrazumijeva postojeću odgovarajuću izgrađenu prometnu površinu izvedenu barem u zemljanim radovima i komunalnu infrastrukturu ili izdanu lokacijsku dozvolu za iste. Ukoliko se lokacija nalazi unutar zaštićene povijesne cjeline, potrebni su posebni uvjeti i suglasnost nadležne službe zaštite.

(3) Granice obuhvata urbanističkih i detaljnih planova uređenja prikazane su u grafičkom dijelu Prostornog plana, kartografski prikaz broj 3.2 Uvjeti korištenja i zaštite prostora u mjerilu 1:25.000.

(4) Planovi užih područja koji su doneseni do stupanja na snagu ovog Plana su:

- 1) Urbanistički plan uređenja etno-eko sela V. Godinji;
- 6) Urbanistički plan uređenja proizvodno-poslovne zone Ravča (I, K);
- 12) Urbanistički plan uređenja etno-eko sela Kokorići;
- 18) Detaljni plan uređenja centra Vrgorca
- 20) Urbanistički plan uređenja sjevernog dijela Vrgorca;
- 21) Provedbeni plan uređenja istočnog dijela Vrgorca;
- 22) Urbanistički plan uređenja područja ispod Doma zdravlja

(5) Za gradnju na posebno osjetljivim područjima i zahvatima kojim mogu imati utjecaj na kvalitetu okoliša, predviđeno je provođenje postupka procjene utjecaja na okoliš u skladu s posebnim propisima i Prostornim planom Županije.

(6) Izrada Prostornog plana područja posebnih obilježja Parka prirode Biokovo određena je Prostornim planom Splitsko dalmatinske županije. Na području Grada Vrgorca nalazi se dio područja Parka prirode Biokovo

(7) Za sve planove omogućava se izrada izmjena i dopuna ili stavljanje izvan snage u cijelovitim granicama Plana.

(8) Površine za koje je potrebno donošenje urbanističkih i detaljnih planova uređenja utvrđene su ovim Planom i prikazane na kartografskom prikazu 3.3. Područja primjene posebnih mjera uređenja i zaštite – uređenje zemljišta.

(9) Kod izrade propisanih detaljnijih prostornih planova neće se smatrati izmjenom Prostornog Plana:

- proširenje obuhvata pojedinog detaljnijeg plana ukoliko trasa prometnice nije granica obuhvata,
- manja korekcija granice obuhvata radi usklađivanja s detaljnijom izmjerom ili trasama prometnica.

Članak 98.

(1) Prostornim planom utvrđena je potreba izrade posebnih studija i provođenja određenih istraživanja područja:

(2) Studiju mogućih rješenja cjelovitog melioracijskog uređenja Vrgorskog i Rastok polja sa ekonomskim pokazateljima, u kojoj je potrebno izvršiti valorizaciju svih poznatih tehničkih rješenja za cjelovito uređenje polja (obranu od poplava, melioraciju i navodnjavanje) i njihovu usporedbu u odnosu na ekonomske pokazatelje (investicijska vrijednost-ekonomski efekti).

(3) Studija za utvrđivanje lokacije odlagališta komunalnog otpada, u sklopu koje se trebaju provesti hidro-geološka, inženjersko-geološka, te posebno detaljna ekološka i urbanistička istraživanja u svrhu odabira konačne lokacije deponija na jednoj od potencijalnih lokacija i koja bi morala pozitivno potvrditi mogućnost aktiviranja jednog od navedenih područja;

(4) Studija mogućnosti eksploatacije nalazišta mineralnih sirovina, odnosno njihove sanacije, kojom je potrebno utvrditi mogućnost eksploatacije u odnosu na ekonomske efekte (isplativost).

(5) Detaljni vodoistražni radovi i hidrogeološki istraživanja u svrhu preciznijeg utvrđivanja zona sanitarne zaštite tj. tzv. „osjetljivih i kritičnih“ područja.

9.2 Primjena posebnih razvojnih mjera i drugih mjera

Članak 99.

Planom se određuju obvezni uvjeti uređenja građevnih čestica:

- tijekom izvođenja zahvata na građevinskom području izvođač je dužan djelovati na način da u najmanjoj mogućoj mjeri oštećuje prirodu, a po završetku radova dužan je u zoni utjecaja zahvata uspostaviti ili približiti stanje u prirodi onom stanju koje je bilo prije izvođenja zahvata.
- prije planiranja zahvata na građevnom području potrebna je izrada elaborata postojećeg zelenila te u slučaju potrebe uklanjanja određivanje kompenzacijskih uvjeta, odnosno vrijednosti zamjenskog zelenila
- zelenilo I. i II. kategorije boniteta ne smije se uklanjati

Članak 100.

(1) U cilju ublažavanja štetnih posljedica na prirodu nastalih zahvatima u prirodu korištenjem prirodnih dobara sukladno posebnom zakonu uvodi se primjena kompenzacijskih uvjeta.

(2) U slučaju kad nije moguće provesti sanacijske ili druge kompenzacijske uvjete određuje se plaćanje novčanog iznosa u vrijednosti prouzročenog oštećenja prirode sukladno posebnom zakonu, posebnim propisima i posebnim dokumentom Gradskog vijeća.

9.3 Rekonstrukcija građevina čija je namjena protivna planiranoj namjeni

Članak 101.

(1) Dopuštena je rekonstrukcija građevine (legalno izgrađene) u smislu poboljšanja uvjeta života i rada, čija je namjena protivna namjeni utvrđenoj ovim planom, a Programom mjera za unapređenje stanja u prostoru se ne predviđa uređenje odnosno priprema tog zemljišta za izgradnju i uređenje.

(2) Neophodnim opsegom rekonstrukcije za poboljšanje uvjeta života i rada za stambene i stambeno-poslovne građevine smatra se:

- obnova, sanacija i zamjena oštećenih i dotrajalih dijelova građevine u postojećim gabaritima,
- priključak na uređaje komunalne infrastrukture, ukoliko za to postoje uvjeti, te rekonstrukcija instalacija,
- dogradnja sanitarnih prostorija uz postojeće stambene građevine, ukoliko te građevine nemaju izgrađene sanitarne prostorije, najviše do 12 m² bruto površine;
- dogradnja, odnosno nadogradnja pojedinačnih stambenih ili pomoćnih prostora, tako da s postojećim ne prelazi ukupno 75 m² bruto razvijene površine i da se ne poveća broj stambenih jedinica;
- adaptacija tavanjskog ili drugog prostora unutar postojećeg gabarita u stambeni prostor, postava novog krovišta;
- sanacija postojećih ograda i potpornih zidova, radi sanacije terena.

(3) Neophodnim opsegom rekonstrukcije za poboljšanje uvjeta života i rada za građevine druge namjene (gospodarske građevine, javne, komunalne i prometne građevine te prateće građevine) smatra se:

- obnova i sanacija oštećenih i dotrajalih konstruktivnih dijelova građevina i krovišta;
- dogradnja sanitarija, garderoba, manjih spremišta i sl. do najviše 15 m² bruto površine za građevine do 300 m² bruto izgrađene površine, odnosno do 5% ukupne bruto izgrađene površine za veće građevine;
- funkcionalna preinaka građevine pod uvjetom da nova namjena ne pogoršava stanje okoliša;
- dogradnja i zamjena dotrajalih instalacija, te izmjena uređaja i instalacija ovisno o promjeni tehničkih rješenja;
- priključak na građevine i uređaje komunalne infrastrukture, ukoliko za to postoje uvjeti.

(4) Nije dopuštena rekonstrukcija građevina koje svojim postojanjem ili upotrebom ugrožavaju okoliš iznad zakonom dopuštenih vrijednosti, ukoliko se rekonstrukcijom ne otklanjaju izvori negativnih utjecaja.

Članak 102.

Izvornik Prostornog plana, izrađuje se u 5(pet) primjeraka, ovjeren je pečatom Gradskog vijeća Grada Vrgorca i potpisom predsjednika Gradskog vijeća Grada Vrgorca sastavni je dio ove Odluke i jedan njegov primjerak čuva se u pismohrani Grada Vrgorca.

Članak 103.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana nakon objave u „Vjesniku” - službenom glasilu Grada Vrgorca.

Klasa:

Urbroj:

Vrgorac,

PREDSJEDNIK
GRADSKOG VIJEĆA
